

Délibáb

30
FILLÉR

III. ÉVFOLYAM
43. SZÁM

KÜN MAGDA
BOZSDNYI P.

BUDAPEST 1929. OKTÓBER 26.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

VAG.
MRA.
UINK!
rt.
ÉR. 15.

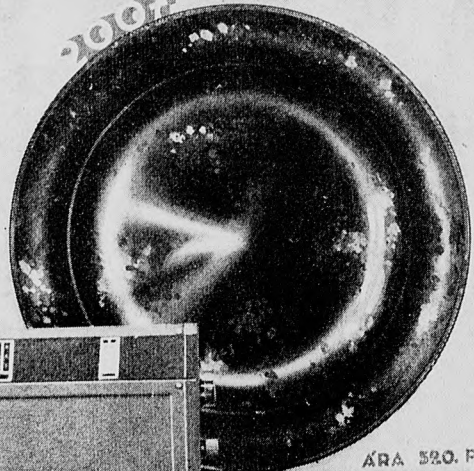

PHILIPS RÁDIÓ

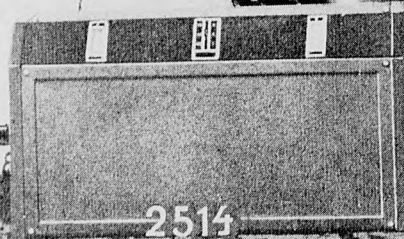
MINDENTÁ HÁLÓZATBÓL!

20107

ÁRA 520. P

2514

MODERN VEVO"

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

HUNGAR POSTA

Előfizelési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér, Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona, Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

Tamássy Pál,
a „Tommy és társa” komponistája váratlanul ethúnyt

Diktátor *Kisasszony* *

Az R. M. autógyár, amelynek tulajdonosa Ragg Márton (*Justh Gyula*), új fióküzletet nyit meg az Andrassy úton. A megnyitás előtti napon Ragg Márton megbizja régi ügynökét, Nácit (*Sarkadi Aladár*), hogy hozza le fiát, Gyurit a svábhgyi villájából. Náci a kényes és súlyos megbízatást sikerrel intézi el és Gyuri (*Dénes György*) megjelenik az Andrassy úti fiókban, ahol már apja várja. Ragg Mártonnak tudomására jutott, hogy Gyuri esténként egy kültelki kabaréba jár, valami Málnay Klári (*Tilkos Ilona*) nevű kis színésznőhöz. A gazdag gyárosnak ez sehogyan sem tetszik és felszólítja fiát, hogy hagyja abba az udvarlást és vegye át az Andrassy úti fiók vezetését. Gyuri megtagadja apja kérését, aki erre kiutasítja őt. Ebben a pillanatban érkezik az üzletbe Mayer kisasszony, a fiók alkalmazottja, aki eddig az újpesti üzletben

dolgozott. Gyuri megdöbbenve ismeri fel apjának hűséges és szorgalmas alkalmazottjában Málnay Klárit, aki-ről rövidesen kiderül, hogy nappal irodista kisasszony, este pedig színésznő. E frappáns jelenet után Gyuri elhatározza, hogy mégis vállalja az Andrassy úti fiók vezetését, mert így Klári mellett maradhat.

Két hónap mult el és Mayer-Málnay Klári nélkülözhetetlen lett, nemcsak Gyurinál, hanem az R. M. vállalatnál is. Ragg Márton minden fontos ügyét ő intézi, valóságos diktátora lett a vállalatnak. A női autó-Mussolini levelet írt az Amerikából érkező Lewis autókirálynak (*Hegedüs Gyula*), hogy európai fióktelepét Budapesten állítsa fel Ragg Mártonnal karöltve. Csodákcsozájára Lewis válaszol a levélre és elfogadja a meghívást, már csak azért is, mert magyar. Az amerikai autókirály megérkezik, de Ragg Márton

Várnai Jenő és Dénes György
Magyar Színház — Diktátor kisasszony (Aldor felv.)

Titkos Ilona
Magyar Színház — Diktátor kisasszony (Áldor felv.)

db

*

meri
mas
aki-
ppal
szí-
yuri
az
így

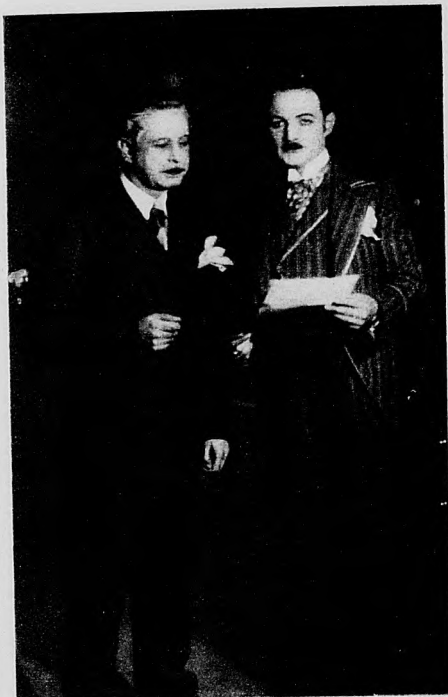
nay
csak
tnál
gyét
t a
eve-
ewis
ogy
ltsa
lák-
e és
zért
utó-
rton

nem tudja megkötni az üzletet vele, mert a társaságában lévő nő (*Babochay Erzsi*) foglalja le Lewis minden figyelmét. A diktátor kisasszony ekkor merész lépésre szánja el magát. Hermelint és sapkát vesz magára és hosszú szipkával a szájában lejt el Lewis előtt, aki már éppen távozni akart barátnőjével. A kitűnő tipp beválik. Lewis azonnal szakít a barátnőjével, megismerkedik Mayer-Málnayval és marad.

Lewis, Ragg Márton és Klári együtt vacsoráznak az R. M. autógyár rákosi telepén. Lewis felajánlja Klárinak, hogy magával viszi őt Amerikába. A lány jobbat ajánl ennél. Irja alá a nála levő szerződést és ekkor sűrűn átjöhét Európába és találkozhatik vele. Az agyafurt amerikai belesik a csapdába, aláírja a szerződést, amikor belép a féltékeny Gyuri és mindent elárul. A fiú leleplezését Mayer kisasszony folytatja, aki elmondja Ragg Mártonnak, hogy ő az a Málnay Klári, akitől fiát féltette. Lewis megbocsát és vacsora nélkül távozik, Gyuri pedig boldogan öleli magához a diktátor kisasszonyt.

Dénés György és Sarkadi Aladár
Magyar Színház — Diktátor kisasszony
(Aldor felv.)

Justh Gyula és Földényi
Magyar Színház — Diktátor kisasszony

Néhány vicc a darabból, a legkülünöbbségek:

Amikor Náci lehozza Gyurit a Sváhegyről, Ragg Márton odaszól az ügynöknek:

— Köszönöm, elmehet.

— Hiszen most jöttem — feleli Náci.

*

Náci beszélget a diktátor kisasszonnyal és csak jó idő múlva eszmél rá, hogy Klári rá sem hederít.

— Máskor, ha beszélgetni akar — mondja Náci, — válasszon magának egy süketnémát.

*

— Megérkezett Lewis — kiáltja izgatottan Náci.

— Nem Lewis, hanem Luisz — javítja ki őt Klári.

— Rendben van, maga mondja Luisz, én mondom Levtsz.

*

— Van egy ágyam, amely valamikor Mária Teréziáé volt — meséli Lewis, — mert hallottam, hogy Mária Teréziának sok gyereke volt. Azt hittem ez segít rajtam, de nem segített, mert nekem egy gyerekem sincs. —i—

Hegedűs Gyula és Titkos Ilona
 Magyar Színház — Diktátor kisasszony (Aldor felv.)

ony
 leg-
 sváb-
 az
 Náci.
 kis-
 szmél
 ur —
 gának
 riáltja
 sz —
 Luisz,
 alami-
 meséli
 Mária
 zt hit-
 teglett,
 —i—

PARNASSZUS

LXXXVII. Szederkényi Anna

Azok, akik Szederkényi Annát csak az írásaiból ismerik, valószínűen úgy képzelik el az írónőt, mint amilyen a mai 1929-es asszonytípus. Pedig — annak ellenére, hogy írásaiban modern,

— Szederkényi Anna polgárasszony, abból a fajtából, amelyből mostanság már csak keveset lehet találni. Hosszú haját és hosszú szoknyát visel, ruhái nem merészek és csak egyetlenegyben követi a ma asszonyának példáját, a *cigarettázásban*. Két dolog tűnik fel rajta, a magas homlok, amely azt bizonyítja, hogy eszes emberrel állunk szemben és az energikus, szinte férfias tekintet, amelyből hallatlan akaraterő sugárzik ki.

De lássuk mit mond Szederkényi Anna arról, hogy mi minden történik addig, amíg egy asszony eljut odáig... A Parnassusig, amelynek egyik leg-érdemesebb tagja.

— A dolgozó ember munkáséletében észre sem veszi, hogy múlik az idő és talán öbelőle is lett valaki — mondja Szederkényi Anna. — Én legalább is így vagyok ezzel és kimondhatatlanul jól esik, hogy a *Délihad* gondolt rám, mert ez azt jelenti, hogy a körülöttem élőknek jelent valamit a munkásságom. Köszönöm, hogy erre figyelmeztetett, mert higgye el, hogy ez szép dolog az ember életében.

A borsodmegyei *Bolyok* község az én szülőföldem. Itt volt az apám tanító, *akinek tizenöt gyermeke volt és ezek közül tizenegyet emberséggel felnevelt*. A világháború kettőt vett el belőlük. A tizenkilenc éves öcsémet, aki a román fronton örült meg és a harmincyolc éves bátyámat, aki a döberdói véres ütközetekben szerzett szívujjában pusztult el.

Még nem voltam ötéves, amikor kedvenc játszóhelyemül a falusi iskola tantermét választottam ki. Az órák alatt, hogy atyám ki ne ebrudaljon, a padok alatt bujtam meg és így tör-

ténhetett, hogy ötéves koromban — *játék közben — megtanultam írni és olvasni*. Apám persze örült ennek, mert hamarabb végezhettem el iskoláimat. Amikor kilencéves koromban bevégeztem az öt elemi, kijelentettem, hogy tovább akarok tanulni. Apám beleegyezett, de arra figyelmeztetett, hogy a magam emberségéből kell tovább tanulnom. Belementem a dolgozóba és elhatároztam, hogy fenntartom magam. Szüleim beirattak a miskolci polgári iskolába és apám *útravalóul öt koronát adott nekem*. Ez éppen elég volt ahhoz, hogy egyhónapi lakbéremet egy derék, becsületes suszter-családnál fedezzem. Anyám is adott útravalóul egy olyan nagy kincset, amelyből még most is élek és amelyre nagyon vigyázok, mert nélküle semmire sem mentem volna az életben. Ez pedig az Istenbe vetett hit és az emberek jóságában való teljes bizodalom volt. Hangsúlyozta édesanyám, hogy e kettőtől sohase tántorodjak el és akkor boldogulni fogok. Elfogadtam az útravalót, betartottam a tanácsot és ma annyi idő után kijelenthetem, hogy

hittem Isten iránt és bizodalommal az emberek jóságában a mai napig is sziklaszilárdan fennáll.

Ennek köszönhetem, hogy ma is küzdeni és hinni tudok eszmékben mindhalálig.

Szóval még nem voltam tízéves és számomra megkezdődött az igazi komoly élet. Mint első polgárista, már tanítottam gazdagabb osztálytársaimat és ebből tartottam fenn magam. Büszkén mondhatom, hogy

tízéves koromtól mindmáig a magam kenyerét ettem

és eszem és sohasem kaptam egy falatot sem másától. A polgári után Nagyváradra kerültem az Orsolya apácák

tanítónő
tam öt
gatónak
koromb
engem v
tanítónő
amikor

Kapo
lapokba
Később
Budape
amelye
Lajos
Rövid
Pestre
a Függ
ország
munka
lyan n
voltam
cikkte
rövid
dent í

Én vo
nő

aki vid
zott és
csak a
élt. M
vagyol
és leg
Ujság
nek. I
tam
nyolc
amíg
első
„Amíg
eljut
évig te
irat a
nát, m
ki aka
gyatni
egyete
napon
másod
ben —
az A
gatója
és ker
meg n
könyv
monr
volt
len v
tésn
is, m
olvass

Délbáb

tanítónőképzőjébe. Negyedik évet jártam ott, amikor apámat iskolaigazgatónak nevezték ki és tizennyolc éves koromban Bolyok községe egyhangúan engem választott meg apám helyéft — tanítónőnek. Két évig voltam ott, amikor férjhez mentem.

Kaposvárra kerültem, ahol a helyi lapokban jelentek meg az első tárcáim. Később egy novellámat elfogadta a

Budapesti Napló, amelyet akkor *Biró Lajos* szerkesztett. Rövid idő múlva Pestre jöttem és itt a Független Magyarország szerződött munkatársul. Amolyan mindenesfajta voltam, aki vezércikktől kezdve a rövid hírekig mindent írt.

Én voltam az első női riporter,

aki vidékre is leutazott és aki kizáróan csak az újságírásból élt. Mint ilyen, én vagyok a legrégebb és legelső tagja az Újságíró Egyesületnek. Nehezen tudtam előretörni és nyolc évig tartott, amíg megjelent az első könyvem, az „Amíg egy asszony eljut odáig...” *Két évig feküdt ez a kézirat az Athenaeumnál, mert egy fejezetet ki akartak belőle hagyni és én nem egyeztem bele.* Egy napon — a háború második esztendejében — felkerestem az Athenaeum igazgatóját, *Ranschburgot* és kértem, jelentesse meg már végre a könyvet, amely számára kenyérvélemény volt. Véletlenül jelen volt a beszélgetésnél *Benedek Elek* is, akit megkértem, olvassa el a regény

kéziratát és amennyiben ő is úgy találja, hogy az a bizonyos fejezet túlmerész, akkor kihagyom. *Benedek Elek* pár nap múlva visszahozta a kéziratot és megkérdezte, hogy *van-e gyermekem odahaza, aki éhezik.* Mikor nemmel feleltem, kijelentette, hogy *ebben az esetben ne változtassam meg a regényt,* hanem inkább várjak vele. *Ranschburg Benedek* bírálatára elállt

Szederkényi Anna

a kérésétől és a könyv megjelent.

Kilenc hét alatt elfogyott az első kiadás huszonötezer példánya.

Azóta már a *hatvanezrediknél* tartunk. 1915-től máig *huszonhat* kötetem jelent meg, amelyek mind több kiadást értek meg. Tavaly jelentek meg egybegyűjtött munkáim és hála a közönség kitartó szeretetének, ennek is sikere volt.

A sikert annak tulajdonítom, hogy igyekeztem mindig írói értéket adni. Írói ideálom, könyvem hősei: *a szenvedő asszonyok*. Küzdelmes életem során a társadalom minden osztályával megismerkedtem és megismertem az emberek igazi arcát. Igazi képet kaptam az életről. Expiálni akarom az élettel szemben írásaimban a boldog-

Schwartz Vera bécsi operaénekesnő
(Fotó D'Orá Benda)

tan, a mártir asszonyt, különösen egyet, az édesanyámat. Életem során sok boldogtalan asszonnal találkoztam, boldoggal annál kevésbé. A boldogság nem az, amiről gyermekfejjel álmodik az ember és ezt át kell értékelni a későbbi életbe. Új módot kell találni arra, hogy miképpen keressük a boldogságot. Ehhez a mai nevelési rendszernek kell átalakulni. *Ezt a célt szolgálja az a nőnevelő szeminárium, amely a közel jövőben fog megnyílni vezetéssel a Közgazdasági Egyetemen.*

Ez lesz az első eset, amikor nő vezet szemináriumot.

Életem legnagyobb jutalmának tekintem ezt a megbízatást. *Anyákat fogunk nevelni az otthonok számára* és bízom benne, hogy meg fogjuk teremteni az otthon reneszánszát.

Adósnak érzem magamat önmagammal szemben, mert amióta a *Kis Újság* szerkesztője lettem, ahol szintén a kiemberek érdekében dolgozom, közelebb kerültem megint az újságíráshoz és ezzel kevesebb időt szentelhetek a szépirodalomnak. Hozzájárul ehhez az is, hogy ma sokkal nehezebben adom ki kezeimből az írást, mert minden sorommal szemben fokozott felelősséget érzek. Mindamellett most fejeztem be regénytrilógiámnak harmadik részét — az első tudvalevően az „Amíg az asszony eljut odáig...”, a második „Amiért egy asszony visszafordul” volt — ennek „A felszabadultak” címet adtam és a közel jövőben fog megjelenni. *Dolgozom egy háromfelvonásos színdarabon is*, aminek a befejezésétől még egyelőre messzire állok.

Összegezve az életemet, azt látom és tudom, hogy az embernek tisztelni kell azt a tehetséget, amit az Isten adott neki és

a legnagyobb bünt akkor követi el, amikor megalkuszik.

Ez az én művészi hitvallásom, valamint az, hogy az alkotásban mindig a magasabb felé kell törekedni. Ennyit az eddigi életemről és a további úton, ami ezután következik, arra töreksem, hogy irányelveimet még fokozottabb mértékben tartsam be...

Szilágyi Ödön

hösen
során
lkoz-
bol-
fejfel
érté-
kell
essük
velési
a célt
rium,
nyllni
emen.

nő

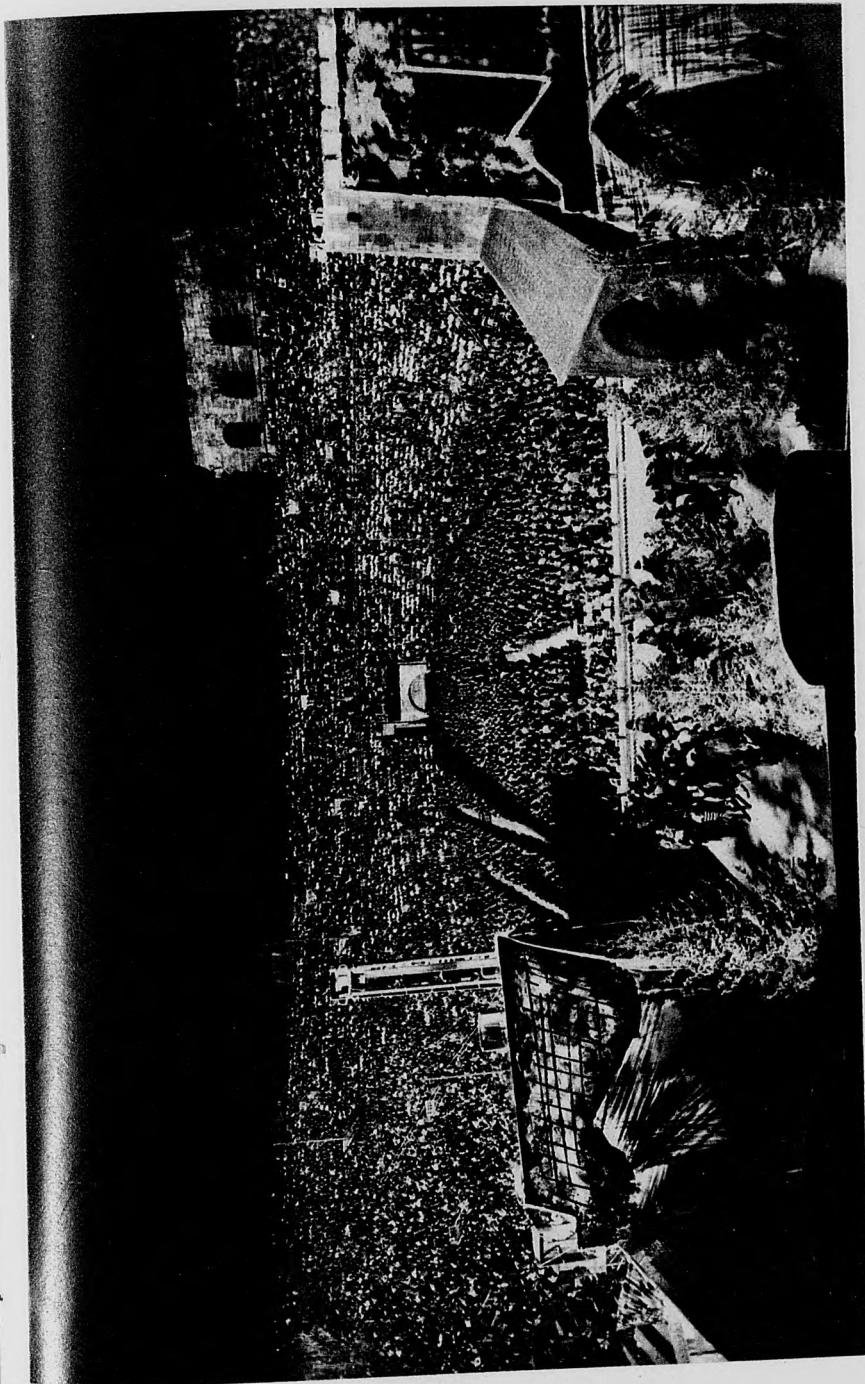
ekin-
ogunk
bizom
ni az

agam-
Újság
én a
, kö-
gírás-
entel-
ájáru
nezeb-
mert
kozott
most
har-
evően
...
vissza-
badul-
vőben
árom-
nek a
esszire

tom és
sztelni
Isten

veti

vala-
ndig a
Ennyit
úton,
törek-
foko-
...
i Ödön

A veronai amfiteátrum Flotow „Marta“ című operájának előadása alatt

A szakállas mahatadrsa*

IZGALMAS KALANDJA 36 PESTI*
* * * SZININÖVENDEKKEL

Kis pesti lányokról szól ez az igénytelen kis történet, no meg természetesen a nagy színészeiről, aki most rövid néhány napig itt tartózkodott Budapesten...

A színhely ügye a *Liget*, mert hát vérbeli pesti lányokkal minden megemlítésre méltó esemény mégis csak itt történik. Itt virágozik ki az első szerelem, itt következik el az első család...

Az alább következő kis történet is egy ilyen csalódást mesél el. Ha nem is olyan fájdalmas, mint ahogy az a ligeti szerelmek végén szokott elkövetkezni, — *de érdekes.*

Kezdődik azzal, hogy *Dietrichné*, *Rákosi Szidi* színiiskolájának lelke és egyben nagyszerű tanárnője gondolt egy nagyot és ki akarván használni az ősze végi nap sugar bűcsúzó melegét, növendékeivel kiment a *Ligetbe*, hogy az órát a tanterem helyett ezúttal

kivételesen a sárguló fák között tartásák meg.

Igy is lett. Az iskola kivonult a *Ligetbe* és egy elhagyottabb úton, amerre nem igen járnak az emberek, *Dietrichné* buzgón magyarázta a figyelő növendékseregnek a színjátszás egyszeregyét.

Csakhamar klasszikus mondatok nemesveretű muzsikája verte fel a *Ligetet*, legfeljebb, ha jassz-szavakhoz szokott csendjét és mivel hát éppen a *Kaméliás hölgy* van az iskolában műsoron, hát *Armand* az egyszer a *Mücsarnok* oldalánál biztosította *Gautier* Margitot szerelmének állhatatos voltáról.

Bármennyire is lángolt azonban valamennyiükben az ambíció és a tudni-vágyás — legfeljebb, ha tizenhét évesek ezek a kedves és a szó imádnivaló értelmében „szemtelen”, jól felvágott nyelvű leendő drámai szendék és

... az iskola kivonult a *Ligetbe* (Faludi felv.)

tragikák, a jövő *Darvas Lili*jei, sőt, ne mondjam, hogy *Duse Eleonóra*i — mondom, tizenhét évesek legfeljebb, így hát megbocsátható, hogy miközben a szerelmetvallás szabályait magyarázzák nekik (amit hiszen oly kitűnően tudnak tankönyv nélkül is), a szemük elkalandozott másfelé.

Igy történhetett meg, hogy a bal-szélen álló lány könyökével meglökte a másikat és odaszólt:

— *Nézd csak, Maca, milyen stramm ember jön ott le a lépcsőkön!*

A hír futótűzként terjedt el a lányok között és néhány másodperccel később egyetlen hallgatója sem volt szegény *Dietrich*nek, *mindenki csak azt a „stramm” férfit nézte — persze, szigorúan csak félszemmel.*

Hát valóban, „stramm” ember volt — az bizonyos. Szép szál férfi, karcsú, magasranőtt. És elegáns. Remekbe szabott sötétszürke zakkójában, *imponáló jelenség.* Az arca napbarnított, messzire néző merengő szemekkel. Ami pedig a legérdekesebbé tette: *kis szakáll körítette állát.*

Ugy festett, mint egy keleti fejedelem, aki pesti látogatása során kijött ide a *Liget*be, hogy megtekintse a *Mücsarnokot.*

— *Gyerekek, vajjon ki lehet ez az érdekes ember? —* találgatták nagy izgalommal a lányok. — *Az bizonyos, hogy nem idevalósi...*

Az érdekes férfi társaságában egy hasonlóan elegáns úr tartózkodott, aki, amint azt a feléjük szűrődő *diskurzus*foszlányok bizonyították, *franciául magyarázta a látóivalókat.*

Ezt a férfit már ismerték a lányok. *Pásztor Béla* volt, az *Ufa* igazgatója, aki soha nem tud ellenmondani egyetlen *színiiskolai növendéknek* sem, ha — az *szabadjegyet* kér.

— *Én megkérdezem tőle!* — mondta a legbátrabb: a *kis Csikós Rózi* — *mi történhet, nem fogja leharapni az orromat!*

És úgy is tett.
Megkérdezte.

— *Az Istenért gyerekek, ne zavarjátok —* adta meg mosolyogva a kért felvilágosítást *Pásztor* direktor, — *ez a szakállas úr a dharampuri maharadzsza, kiről olvashattátok, hogy Pesten van...*

— *Jé, tényleg, egy eleven maharadzsza? Nahát ez „cuki”, mit fognak szólni a lányok!*

Mit szólhattak a lányok? A követ-

kező pillanatban már valamennyien ott tolongtak a maharadzsza körül és *Pásztor Béla* protekcióját kérve hozzá — természetesen *autogramot* kértek tőle. Hogy valami emléke maradjon ennek a találkozásnak, amikor a *kis pesti színinövendék* először állhat szentitől szemben egy eleven maharadzszával.

— *Ez egy maharadzsza? Hiszen akkor ennek háreme van!* — jegyezte meg egy jól értesült.

— *Bizony! Százhuszonhárom felesége van otthon!* — válaszolt *Pásztor.*

A *kisleányok* előtt ebben a pillanatban felvzionált minden, amit valaha csak a távol Kelet titokzatos csodáiról olvastak, meg hát természetesen, amit a mozivászon olcsó romantikája beléjük oltott és csillogó szemekkel lesték az *indiai nábob* minden mozdulását.

A néma csodálkozás nem tartott sokáig, mert a követelés újból kitört belőlük és miként egykoron *Róma* népe a *cirkuszi játékokat* és a *kenyeret* kívánta, úgy zúgtak ők:

— *Autogramot! Autogramot!*
Az óhajoknak ezt az *eruptív megnyilatkozását* a keleti kényúr sem

A „maharadzsza” kísérelőjével a *Mücsarnok* lépcsőjén (Faludi felv.)

utasíthatta vissza s miután hosszú ideig gyönyörködött mosolyogva a tényleg egytől-egyig csinos arcok kipirult izalmában — *megadta magát*. Elővette arany töltőtollát, előbb azonban kísérőjéhez fordulva, néhány szót mondott annak franciául.

Az rögtön tolmácsolta kívánságát :

— Leányok, a maharadzsza ad autogramot, de csak egy feltétellel! *Ha nem nézitek meg addig, amíg mi el nem mentünk! Megígéritek?*

— Igérjük! Igérjük, csak adjon! — zúgta a tömeg.

És ostromló gyűrűjébe fogta a most már védekezni sem tudó maharadzsát. A szakállas főúr lankadatlan buzgalommal kanyarította alá a nevét az elébetartott papírlapokra, amelyek között (nem kell félni, a tulajdonost nem árulom el) mosócédula, kombinézsámlya, sőt még Uram bocsá' — zálogcédula is akadt.

Azt ugye mondanom sem kell, hogy az első leány, amint megkapta az autogramot, azonnal a többi háta mögé lopózott — és *gyorsan megnézte*.

Nem sokat okosodott belőle. „Maharadzsául” volt az írva. Furcsa, keleti stílusú ákombákomok kapaszkodtak a papíroson. A leányok nem csodálkoztak rajta. Természetesnek vették. Csak nem fog egy ilyen nagyúr

európai betűkkel írni, mint más közönséges halandó.

Majd bolond lesz!

Közel félóráig tartott, amíg az autogram-ostrom alábbhagyott és a szakállas maharadzsza mindjobban mosolygó kísérőjével végre a rájuk várakozó autóba szállt. Egy napon csinos, magas tragikajelölt: *Nagy Margit* volt az utolsó, aki az autogramját megkapta. Ezt már az autó ablakán kihajolva írta a nábob.

— *Adieu, mesdames!* — lengette meg végül feléjük kalappját a maharadzsza és az autó nagy sebességgel már el is robogott a szemük elől.

És ekkor történt, hogy a legutolsó-nak sorra került leány is megnézte a kapott autogramot. És ó csodák csodája, a papírlapon, amelyet a kezébe szorongatott, *nem „maharadzsza” írás volt, hanem energikus férfírassal oda- vetve, latin betűkkel a jól ismert név:*

Ivan Mosjoukine.

Most már rögtön megértettek a leányok mindent. Pásztor titokzatos nevetését, a maharadzsza szakállát, sőt még az írást is megfejtették:

— Hiszen a *Mosjukin* orosz ember! Ez pedig *cirill betűkkel van írva!*

Ádám László.

„Autogramol!” „Autogramol!”

N. Tasnády Ilona
Kamaraszínház — Fogadósné (Aldor felv.)

ebb

özön-

g az
és a
n mo-
vára-
sinos,
largit
meg-
n ki-

gette
naha-
géggel

tolsó-
zta a
cso-
ezébe
írás
oda-
név :

ek a
kzatos
it, sőt

nber !
l
ászló.

A METROPOLITAIN* IGAZGATÓJA

* A MAGYAR OPERAÉNEKESEKRŐL

Budapesten rengeteg olyan idegen fordul meg, akinek a színház a szakmája. Különösen így, szezón elején.

Viszont az ismeretlenség még nem jelenti a névtelenséget — mint ahogy azt különben az a szikár, napbarnított arcú, elegáns (monokli és fehér kamásni) férfi is bizonyítja, akit, úgy érezzük, feltétlenül meg kell ismertetnünk a pesti publikummal.

A foglalkozása pedig szintén egyáltalában nem megvetendő.

Mr. Williamson — mert így hívják — a newyorki Metropolitan Opera teljhatalmú művészeti igazgatója,

aki élet-halál ura és teljesen önhatalmúan határozza meg, hogy kit és milyen gázsival szerződtet le a világ legelső színházához.

A mult hét egyik napján néhány óráig Budapesten tartózkodott Mr. Williamson. Rokonai látogatására sietett Bukarestbe és közben kiszállott nálunk, hogy egyik régi barátját: dr. Kaufmann Sándor budapesti mérnököt meglátogassa. A legszigorúbb inkognitóban töltött itt néhány órát és elinte egyáltalán nem volt hajlandó nyilatkozatot adni.

— En most — mondotta — kizárólag mint *magánember* vagyok Pesten, nem szeretném, ha ezzel az itt tartózkodással kapcsolatban bármiféle színházi kombináció merülne fel...

Bármenyire is makacs mr. Williamson ellenállása, a jég mégis megtörik és ő — nyilatkozik:

— A magyarokat, úgy az fróikat, mint színészeiket jól ismerem és igen nagyra becsülöm őket. Az énekesnők közül

elsősorban Alpár Gitta az, aki megnyerte tetszésemet.

Adandó alkalommal nagyon szívesen

látnám a Metropolitan színpadán. Németh Máriával pedig már beszélgettünk is erről a kérdéstről. Hallom, van még önöknek számos kitünő énekesnőjük is, aki elsőrangúan megállja a helyét a külföldi színpadokon. Így például...

— *Anday Piroska* — igyekszem felfrissíteni memóriáját, — *Angerer Margit*, vagy akár *Relle Gabi*, aki ha nincs is külföldi színpadon, egyike legkitünőbb énekesainknak...

— Igen, *Relle Gabi*,

ezt a nevet már hallottam,

sajnos, a művésznőt még nem hallottam énekelni. Bizonyára olyan kitünően énekel, mint amilyen jó a híre — bókol elegánsan mr. Williamson.

A newyorki Metropolitan igazgatója meglepő tájékozottságot mutat egyéb zenei vonatkozású magyar kérdésekben. Ismeri *Dohnányi*, *Bartók*, *Kodály* nevét, tudja azt is, hogy műveik Amerikában is népszerűek, azonban *megnevezni azok közül egyet sem tud.* Nem ismeri *Dohnányi* „A Tenor” című operáját, sem *Bartók* „Csodálatos Mandarin”-ját, mikor azonban *Kodály* „Háry János”-át említem, örvendezve kapja fel a fejét.

— *Háry János?* — *gondolkozik — igen,*

ezt hallottam egyszer

Nagyon érdekes, népi muzsika...

Mikor azonban afelől kérdezem, hogy valamelyiket a magyar operák közül lekötne-e színháza számára, egy udvarias gesztussal elhárítja az *úgy-látszik kényes kérdést.*

— Sem az idő, sem a hely nem alkalmas ennek a problémának megvitatására — nyújtja búcsúzásra a kezét, — hiszen néhány perc múlva indul a vonatom. Romániából visszatérőben, minden valószínűség szerint, *hosszabb időre megszakítom hazautazásomat Budapesten és akkor készséggel állok hasonló kérdések elébe...*

Ingyen SEM ENGEDIK FELLÉPNI DÖMÖTÖR ILONÁT AZ OPERAHÁZBAN

Ferenc József rakpart huszonhat. Itt lakik Dömötör Ilona, a legkitünőbb magyar Salome, az Operaház volt tagja. Az előszobában bőröndök, ládák, annak jeléül, hogy a művésznő utazás előtt áll. Dömötör Ilona ugyanis végleg elhagyja Magyarországot két hét múlva és ötszobás pompás lakását bútoraival együtt már el is adta.

— Bármennyire is fáj, meg kell tennem — mondja Dömötör Ilona. —

Rámkényszerítették, hogy elhagyjam hazámat és azt a színházat, ahol annyi sok sikert arattam. Néhány évvel ezelőtt férjhez mentem és Bécsbe költöztem, de mintha éreztem volna, hogy ez a házasság nem lesz örökös, ez idő alatt is folytattam ének-tanulmányaimat Kasovszka kamara-énekesnél.

Amikor a válás valóban bekövetkezett, visszajöttem Pestre azzal a szent meggyőződéssel, hogy az Operaház szerződtetni fog. Jelentkeztem Radnai Miklósnál, aki kijelentette, hogy boldogan állna rendelkezésemre, de én az Operaház számára nagyon drága vagyok. Azt választottam, hogy igényeimet a legminimálisabbra redukálom. Erre is nemleges választ kaptam Radnaitól. Tudtam, hogy más okok játszanak itt közre és nem a pénzkérdés. Ki akartam próbálni Radnait és éppen ezért felajánlottam neki, hogy

Ingyen lépek fel az Operaházban.

Amit sejtettem, bekövetkezett. Radnai erre is nemmel válaszolt.

Most már beláttam, hogy itt hajsza

folyik, amely ellen én, mint minden segítség nélkül álló nő, nem tudok küzdeni. Betege lettem ennek a kálváriának. Kerülöm az embereket, se-hova sem járok, még színházba sem. Egész nap itthon ülök egyedül a zongorám mellett. Sokszor úgy érzem, hogy az ablakom hívogat és arra gondolok, hogy onnan egy ugrás a három emeletnyi mélységbe elintéznék szenvedéseimet. De aztán felülkerekedik bennem

a józan ész és rájövök arra, hogy nem volna érdemes ilyen elégtételt szerezni az ellenségeimnek.

Valószínűen bennem van a hiba, mert nem vagyok arra teremtve, hogy harcoljak. Nem tudom adminisztrálni magam úgy, mint azt mások teszik, azért nincs helyem az Operaházban. Heltai Jenőnének köszönhetem, hogy végre felráztam magam ebből a tespedtségéből. Ő volt az, aki rábeszélte, hogy csináljak valamit. Irtam dél-amerikai ismerőseimnek egy turné lehetőségeiről kint az Ujvilágban. Néhány hét múlva itt volt az igenlő válasz, sőt pénzt

is küldtek a kiutazásra. Egyelőre két koncertet adok majd kint és öt operaszerepben fogok fellépni. Előzően azonban Berlinbe utazok két estére, majd Barcelónába, Madridba és Lissabonba.

Feloszlattam a pesti háztartásomat, mert nincs semmi itt, ami visszatartson. Csepp kedvem sincs Budapestre visszajönni, ahová csak keserű emlékek fűznek. Ha valaha honvágyat érzek, csak arra a sok igazságtalanságra fogok gondolni, ami velem itt történt és akkor biztos el fog csitulni bennem ez az érzés...

Sz. Ó.

Dömötör Ilona

Mit változtatott Fedák Sári a „Szövik az asszony“-on

Százhuszonöttször játszotta *Honthy* Hanna a „Szövik az asszony“ fő női szerepét. A százhuszonhatodik előadás-
son vette át szerepét — *Fedák Sári*.

Bizonyos volt, hogy Fedák, ez az originális tehetségű színész nő a szerepen sok változtatást fog csinálni, hiszen akik a „Szövik az asszony!“-t *Honthy* Hannával látták, jól emlékeznek, hogy egy sereg olyan mondat van a darabban, amelyek kizáróan *Honthy* Hanna személyével kapcsolatosak.

Nos, az új „Szövik az asszony“-ban valóban sok olyant mond *Fedák Sári* — amit *Honthy* nem mondott el, ami a Fedák sajátos egyéniségéből fakad s amit már tőle megszoktunk — sőt szinte várunk.

Íme, ezek azok:

A Rátkay—*Honthy*-duett „Holnap, kisleány“ minden közbeszólás nélkül folyt le. Fedák ellenben, amikor Rátkay elkezd énekelni a verssorokat, közbevág:

— *En, kisleány?! Látszik, hogy vidéki.*

*Honthy*nek azt mondják, hogy: „Legyen a Horváth-kertben, Budán“, *Honthy* így válaszol:

— Szívesen, hiszen a tavaly nyáron is ott voltam.

Fedák ezt mondja: ... Legyek a Horváth-kertben?! A tavaly is ott akartam játszani, de kicsúszott a lábam alól a talaj. (Célzás a „Régi nyár“-ra, amelyet Fedáknak kellett volna játszani, de utóbb mégis *Honthy* játszotta.)

Amikor azt éneklük, hogy „Legyen a magy. kir. Operánál“ — Fedák ezt mondja:

— Majd ha nagykorú leszek és ha még húsz évig énekelni tanulok — biztosan odajutok. Elénekelhetem majd a Carment. (És énekel is egy kis részt a Carmenből.)

Honthy-nak még mondták hogy:

„Magának a Nemzetiben van a helye“, *Honthy* így válaszolt: „Azt nekem már sokan mondták“. Fedák ellenben azt mondja:

— Egyszer akartam a Nemzetibe menni, — akkor is kisiklott a villamos.

Amikor *Honthy* föl akarta venni Zsuzsika ruháját, azt mondta: „Kislányosak ezek, nem nekem valók.“

Fedák viszont így mondja ezt:

— Milyen kislányosak, éppen nekem valók.

*Honthy*től azt kérdezték, hogyan csinál karriért, *Honthy* így válaszolt: „Hát csak úgy, hogy befestettem a hajamat“.

Fedák egész rigmussal válaszol e helyen:

„A hajamat befestettem,
Az arcomat kifestettem,
A szememet kinyitottam,
S a karriért megcsináltam.“

Egyébként *Honthy* belépőjét — Fedák nem éneklé, viszont Fedák énekel egy dalt, amelyet *Honthy* nem énekel.

A legkedvesebb azonban a következő változás. Az eredeti „Szövik az asszony“-ban *Zilahy Irén*, mint *Honthy* Hanna leánya tizenhét éves. Most azonban nem *Honthy* Hanna a mama, hanem *Fedák*, s a köztük levő különbséget egy kissé át kellett hidalni. *Zilahy Irén*t tehát idősebbé kellett tenni. Mennyivel lett az új darab szerint *Zilahy Irén* idősebb?!

Pont három évvel!!

Szenes ember nyolcvan tréfája

Írta: SZENES BÉLA

Ára bérmentve 90 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb“ kiadóhivatalában, Budapest, VII., Dohány ucca 12

helye“,
n már
n azt

zetibe
lamos.

venni
„Kis-
k.“
:
nekem

yan csi-
laszolt:
n a ha-
aszol e

n.“
— Fe-
énekel
énekel.

övetkező
az asz-
Honthy
s. Most
a mama,
evő kor-
hidalni.
kellett
arab sze-

réfája

elhető: a
pest, VII,

Fedák Sári
Városi Színház — Szökik az asszony (Áldor felv.)

Igazi tizennocevesek — a színpadi tizennocevesekről

Az elmúlt hetek sok érdekes színházi eseménye közül is különös érdeklődés kísérte a *Belvárosi Színházban* bemutatott „Tizennocevesek” című színművet. Nemcsak a szerző: *Lakatos László* személye miatt, aki mondanivalóit mindig modernül és frissen adja elő, hanem maga a probléma miatt is, amely a mai felnőtteknek szól a mai fiatalságról.

Lakatos darabjában bírálói vegyesen találtak hibákat és jótulajdonságokat; a vita azonban túlnyomórészt e kérdés körül forgott:

olyanok-e csakugyan a mai tizennocevesek, a középiskolából kikerült fiúk és lányok, mint amilyeneknek Lakatos rajzolja őket?

Tekintettel arra, hogy *sem a szerző, sem a kritikusok között nem volt egyetlen tizennoceves se* (sőt eláruljuk: a színészek, a díszletezők, de még a jegyszédők között sem), azt gondoltuk: a „Tizennocevesekről” szóló vitát mégis csak azok dönthetnék el, akikről szól: a — tizennocevesek.

A *Déliab* olvasói bizonyára ismerik a darabot vagy magából az előadásból, vagy a lapunk multheti számában megjelent ismertetésből; ezúttal tehát nem mi beszélünk a „Tizennocevesekről”, hanem átadjuk a szót néhány tizennocevesnek.

A *Belvárosi Színház* meghívott egyik előadására négy érettségizett ifjút: három fiút és egy leányt. Mint ahogy a darab főszereplői közül is három a fiú és egy a leány.

A tizennocevesek zsűrijének szereplői: *Lukács Mihály*, a *Bulyovszky uccai Kemény Zsigmond* főreál végzett növendéke és jelenleg már a *Kereskedelmi Akadémia* első féléves hallgatója; *Kormos Pál*, ugyancsak a főreál érettségizett növendéke, most orvos-tanhallgató, továbbá *Rott István* (mellesleg *Rott Sándor* fia), aki rajta kívül álló okokból csak az idén fog érettségizni, végül pedig *Lukács Magda*, aki a *Rákóczi téri felsőipariskolát* végezte el.

Mindnyájan rendkívül komolyan veszik az intervjút; érzik, hogy most

egész korosztályuk, az oly sokszor elhanyagolt és még többször félreértett tizennocevesek nevében fognak nyilatkozni.

Mikor a beszélgetés elkezdődik, egy tizenhatéves fiú is van a szobában.

— *Te menj ki!* — mondják neki szigorúan, — *ez nem neked való!* *Te még ehhez fiatal vagy!*

A „fiatal” kissé méltatlankodva kimegy és megszólal:

Kormos Pál: Szerintem téves Lakatos darabjának az a beállítása, hogy a mai fiatalságot legfőképpen a szexuális problémák érdeklik. Ma oly nehéz az elhelyezkedés az érettségi után és általában a pályaválasztás és a kenyérgondok annyira lekötik a fiatalság érdeklődését, hogy ezek mellett a szerelmi problémák csak másodrendűek. Túlzottnak tartom *Iván* figuráját is. Tessék elhinni: ma már a fővárosban nem találni ilyen szentimentális diákokat. Talán a vidéken...

Rott István: Ugy, ahogy *Iván* viselkedik szerelmese hálszobájában, az elképzelhetetlen egy mai tizennoceves férfi részéről. Nincsenek ma már ilyen naiv fiatalemberek...

Lukács Mihály: Túlzás az *Iván* figurája, de a típus megtalálható közöttünk, az biztos. A másik két figura pedig: a „lord” és a „hülye”, az kitünő.

Kormos: A figurák az életből vannak merítve.

Lukács Mihály: Koncentrált tizennoceves oldatok.

Kormos: Továbbá az is hiba, hogy nincs egy tizennoceves fiúnak annyi alkalmunk nők között válogatni, mint ebben a darabban.

Rott: Van. Jó a darab.

Lukács Mihály: Azután túlzott az a nagy vágyakozás az úgynevezett „úriasszony” után. Elvégre más esinos, szolid és szőnyeg nélküli nő is lehet szerelmesnek lenni, nemesak úriasszonyba!

Rott: Ellenben nagyszerű a fiú és a professzor összeütközésének beállítása. Ez például velem is megtörtént.

Most, a pillanatnyi szünetet felhasználva, megszólal:

Lukács Magda: Nem hiszem, hogy

van olyan tizennyolcéves leány, aki önmaga előtt is kizáróan észlénynek vallaná magát, a szerelem teljes kikapcsolásával. A szerelemtől senki se tartalja magát annyira mentesnek, mint Lakatos hősnője, a darab elején. Az azonban tény, hogy ilyenkorú leányok nem szokták elismerni azt, hogy ők főleg szerelmi lények.

Rott : Dehogynem !

Magda : Mit értesz te ehhez ? A leányokhoz én értek jobban.

Rott : Hát honnan ismernéd te a leányoknak a fiúkhöz való viszonyát ? Azt mi fiúk jobban tudjuk.

Magda : Akármit is mondtok, a Lica figurája kitűnően van eltalálva.

Lukács Mihály : Nem igaz, a leány nem jó, csak a fiatalok jók.

(A fiúk közül Kormos a komolykodó, Lukács Mihály a szende és Rott a mondain.)

Kormos : Az azonban tény, hogy egy tizennyolcéves leány jobban hűz a harmincötéves férj felé, amint ez a darabban is történik, mint a vele egykorúhoz.

Magda : Ez aztán nem igaz. A vele egykorúakkal sokkal bizalmasabb, közelebb áll hozzájuk, vonzódik feléjük. A fiatalabb leányok : a tizenöt-tizenhatévesek szeretik a náluk sokkal idősebbeket, mondjuk a harmincötéveseket, mert imponálnak nekik, de a tizennyolcéves

leány sokkal szívesebben foglalkozik olyan fiúkkal, akik korban közelebb állnak hozzá.

Lukács Mihály : Miért imponál a harmincötéves nektek ? Mennyivel különb az nálunk ? Hát mit számít az a pár esztendő ?

Rott : Egyszerű a dolog. A harmincötévesben nagyobb a felelősségérzet. Ha az udvarol egy tizennyolcéves leánynak, abból rendszerint házasság lesz. De ha én udvarlok ? Előre tudhatja az a leány, hogy legközelebb másba lesznek szerelmes.

Lukács Mihály : Hogy felvág !

Magda : Az a kórházbaszókés azonban egészen valószínűtlen. Egy olyan úrileány, mint amilyennek Lakatos rajzolja Licát, sokkal inkább rabja a társadalomnak, semhogy ilyen kalandba belemerne.

Rott : Mondtam ugye, hogy Magda nem ismeri a leányokat ?

Kormos : Nem nézheted elvégre a saját szemszögéből a nőket ! Itt típusról van szó !

Rott : Persze ! Hát az például mennyire tipikus dolog, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

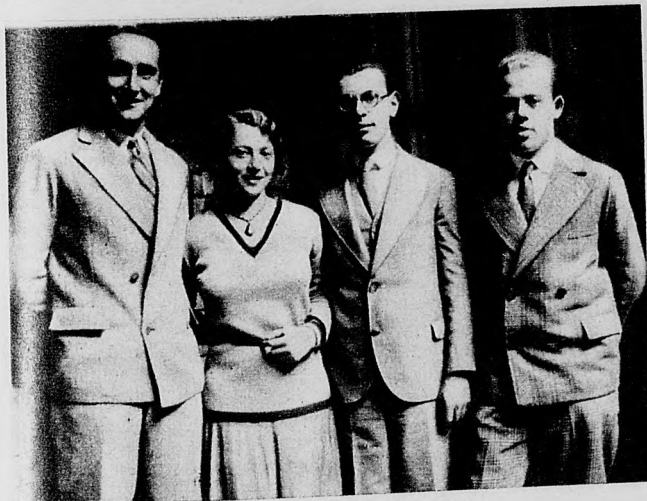
Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Magda : És ahogy itt látom ezt a társaságot, konstatom, hogy a nő egymásra hergeli a fiút és a proffot ! („Hergelni” = uszítani.)

Lukács Mihály : A darab befejezése pedig örülten stimmel !

Az igazi tizennyolcévesek. Balról jobbra : Rott István, Lukács Magda, Komor Pál és Lukács Mihály (Lukács M. felv.)

Ebbe maradtunk. S a „Tizennyolcévesek” ?

Ugy látszik, csakugyan nem egészen olyanok, mint amilyeneknek a szerző beállítja őket. Viszont : a probléma boncolására — azt mondták — elküldik többi tizennyolcéves barátaikat is. Mert a darab érdekes.

Hát akkor vég-eredményben mégis csak Lakatos Lászlónak van igaza... Szánthó Dénes.

A DÉLIBAB * FELFEDEZETT * EGY ÚJ GYERMEK- SZINÉSZT * A KIRÁLY SZÍNHÁZ * SZÁMÁRA *

Az egész ügy kezdődött, hogy tavasz volt. Szép, ragyogó pesti tavasz. Riporterünk tehát a liget felé vette az útját. Amint ott a virágzó fák alatt haladt, egyszerre csak éktelen kiabálás üti meg a fülét:

— Éljen Juhász Pista! Éljen Juhász Pista!

A fentnevezett „úr”, akit így ünnepeltek, egy pad tetején állott és valami humoros monológot ágált a nyolctizéves gyermekekből álló publikum felé. Munkatársunknak megtetszett a

Juhász István

gyerek és megszólitotta. Fel akarta tenni a szokásos kérdéseket, hogy hány éves stb. Azonban a kis Pistát nem kellett kérdezni, beszélt az magától is. Egykettőre elmondta az összes adatait. Így hamarosan megtudtuk, hogy 11 éves, de már szép művészi multra tekint vissza. Ugyanis

nyolcéves korától fogva játszik a gyermekszínházban. De a gyermekszínház már nem is érdekli, mert minden vágya, hogy rendes, komoly színházban léphessen fel.

— Na és hol laksz? — tette fel végre a kérdést riporterünk, aki csak most jutott szóhoz.

— A Szinyeyi Merse utcában... — Itt azután megakadt a diskurzus, elmosta a tavaszi eső és a gyerekek mind szétszaladtak. Ezek voltak az előzmények.

A Király Színházban elkezdődtek a próbák a „Tommy és társá”-ból. Javában folyt már a munka, csak éppen egy szerep nem volt még be-

töltve, „Szeplős Jim”-é, aki a darabban egy cipőpucolófiút alakít Gaál Franciska kollégájaként. Nem találtak senkit erre a szerepre, mert amellett, hogy fiatal fiúnak kell lenni az illetőnek, amellett *legyen kövér és jó színrész is egy személyben*. Mikor már idáig fejlődtek az események, akkor lépett munkába a Délibáb. Ugyanis riporterünknek eszébe jutott az a kisfiú, akivel még tavasszal beszélt a ligetben és aki a Szinyeyi Merse utcában lakik.

Elkezdődött a nyomozás végig az egész Szinyeyi Merse utcán, a kis Juhász Pista után. Hoosszú keresés után végre ráakadtunk a 25. szám alatt. Munkatársunk boldogan állt meg az ajtó előtt. *1. em. Juhász Gyula kereskedő*. Ez a felirat állott a lakók névjegyzékén. Riporterünk jókedvűen lépett be az ajtón és előadta az egész históriát az ámuló szülőknek. Az ezután történtek úgy peregték le, mint egy film, sőt mint egy beszélőfilm. Mert a kis Pista nem tartóztatta magát, ugyancsak hangosan ujjongott, hogy *végre rendes, komoly színész lehet a Király Színházban*.

A következő események már Tihanyi Vilmos, a Király Színház főrendezője előtt játszódtak le. A még nem egészen tizenkét esztendő Juhász Pista *nagyszerűen bevált*. Szép kis szerepet adtak neki. A Délibáb szímatja tehát nem csalt, felfedezett egy színészt, akiben *humora és tesli méretei (figyelembevéve, hogy 86 kiló) után ítélve, mindenki Huszár Puffi utódjál látja*. Jam—

Nádor Jóska,

a népszerű dalköltő november 10-én, a Zeneakadémián tartja jubiláris nótáját, amelyen Kiss Feri, Relle Gabi, Laurisin Lajos és mások lépnek föl.

A tenorista festő

Zenei körökben az a hír terjedt el, hogy egy magyar operaénekes, Závodszy Zoltán, külföldre szerződik.

Csak néhány napja, hogy a közönség általános szeretetének örvendő Szedő Miklós elhagyta a magyar színpadot, tehát fontosnak tartottuk, hogy megkérdezzük az alig két éve feltűnt

Závodszy Zoltán

tehetséges fiatal tenoristát, fedie a valóságot külföldi orientálódásának híre?

Závodszy Zoltán a következőket mondta:

— Szó sincs róla, hogy külföldre szerződjem. Ennek még a lehetősége is kizárt, hiszen éppen az

idén kötöttem az Operaházzal az első hároméves szerződést. A külfölddel valóban tárgyalok, de nem állandó szereplésről, csak néhánynapos vendégjáték-szereplésről van szó. Egyike vagyok azon keveseknek, akik szívesebben énekelnek itthon, mint külföldön, még akkor is, ha ott háromszor annyi gázsit kapnának.

— Mondjon valamit a pályája kezdetéről, tudomásunk van arról, hogy ön festőművész is.

— Tanító voltam a városnál.

A zene- és rajztanáraim már kisdíákkorom óta vetélkedtek egymással. Mindkettő a saját művészetére akart rábeszélni, mert felfedezték bennem a rajz- és zenetehetségem. Én a képzőművészeti iskolába iratkoztam 1911-ben, de aztán átpártoltam a zenéhez és a Zeneakadémián zeneszerzést és or-

gonművészetet kezdtem tanulni. Antalffy Zsiros Dezső és Weiner Leó tanítottak. Mindkét tanszakon kötelező melléktárgy volt a karének. Én Kun Lászlónál kollokváltam az első fél év végén és ő akkor Anthes Györgyhöz küldött, aki a fél év ellenére felvett.

Ezerkilencszázhuszban elvégeztem a Zeneakadémiát és azon a nyáron Kerner István szerződtetett az Operához. Hat évet töltöttem kisebb-nagyobb szerepekben. Közben megnősültem (feleségem Tábori Piroska írónő, Tutsek Anna leánya). Mondom, hat év telt el. Ekkor végre megkérdeztem Kernert, hogy énekelhetek-e már nagyobb szerepeket? Ekkor kintűztek a „Valkűrök”-ben. Ezerkilencszázhuszonhét január 15-én léptem fel, még pedig kollégáim felejthetetlen önfeláldozása árán. Haselbeck Olga beteg, harminckilencfokos lázzal, Szende Ferenc lakása égésekor szerzett súlyos égési sebeivel, felkötött karral játszott, csak hogy ne kellessen elhalasztani első nagyobb fellépésemet.

Én vagyok az első magyar tenorista, aki az egész Ring-et énekl.

A „Rajna kincse”-t, a „Valkűr”-t, „Siegfried”-et és „Istenek alkonyá”-t, még pedig magyarul, németül és olaszul. Nagy Károly.

Závodszy Zoltán egyik festménye

látom, csodálkozik rajtam, hogy akatáskával a hónom alatt jelenek meg az e heti randevúnkon. Hát bizony, barátom, alaposan fel kellett készülnöm ezen a héten, mielőtt elmondanám híreimet. Tudja mi van ebben az akatáskában? Bizonyítékok, barátocskám, azokra a kissé erősebb dolgokra, amelyeknek elmondása többé-kevésbé kissé, hogy úgy mondjam, kellemetlen.

Itt van mingyárt ez a „Csunya lány” affér, amelynek elhalasztásáról már maga is tud. Bizalmas beszélgetés zajlott le az elhalasztás előtt a Fővárosi Operettszínház irodájában Honthy Hanna, Faldusi Sándor és Szaboles Ernő között. Nemcsak Le Sagenek van sánta ördöge, hanem nekem is, aki jelemelte a színház tetejét és kihallgatta a beszélgetést, amelynek során Honthy Hanna kijelentette, hogy nem játszik a darabban, mert nem érzi, hogy siker lesz belőle. Szaboles

Ernő ellenkező álláspontot foglalt el és kettőjük között a vita mind szenvedélyesebbé vált. Végül is Honthy Hanna ezt mondta Szabolesnak: „Maga gyors egymásutánban az ötödik darabot bukatta meg ebben a színházban”. „Én? — csodálkozott Szaboles. — „És mik azok?” „A nizzai expressz”, a „Kikelet ucca három”, a „Strandszerellem”, a „Harmínckettes baka vagyok én” és „A Pók” — kezdte sorolgatni Honthy Hanna — sőt van már egy hatodik is, az „Ez hát a szerelem.” „A pók?” — csodálkozott Szaboles, — „nahát azzal nem is állok szóba, aki „A pók”-ra azt

mondja, hogy megbukott” és ezzel kiment a szobából. A beavatottak tudni vélik, hogy ennek a beszélgetésnek lett a következménye az, hogy Szaboles a „Nagy börtön” után nem a „Sisters”-eket akarja kihozni, hanem Harmath-Ábrahám új operettjét, a „Viktóriá”-t. Mindezekre való tekintettel biztos tudomásom szerint

Honthy Hanna nem hajlandó fellépni a Fővárosi Operettszínházban és nem fog eleget tenni szerződésének,

amely őt a színházhoz köti. Elárulhatom magának, hogy a népszerű primadonnát a Városi Színházban fogja viszontlátni a „Szókkik az asszony”-t követő ujdonságban.

Maga is tud arról a háborúságról, amely Vaály Ilona és Gaál Franciska között dúll a „Tommy és társa” utolsó próbái alatt. Azt azonban nem is sejtji, hogy milyen forrongás volt a Király Színházban, amikor Vaály — hogy is mondjam — Gaál Francit erőlyesen eltolta magától. Megsúgom magának, öregem, hogy Gaál Franciska ultimátumot adott Lázár Ödön igazgatónak, amelyben kijelentette, hogy Vaály Ilonával nem lép fel egy színpadon. Megkezdődtek a bizalmas tárgyalások itt is, amelyeknek eredményeképpen úgy határoztak — az ultimátum kényszerítő hatása alatt — hogy Vaály szerepét Eggert Márta veszi át. A legfiatalabb primadonnával meg is kezdték a tárgyalásokat, de csak akkor jöttek rá, hogy a terv keresztülvihetetlen, mert ilyen rövid idő alatt Eggert nem tudta volna szerepét megtanulni, a premiért pedig nem lehetett újból elhalasztani. Látom, csodálkozik azon, hogy pont Lázár Ödön ejtette

el Vaály Ilonát, aki a Király Színház sok sikerének volt osztályrészese. A direktor úr azonban kényszerítő helyzetben volt és dicséretére legyen mondva, azért mindent elkövetett, hogy Vaály bent maradjon a darabban. Ez végeredményben mégis csak sikerült és Vaály megmutatta, hogy nemcsak jó színész, hanem mint nő is nobiles. A premiére ugyanis

hatalmas, gyönyörű esokrot küldött Vaály Gaál Franciskának

és ezzel bebizonyította azt, hogy mégis csak van valami új a nap alatt. Nem tudok ugyanis rajta kívül még egy primadonnát jelemlteni, akiben ennyi finomság és békeszeretet van. Szóval, jelenthelem, hogy a Király Színház frontján minden csendes, a felek kibékültek és a legjobb barátságban élnek.

Nem mondhatom ugyanezt az egyik pesti színház igazgatójáról és annak rendezőjéről. Ebben a színházban újabban bukás bukást követ és kémeim jelentése szerint, sajnos, úgy áll a helyzet, hogy ha soron következő újdonságuk is sikertelen marad, akkor nagy bajok lesznek. Állítóan a rendező úr tervszerűen hozza ki a már eleve is bukásra ítélt darabokat. Már a múltban is megtörtént, de most már úgyszólván napirenden van, hogy mindig és mindenben ellenkező álláspontot foglal el, mint a színház igazgatója, aki se-

hogymint sem tud küzdeni a rendezője ellen. Titokban és nyíltan folyik most már a harc közöttük és a beavatottak érdeklődve figyelik, hogy ki lesz a vesztes. Arról suttognak, hogy

a rendező úr nagyon örülne a bukásnak, mert ebben az esetben ő venné át a színházat.

Ígérem magának, hogy mihelyt új részleteket kapok erről az ügyről, nevekkel és súlyos pozitívumokkal fogok szolgálni, amelyek megmutatják tisztán a rendező úr szándékait.

Néhány hónappal ezelőtt említettem magának, hogy operettel írt Drégely Gábor a „Szerencse jó”-ból, amelyhez zenét Márkus Alfréd szerzett. Az operett azonban — mit tagadjam — mai formájában gyenge. Éppen ezért,

mint minden Drégely-darabnál, most is társszerzőről kell gondoskodni.

Több verzió kering arról, hogy kinek a társaságában írja át Drégely a „Szerencse jó”-t. Szerény tippelésem szerint a legvalószínűbb, hogy ezt a munkát Szilágyi László fogja elvégezni. Az operettel különben valószínűleg még tavasszal bemutatja a Király Színház.

Van nekünk egy énekes primadonnánk, aki, úgy látszik, ellenállhatatlan kényszernek engedelmessé, évek óta mindig abba szerelmes, akivel a színpadon együtt játszik. Csodálatos varázsa lehel ennek az asszonynak, mert partnereinél mindig viszonzásra talál. Véletlenül jóbarátom volt eddig valamennyi és mindegyik beavatott a bizalmába. Kivétel nélkül mindegyiktől azt hallottam, hogy feleségül akarja venni a színésznőt. Még a nős emberek is ezt mondták nekem és elárulták, hogy már válnak is a feleségüktől. Hála Istennek, a darabok nem hosszúéletűek és így a primadonna szerelmei sem, aki következetesen ragaszkodik ahhoz, hogy az új darabhoz új partnert kér a maga számára. A legújabb szerelemnek tehát csak pár napig kellett volna szabály szerint tartani, tekintettel arra, hogy a darab csúfosan megbukott. A szerelem azonban csodálatosképpen tovább „dúl” és igazolja azt a tételt, hogy minden szabály alól van kivétel.

Mit nevet, hiszen a viccre még csak most kerül sor.

Somogyi Nusi a minap egy kis autókirándulást tett, amelynek során az egyik faluban keresztülhaladva, sikerült elgázolnia egy macskát.

— Jaj, bocsánatot kérek — mentegetőzött a művész a macska sopánkodó gazdájának, — pótolni fogom a macskát.

— Nem is látsozott ki magából — volt a felelet.

— Mi? — csodálkozott Somogyi Nusi.

— Hogy tud egeret fogni.

Mi is az a "SZABAD COMÉDIA" *

IRTA HANGAY SÁNDOR *

A *Déliab* szerkesztősége volt az első, aki — jóakarátának jelét adva — felszólított, hogy a *Szabad Komédia*-ról közönségének számoljak be. Bizonyára nem gondolták, milyen nehéz feladat elé állítanak. Mindenki más könnyebben tenné, mint én: akinek nem vállalkozás ez a kis színház, hanem hit, belső kényszer, szükséges valami.

Hiszem és vallom, hogy a magyar közönség egy nagy rétege igenis az abszolút művészi, nemesebb élvezetekre vágyódik, de ezt a nemesebbet eddig még nem nyújtották neki.

Belső kényszer ösztökél arra, hogy bebizonyítsam: a művészet nem vásári portéka, hanem fejedelmi ajándék, amit a világ legdúsabb, de egyszersmint

legkoldusabb fejedelme, a magyar szerző nyújt magyar közönségének ajándékba.

Végül szükséges egy olyan kis színház, ahol mindenféle klikk, irodalmi vagy egyéb társaság befolyásától mentesen, függetlenül mindenkitől, szabadon nyilvánulhasson meg az alkotó szellem.

Mi kellett a megvalósításhoz?

Elsősorban lelkes önfeláldozó gárda, másodsorban hajlék. Mind a kettő szerencsés megoldást nyert. A rendezést a már kipróbált *Szöke* Kálmán vállalta magára. Énekes színészeink Hanke Mária, *Duffek* Mihály és *Kulcsár* Aurél. Karmester Sági *Czerwinka* Henrik. A prózai színészek közül *Hadházy* Kamilla, *Friss* Margit, *Bánffy* Lola, *Szilágyi* Anna, *Radócz* Ferenc, *Halász* Kálmán, *Ragályi* Elemér és *Molnár*

István fogják bemutatni a magyar írók darabjait. A táncszámokat *Turnay* Alica tánc csoportja és *Páris* Olga látják el.

Lesz tehát minden a *Szabad Komédia*-ban, amit a magyar géniusz csak termelt.

Helyiségünk a *Magyar Vasúti és Hajózási Klub* színpadtermében van. November 10-én vasárnap este 8 órakor tartjuk az első megnyitó előadásunkat s ettől fogva minden vasárnap játszunk.

Legyen szerencsénk és ítéljen fölöttünk maga a nagy közönség. Mi nyugodtan várjuk ítéletét.

De biztosak vagyunk abban, hogy a publikum mellénk fog állni és a *Szabad Komédia* élni fog.

Hangay Sándor

Ki az a * José Palet * ? *

A Városi Színháznak ebben a szezonban csupán egy állandó vendége lesz: *Jose Palet tenorista*. Jose Palet már fel is lépett az „Aida” Radames szerepében és igen nagy sikert aratott. Nem ismeretlen a budapesti publikum előtt, két évvel ezelőtt is már föllépett egyszer nálunk ugyancsak az „Aida”-ban.

Most, hogy egész szezonban vendége lesz a Városi Színház operaelőadásainak, fölkerestük és megkértük, hogy mondjon valamit magáról a *Délbáb* olvasóinak.

Jose Palet a következőket mondotta:

— Két évvel ezelőtt itt vendégszerepeltem s akkor, úgy látszik, nagyon megtetszettem *Sebestyén* igazgató úrnak, mert a tavasszal egy impresszárió útján szerződötési ajánlatot tett. Úgy egyeztünk meg, hogy ebben a szezonban mint állandó vendég fogok működni a Városi Színházban és az év végén döntünk a jövő évre vonatkozóan.

Nagyon szívesen jöttem Pestre, mert már a multkoriban nagyon kedvező impressziókat szereztem a budapesti publikumról, amelyet a világ egyik leghálásabb publikumának tartok. Ezt azért mondom olyan határozottan, mert én csaknem az egész világot bejártam. Európa és Amerika minden nagyobb városában szerepeltem az alatt a tizennyolc esztendő alatt, amióta énekes vagyok. *Kilencvenhét operát tudok* olasz nyelven, de egy párat francia nyelven is betanultam.

Lakásom és családom *Milanóban* van. Feleségem és két gyermekem, akikért élek-halok. Nyáron semmi színdarabot sem dolgozom. Akkor két-három hónapig kizáróan a családomnak élek. Ezek az én legboldogabb napjaim. Különben állandó vendége vagyok a milánói „Scalának”, közben kóborolok a világban. Ennek megértéséhez ismerni

kell az olasz színészeti viszonyokat, amelyek mások, mint bármely más országnak színészeti viszonyai. Mindenütt a világon az a rendkívüli, ha az énekes külföldön vándorol, *nálunk az a különös, ha valaki csak otthon énekel*. Igaz, hogy az ember megszokja a kóborlást, mint mindent a világon... a siker mindenütt kárpótolja az embert.

Jose Palet tenorista különben hazájában olyan rangot visel, amely nálunk a kamaraénekesi rangnak felel meg.

Jose Palet

A „Matin” tulajdonosa a

„DÉLIBÁB”-RÓL

Claudia Victrix, a párizsi Opera Comique tagja vendégül látta ötórrai teára a budapesti újságírókat. A fogadtatáson jelen volt a művészno férje is, aki nem más, mint M. Sapène, a „Matin” tulajdonosa.

A teadélutánon mindenkit meghódított Claudia Victrix káprázatos megjelenése, kedvessége és férjének, M. Sapènenak megnyerő modora. M. Sapène olyan egyszerű és vidám közvellenességű, mintha kezdő riportter és nem Franciaország egyik legelterjedtebb lapjának főszerkesztő-tulajdonosa volna.

Míg feleségét a kérdések özönével árasztották el a buzgó riportterek, félrevontuk M. Sapènet s megkértük, mondja el véleményét a pesti színházokról.

— Megnéztem egy pár színházi előadást — mondotta M. Sapène — s valóban konstatáltam, hogy a pesti színházi kultúráról szóló hírek egyáltalán nem túlzottak. Remek előadások úgy

Sapène

prózában, mint operettben. Valóban kitünő színészek vannak itt Budapesten.

A darabok kiállítása sokkal szebb, mint bárhol.

Szinte túlságosan is gazdag a pesti színpad. Egyáltalán azt tapasztaltam, hogy itt nagyon szeretik az emberek a színházat s ha — mint hallom — még sincsenek állandó telt házak, annak oka kétségtelenül csak a nehéz gazdasági viszonyokban keresendő.

Amikor megmutattuk neki a Délibáb-ot, figyelmesen lapozni kezdte s megkért bennünket, hogy egy pár cikk tartalmát fordítsuk le franciára.

— Látja,

ilyen zsánerű lap egész Franciaországban ninesen.

Ebben, amiként most már látom, minden megvan, ami csak a színház iránt rajongó közönséget érdekelheti. Ezek a rövid színházi tárgyú cikkek kétségtelenül nagyon tetszhetnek az olvasóknak,

nem esodálom, ha — amint hallom — a lap nagyon népszerű.

Csak olyan helyen lehet talaja egy ilyen kedves, érdekes lapnak, ahol a közönség nagyon szereti a színházakat és színészeket. Párizsban a színházi hetilapokon kívül — amelyek azonban hangsúlyozom, egészen más zsánerek, mint ez, — színházi napilap is van, amely azonban kizárólag nemcsak színházzal foglalkozik.

Nagyon halásosnak találom ezt a kis formát, amit kelléghajta könnyen zsebbe lehet tenni. Nálunk ez a forma persze szokatlan, de hiszem, hogy ezt is megszeretnék hamarosan.

A Délibáb a maga nemében elsőrangút produkál

és a magyar viszonyokat tekintve, szinte hihetetlenül olcsó. Ha valaki megcsinálná a párizsi Délibáb-ot, persze az ottani viszonyok figyelembevételével, bizonyára nagy sikert aratna ezzel a vállalkozásával.

RÓL

alóban
Buda-

ebb,

pesti
altam,
nberek
om —
házak,
u nehéz
16.
eki a
kezdte
gy pár
nciára.

nela-

n, min-
iz iránt
Ezek a
kétség-
olvasók-

hal-
szerű.

aaja egy
ahol a
házakat
színházi
k azon-
s zsáne-
pilap is
nemcsak

ezt a kis
en zsebbe
a persze
t is meg-

n első-

ve, szinte
ki meg-
t, persze
bevétele-
t aratna

Claudia Vietrix a „Tosca“ címszerepében

Az én hetem *

IRJA KARDOS ISTVÁN *

Péntek

18

Lukács

Ma meghívót kaptam a Fővárosi Operettszínház direktorától, Faludy Sándortól, aki azt írja nekem, hogy este nézzek be a színházba, mert nagyon szűkkörű társaságnak, csak a színház legfelső bennfentesinek bemutatják „A nagy börtön”-t, Lengyel József hadifoglyokról szóló színdarabját.

Hát elmegyek, persze, hogy elmegyek, már csak azért is, mert jó lesz egy kicsit visszajárni az emlékezés országútján abba a világba, amely oly rettenetes volt. A darabot Lengyel József írta, Lengyel Menyhért édesestvéröccse a magaszerezte tapasztalatok alapján. Fogoly volt hat esztendeig.

A nézőtéren komor, meghatott hangulat. Itt senki sem fog viccelni. De mégis... Kabos Gyula odamegy a szerzőhöz és így szól hozzá.

— Te azután igazán ritka híres ember vagy.

— Én ?

— Persze hogy te. Vers is van rólad ?

— Miféle vers ?

— A — Fogoly Lengyel.

Szombat

19

Alk. Péter

Egy aranyos kis színésznőről hallok, hogy a színpadon valami inzultus érte, valami kis inzultus, csak olyan, amit észre sem vett a nézőtéren ülő közönség.

A primadonna a felvonást azért fegyelmезetten és kitünően végigjátszotta, de a végén újból eszébe jutott az inzultus és olyan szörnyű haragra gerjedt, hogy belerúgott az ajtóba. Az ajtó nem sokat teketóriázott, egyszerűen megvált félfájától és leomlott a földre. A kis primadonna nagy haragjában ledöntötte.

Egy epés néző, már tudniillik olyan néző, aki ennek a jelenetnek szemtanuja volt, megszólalt :

— Ez aztán a — döntő siker.

Vasárnap

20

Vendel

A Budapesten tartózkodó indiai maharadzsa — elődei szokása szerint — ellátogatott egyik mulatóhelyünkre. A maharadzsa perzsa fejedelmi módon fogadták és — amint Pesten mondják — was gut und teuer, elébe raktak. Emlékeztek ugyanis azokra a radzsákra, akik már Pesten jártak és akik hűz üveg francia pezsgőn, stb.-in, stb.-in alul nem igen adták. Egy ilyen maharadzsa, ha jó kedve szottyant, temérdek pénzt költött, felevett, felivott mindent, egy kenyérmorzst sem hagyott az asztalán, ha éppen elébe rakták.

Ezért aztán az új radzsát is nagy örömmel fogadták. Ez azonban már egy takarékos radzsa, aki magyar pezsgőt ivott és hiába járultak elébe mindenféle „souvenir”-ekkel, a radzsának semmi sem kellett.

A mulató tulajdonosa egyideig csak nézte a takarékos fejedelmet, azután megszólalt :

— Istenem, istenem, micsoda maharadzsa vannak manapság ? ...

Hétfő

21

Orsolya

Itt azután igazán nem említke nevetek, de azért elmondom ezt a mulatságos kis történetet.

Egyik színházunkban próbáltak egy darabot — mondjuk vigjátékot. A próba azonban nem volt teljes, mert az egyik szerep, női szerep, még betöltetlen volt. Végre egy szép napon megjelent, hóna alatt a szereppel az egyik színésznő és kezdte próbálni a szerepét. A dicsőség azonban csak egy napig tartott, mert másnap már más, harmadnap egy harmadik és így tovább ... öt színésznő próbálta a darabot és öt színésznő bizonyult alkalmatlannak.

A hatodik napon végre a hetedik kisasszony vette át a szerepet. Reggel 10-kor beállított az új szereplő és ... és ... csodák csodája, már kívülről

tudott mindent. Ő volt az egyetlen, aki tudta a szerepét.

Vagy ez nem csoda? Nem.

Kiderült ugyanis, hogy a hetedik színésznő már akkor tudta, hogy ő játssza a szerepet, amikor az elsőt behívták próbálni.

Kedd

22

Kordula

Meghívtak a Lipótvárosba uzsonnára. Az aranyos és kedves társaság egész délután faggatott különböző színházi inimitásokról, amelyeket persze nekem, mint bennfentesnek kívülről és pontos lelkiismeretességgel kell tudnom. Kötelességemmel lelkiismeretesen teljesítettem. Mindenre feleltem, arra is, amit tudok, arra is, amit nem tudok. A vizsgálóbíró nem tud úgy kérdezni, mint az uzsonna résztvevői.

No és, hogy mikre kellett felelnem?...

A háziasszony például ezt kérdezte:

— És mondja kedves! Igaz, hogy Fedák Sári két cukorral issza a kávé?

Bizony zavarba jöttem. Most jöttem rá, hogy én magam se tudok még mindent. De azért könnyelműen ráfeleltem, hogy igen.

Most aztán bánt a lelkiismeret. Telefonozok Zsazsának, megkérdezem hány cukorral issza a kávé. Azt feleli, eggyel se, mert *nem isszik kávé*.

Adjak ki helyreigazító nyilatkozatot?

Szerda

23

Ignác

Kedves öreg néni. Régóta ismerem. Igen komoly, előkelő úrhölgy, akivel Schillerről vagy Nothnagelről éppúgy beszélgethetek, mint teszem azt Anyos Laciról. Szóval, mondom, van egy ilyen aranyos öregnéni ismerősöm. Olyan, mint egy kivágott gobelinkép. Olyan, mint egy tavaszi felhő, finom, mint egy cigarettafüstkarika.

Az öreg néni, szőkefürtű dédunokájával iparkodott előre az Erzsébet körút zengő forgatagában.

— Hová mennek, méltóságos asszonyom? — kérdezem.

Az öreg néni elpirul, mint a hajnali mennyboltozat. A dédunoka — ötesztendő — felel helyette:

— Megyünk a fodrászhoz. Rövidre vágatom dédmamuska haját...

Csütörtök

24

Rafael

Szirmay Imre bátyánk-nak van Budapesten a legtöbb ruhája és a ruhák mindegyike még a régi, békevilágból valók. Imre bátyánk nem egyszer büszkélkedik, hogy ő bizony már vagy két évtizede nem csináltatott új ancugot.

A minap Szirmay a korzón összelátalkozik egy, hogy úgy mondjam, javakorbéli színésznővel, aki alaposan végigmustrálja őt, majd a szemle után megszólal:

— Imre, hogy tudsz ilyen divatból kiment ruhákban járni.

Szirmay, aki mellesleg mondva régi ruháiban is Budapest egyik legelegánsabb gavallérja, bosszúsán felel:

— Akkor csináltattam, amikor veled volt a premiérem az operetben.

A színésznő ajkába harap, azután megszólal:

— És mondd Imre, miért nem vigyázol az új ruhádra?...

TARKA EPIZÓDOK

Sziklai József kislánya Györgyike iskolai élményeivel szórakoztatja édesapját.

— Tudod apus — mesélte hévvel — egyszer megtörtént, hogy a tanár úr feladott kérdésére csak egyedül én tudtam felelni az egész osztályban.

— Gratulálok kislányom — szót boldogan Sziklai — és mi volt az a kérdés?

— Azt kérdezte a tanár úr, *hogy ki törte be a középső ablakot*.

— Gyerekek, borzasztó álmon volt — meséli Odry Árpád a Nemzeti Színház kiskapujánál tanyázó kollegáinak. — Egy oroszán jött felém. Én felugrottam az ágyamból és úgy ahogy voltam, pizsamában löttem le az oroszánt.

Mire az elszólásairól híres művésznőnk megjegyzi:

— Érdekes, de *hogy került az oroszánra pizsama?*

Radó Sándor meséli Salamonnak: Tudod, Béluskám — a nyáron bejártam az egész világot.

— Ja úgy — jegyzi meg Salamon — most már tudom, *mi a világfájdalom*.

* M*ásodik* szereposztás*

Nagyon kell vigyázni. Ugye, Istenem, bármikor megtörténhetik, hogy valamelyik szereplő megbetegszik, örököl, férjhez megy vagy más baleset következtében kénytelen hirtelen kiugrani az ensemből. Tehát szükség van jólőre egy második szereposztásra.

De egyéb szempontból is. A színigazgatók néha elfogultak saját tagjaikkal szemben. Túlbecsülik, vagy aláértékelik őket. Nem ismerik igazi kvalitásaikat, rejtett tehetségeiket.

Ez az ok arra késztet bennünket, hogy útmutatásul szolgáljunk a színházaknak: újdonságaikat hogyan kellene kiosztani második szereposztásban. Vagy más szóval: hogyan csináltuk volna mi meg a legfrissebb premiérek szereposztását. Reméljük, a nagyközönség is mellettünk foglalt állást ebben az érdekes művészi kérdésben.

Tehát :

Kamaraszínház — Hajnalban, délben, este

Clara Bow filmszínésznő mint Sic utánczó

Mario és Anna a szereplők. Könnyed, finom, légies, tiszta, bájos, szellemes, romantikus figurák. Az eredeti, helytelen szereposztás mellett (zárójelben) közöljük a mi ideális kiosztásunkat.

Anna (eredetileg): Bajor Gizi — nálunk: Biller Irén.

Mario: Uray Tivadar — Kiss Feri.

Vígyszínház — Egy, kettő, három

Szereplők: A nagy bankigazgató, csupa aktivitás, erő, tempó, erőszakosság; az amerikai bankár leánya, a pikáns, szerelmes szép asszony és a férj: bolondos, könnyed, hevülékeny fickó.

Morrison (eredetileg): Góth Sándor — nálunk: Baló Elemér.

Lydia: Makai Margit — Rajna Alice.

Fusz Antal: Rajnay Gábor — Csontos Gyula.

Új Színház — Égő város

Szereplők: A meggyötört szívű, hőselkű, fájdalmas és magasztos magyar anya, a tetőtől-talpig úr és előkelő gentleman francia ezredes, a csupa tűz, elkeseredés és hazafiúi fájdalom hőse, a fogságból hazatért főhadnagy.

Gergelyiné (eredetileg): Berky Lily — nálunk: Vadály Ilona.

Alfred Dubois ezredes: Harsányi Rezső — Salamon Béla.

Gergelyi Gábor: Várady Lajos — Keleti László.

Király Színház — Tommy és társa

Szereplők: A drága kis cipőpucolófiú, az édes rikkancslány, az elegáns angol milliomos ficsúr, a bohém jasszos ügyvéd és az aranyos, könnyed, táncos fiatal doktorkisasszony.

Tommy (eredetileg): Gaál Franci — nálunk: Sarkadi Aladár.

Veronika: Vadály Ilona — Dayka Margit.

Fred: Kertész Dezső — Radó Sándor.

Teddy: Dénes Oszkár — Odry Árpád.

Daisy: Bársony Rózi — Góthné.

Két elmaradt szereplés története

Nagyon sokszor alkalmazható manapság a szállóigévé vált mondás: „Igazgató tervez, primadonna végez.“ Ez a szállóige legutóbb a Városi Színház-ban bizonyult igaznak.

Olvasóink is emlékezhetnek rá, hogy hírek jelentek meg a napilapokban, amelyek azt a színházi szenzációt röptették világgá, hogy *Fedák Sári* mellett *Honthy Hanna* is részt fog venni a „Szökik az asszony“ további előadásain.

A hír egy kissé hihetetlenül hangzott. Senki sem vette komolyan, hogy a primadonna megelégedjék egy kisebb szereppel ugyanabban a darabban, amelynek főszerepében olyan sok sikert aratott már. Ebben a dologban az volt a szenzáció, hogy *szórol-szóra igaz*. *Honthy* valóban el akarta játszani a szubrett-szerepet és egy nem várt körülményen bukott meg a terv.

A Városi Színház vezetősége nagyon érdekes szereposztást tervezett a „Szökik az asszony“ további előadásaira. Eszerint *Fedák Átveszi* *Honthy* szerepét, *Honthy Zilahy Irén* szerepét játszása el, *Zilahy Irén* pedig *Karácson Piri* örökébe lép. *Honthy Hanna* — kárpótlásul a kisebb szerepért — *viszszakapta volna azokat a számokat, amelyeket éppen az ő intervenciójára vettek el Zilahy Iréntől*, még a premiér előtti próbák alatt.

Ha ez a terv megvalósul, valóban szenzációs szereposztásban élvezhattük volna ennek a nagyszerű operettnek a további előadásait. Ekkor azonban esoda történt. A mindig csöndes és engedelmű *kis Zilahy megkötötte magát és semmi szín alatt sem akart a szerepeserébe beleegyezni*. Maradt tehát minden a régiiben. Csak a *Fedák—Honthy* szerepcsere történt meg.

Sebestyén tervezett és *Zilahy* végzett.

*

Egy másik elmaradt szereplésről is hírt adhatunk, csak hogy itt fordítva történt: a sztár tervezett és az igazgató végzett.

Úgy volt, hogy a *Magyar Színház* legközelebbi ujdonsága egy *Gerald*-darab lesz, amelynek egyik főszerepét — az előzetes hírek szerint — *Hegedüs Gyula* játszotta volna. A darabnak két főszerepe is van, amelyeknek mindegyike vágott volna *Hegedüs* művészi egyéniségéhez.

A *Magyar Színház* igazgatósága odaadta a darabot *Hegedüs Gyulának*, hogy olvassa el és válasszon a két főszerep között. *Hegedüs, a legnagyobb meglepetésre, egyik főszerepet sem választotta, hanem a harmadik felvonásban előforduló egyik epizódszerepet akarta eljátszani*.

Nagy konsternációt kellett a színháznál *Hegedüs* döntése, mert így a főszerepre nem maradt más színészük, mint *Dénes György*. Ez kettős bajt okozott. Először át kell írni a szerepet *Dénes számára*, másodsor, de főképpen, nem akart beleegyezni az igazgatóság abba, hogy az egyébként tehetséges *Dénes* játszon egy olyan darabban vezetőszerepet, ahol *Hegedüs* csak epizódistá.

Segíteni akartak a bajon. Elővették a darab eredeti francia szövegkönyvét, hogy talán ki lehet bővíteni ezt az epizódszerepet. Ekkor derült ki, hogy ez a hatásos kis epizódszerep nincs is benne a darabban, csak a magyar fordító tette bele.

A vége a dolognak az lett, hogy *Hegedüs* — mivel a főszerepet eljátszani nem akarta — nem fog játszani a darabban.

Hegedüs tervezett és az igazgatóság végzett.

*

Közben azonban bajok történtek. A *Magyar Színház* egyik igazgatója kilépett a részvénytársaságból. Ez a lépés nagy változások okozója lett és többek között a *Gerald*-darabot is levették a műsorról.

Az igazgatóság tervezett és a sors végzett.

Amiről beszélnek

A *Szökik az asszony* most éli csak másodvirágzását, de a *Városi Színház* máris lekötötte a szerencsés szerzőnek, *Kardos Andornak* következő operettjét, amelynek zenéjét *Szenkár Dezső* szerzi,

primadonnaszerepét pedig Zombory Mercedes fogja játszani.

A fiatal művész nő operettszereplése elé természetesen mindenki nagy érdeklődéssel tekint.

A legközelebb színre kerülő új magyar darabok: a *Magyar Színházban* *Faragó Sándor* új drámája, amelynek *Piroska és a háború* a címe, az *Új Színházban* pedig *Újházy Györgynek* *Ember a ködben* című érdekes, komoly darabja, amelyet még a „Beleznay asszonyok” előtt írt meg a szerző, de amelyet a Magyar Színház tavalyi vezetői túlkomolynak tartottak. Főszerepét *Gellért Lajos* játssza.

Egy évvel ezelőtt vad háborúság dúlt *Orbók Attila* és *Fodor László* között, mivel a két írónak *Fiacskám* (Új Színház) és *Bölcsődal* (Víg-színház) című darabjai egyidőben kerültek bemutatásra s témájuk annyira hasonló, hogy *Orbók* plágiummal gyanúsította meg *Fodort*.

Akkor ez a plágium-vihar nagynehezen lecsendesült, de most egy furcsa és szokatlan eset folytán újra fellángol. *Orbók* ugyanis elküldte darabját a berlini *Paul Gordon Verlag*nak, amely *Mein Schönchen* címen el is helyezte egyik berlini színháznál. Már a bemutató dátumán gondolkodtak, amikor a *Gordon-cég* levelet kapott *Marton Sándor* színházi ügynökségtől. Ebben a levélben *Marton*

a lajhatározottabban és retorziók kilátásba helyezésével letiltja a *Fiacskám* németországi bemutatóját,

úgyhogy a *Gordon-Verlag* csakugyan kénytelen volt a premiértől elállni. A letiltás oka állítólag az, hogy a „Bölcsődal” csak a „Fiacskám” után került volna Berlinben színre s a hasonlóság ismét kellemetlen helyzetbe hozhatta volna *Fodor Lászlót*.

A dologban a legkülönösebb az, hogy Marton nemcsak Fodor László megbizottja, hanem Orbóké is.

Szerzői körökben most kíváncsian várják, milyen fejleményeket hoz ez a furcsa viszony, amely *Marton Sándort* egyrészt *Fodorhoz*, másrészt *Orbókhöz* köti.

Nehéz néha megítélni, hogy milyen háza van egy színháznak. Sokan ülhetnek a nézőtéren, mégis kevés jegy fogy el. Szakemberek szemében azonban a színház látogatottságának van egy salhatatlan jele: a színlap. Hány színlap fogy el egy-egy előadás előtt és alatt? ezt kell csak megtudni és máris tiszta kép alakul ki az aznapi látogatottságról.

A színlap rekordját az idén a Magyar Színház tartja, ahol a boldog emlékeztető „Valaminek történni kell” egyik előadásán

mindössze 4 (négy) színlapot adtak el a jegyszedők.

Reméljük, ez a színlapeladási mélypont nem fog sokszor megisméltődni az idén...

Szerelmi levelező és illetan

A legfontosabb társadalmi illemszabályok népszerű ismertetése és levélminták gyűjteménye az ideális szerelem minden vonatkozásában. 80 oldal, izléses keménykötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Nánási Nusi, a budapesti Thália Színház tagja, ismeretlen kézből ezt a levelet kapta egy szép napon:

„Mélyen tisztelt Művésznő!

Háromévi távollétem után a héten érkeztem vissza globetrotter-utamról a föld körül. Tegnapelőtt láttam Önt a színházban és megjelenése annyira elragadott, hogy parancsoló gondolatom támadt, hogy őnzetlenül megháláljam az Ön művészetét. Kérem tehát beleegyezését ahhoz, hogy egy automobilt ajánlhassak fel Önnek, melynek sofőrjét is én küldöm és fogom fizetni. Szíves válaszát kérem „Hatüléses” cím alatt, Budapest főpósta, posterestante.”

Nánási Nusi csak szép volt, de művésznőnek nem mondhatta a legszerelmesebb természetű kritikus sem; éppen ezért, mert az ismeretlen levélíró csakis az ő művészetéről tett említést, azt hitte, hogy egy kolléganő izetlen tréfájával van dolga. De mert ellenmondott ennek a papírosa és a borítéka a levélnek — mindegyiken aranynyomásos címer és hétágú korona díszlett — megírta a választ, hogy szívesen fo-

gadja a kocsit, a velejáró sofőrt is; de megmutatta egy detektívnek a levelet, hogy kutassa ki, ki lehet a küldője.

A detektív a levéllel az Országos Levéltárba nyargalt, ott gondosan megnézték a címet és azt a véleményt adták le, hogy ilyen címerű főnemesi család Magyarországon sohasem volt, most sincs. Csak ad hoc készült ez a levélpapíros és boríték.

— Akkor mégis csak kolléganői felületés volt — dühöngött a szépséges színésznő, de mekkorát bámult, mikor másnap, mielőtt próbára ment, háza előtt egy vadonatúj hatüléses automobilt látott és ugyanekkor ennek a sofőrje — nagyon szimpatikus külsejű, intelligens arcú, alig harmincéves disztüingvált fiatalember volt — levette sapkáját és egy levelet nyújtott át neki. Ugyanolyan címerű, hétágú koronás levelet.

„Mélyen tisztelt Művésznő! — olvasta Nánási Nusi. — hálásan köszönöm, hogy a nekem nyújtott műlvezetért elfogadta ezt a csekélyke viszonzást. Ez a gépkocsi az Öné, ajtaján már rajta az N. N. betűk, és a sofőrt is, aki

föltétlenül megbízható, én fogom fizetni, a garázst és a benzint is; mindent."

— Ki küldte nekem ezt az autóbilt? — fordult a színésznő a sofőrhez.

— Bocsánatot kérek, ezt nem szabad, hogy eláruljam, kezét csókolom.

— De én végtelenül kíváncsi vagyok, sofőr.

— S én még végtelenebbül sajnálom, hogy kénytelen vagyok hallgatni, művésznő.

Nánási Nusi most kivett egy százpengős bankjegyet és oda akarta adni a sofőrnek, de ez hátrált egy lépést, a megsértettség pirjával az arcán.

— Művésznő, könyörgöm — mondotta, — kegyeskedjék kíméllettel lenni irányomban. Sofőr vagyok, de tisztességtudó és becsületes ember: adott szavam köt, hogy nem árulom el a titkot senkinek sem.

— Ni, milyen intelligensen beszél maga, barátom. Hogy is hívják önt, sofőr?

— Bartalkó Bertalan a nevem és okleveles gépészmérnök vagyok, művésznő.

— Gépészmérnök! Diplomás ember! — csapta össze a kezét a színésznő.

— Hja, ilyen most a gazdasági helyzet. Különben is, könyörgöm: semmiféle munka nem diffamál és a művésznőt szolgálni még élvezet is.

— Miért? Szépnek talál? — kacérkodott a színésznő.

A sofőr erre meghajolt, mint valami gentleman.

— Erről nyilatkoznom tiltja a helyzetem. Sokkal lentebb vagyok a társadalmi ranglétrán. — És kitérőül még hozzátette: — Kérem a parancsát: hová?

— A Thália Színházhoz, barátom.

Nánási Nusit úgy sarkalta a kíváncsiság, hogy még próba közben fölsöngette és a színházba kérte a kutatót.

— Megkaptam az autót — mondta neki, mikor jelentkezett a detektív. — Lenn van, az N. N. betűs kocsia az; nézze meg a számát és tudja meg a rendőrségen, hogy kié.

— Megtudhatom ezt a rendőrség nélkül is. Csak elkérem a sofőrtől az igazolványt.

— Ezt ne tegye, kérem; a sofőrt, kérem, hagyja ki. Nem közönséges sofőr az, hanem mérnök. Csak a rendőrségen szíveskedjék megtudni.

Félóra múlva a detektív már meg is jött a válasszal. A hivatalos nyilvánlítás szerint a gépkocsi tulajdonosa: Nánási Nusi színésznő, sofőrje meg: Bartalkó Bertalan.

— Ki volt hát az ajándékozója a kocsinak?

A garázsban, ahol a gépkocsi éjszakan át volt, sem adhattak a detektívnek jobb felvilágosítást, s erre az akaratos színésznő levelet küldött a sofőrtől a rejtélyes ismeretlennek és kérte, hogy fedje fel inkognitóját, mert ő kíváncsi. De egyúttal a detektív is kapott utasítást: lesse meg a sofőrt, hová viszi az átadandó levelet.

Ördögi ügyességű sofőr volt. Úgy kijátszotta a detektívet, mint filmdarabban a legraffináltabb kalandor. Ki se mozdult a garászból, ahol a szobája volt, mégis, mikor reggel a bakra ült és a színésznő lakása elé robogott, a zsebéből húzta ki a választ, amit az ismeretlen a színésznőnek küldött.

„Nem árulom el, hogy ki vagyok“ — volt a lakonikus tartalma a válasznak.

Újabb levél és újabb tagadó válasz, azután harmadszor és negyedszer is ugyanígy. És valahányszor a sofőr meghozta az ismeretlen levelét, a sofőr mindig szomorúbbnak látszott. A színésznőnek ez végre is feltűnt és részvétellel kérdezte:

— Valami baja van? Legyen bizalommal hozzám, kedves barátom, hátha valamiben segítségére lehetnék.

— Köszönöm szíves jóakarátát, művésznő. De méltóztassék megengedni, könyörgöm, hogy ne mondjam meg az okát, engem mi bánt.

Úgyis tudom, gondolta a színésznő. Ez belém szeretett, ez a jóra való fiú és most bántja, hogy engemet az ő gazdája érdekel. Féltekenykedik a gazdája: ez az!

Ettől a naptól fogva két ember foglalkoztatta a színésznőt. Az egyik továbbra is ismeretlen rejtélyes valaki volt, a másik pedig a sofőr lett, aki szemlátomást és csalhatatlanul érte ég.

Milyen mintaképe a megható hűségnek! — gondolta megilletődötten Nusi. — Szeret engem és állhatatosan hallgat. Holott, ha elárulná nekem, hogy a gazdája egy hörfönviselt hazardőr, vagy hamiskártyás, akit kilöktek a klubjából, mingyárt kevésbé érdekelné a gazdája és talán öfelé fordulna a figyelmem, hiszen olyan nett, olyan úri és amellet oly csinos, oly intelligens... De őt köti az adott szó és inkább szenved és féltékenykedik, de hallgat.

Rokonszenvből-e, játékból-e: többet kezdett foglalkozni a fiúval. Sokszor nem is benn ült a kocsiiban, hanem kiült a kerék mellé a sofőrhöz. Kikérdezte és megtudta, hogy nőtlen, hogy se atyja, se anyja, senkije. Van néhány hold földje Hevesben és Jásznagykúnszolnokon, mutatós, többszobás háza is van, el tudna ő tartani egy asszonyt, de addig is — mondta a sofőr, — állja a szegődséget, amit vállalt, mert semmilyen munka nem diffamál és a művésznőt szolgálni még élvezet is.

— Még élvezet is? — gondolta a

Nusi. — Meglátjuk mi mingyárt, hogy meddig, — és újabb levelet írt és küldött el a sofőrtől az ösmeretlen egyénnek, aki hamiskártyás is lehet, hazardőr is. De egyúttal a detektívnek is meghagyta: sarkában legyen a sofőrnék és feltétlenül tudja meg, melyik palotába viszi a levelet és ki lakik abban a palotában, ahonnan a válasz jön.

De a detektívnek nem akadt munkája, mert a sofőr ki sem mozdult a garázsból, tehát el se vitte a levelet, se palotába, se kunyhóba, sehová. — Ellenben — jelentette a detektív, — megtudtam azt, hogy aki a legelső és a következő levelet küldte, bizony senki más, mint — maga a sofőr. Bartalkó Bertalan, az ön sofőrje.

— Meglepő felfedezés. Hogy tudta meg?

— A sofőr a garázsban lakik. Hát titokban megnéztem a kapusnál a Bartalkó bejelentőlapját, amit ő maga sajátkezűleg töltött ki. És láttam, hogy hajszájra ugyanaz az frás, mint a le-

Megtudtam azt

+

veleké. Tessék összehasonlítani, művész, itt a bejelentőlap.

— Semmi kétség — mormolta a színész. — A levélíró és a sofőr ugyanegy személy, noha sehogy sem értem az összefüggést. De ki küldhette nekem az autóbilt?

— Majd kinyomozom ezt is — szólt a detektív és meglepődten elment.

És alighogy elment, két meglepetés érte a színészt. Az elsőt a direktora hozta. — Megbocsátasz, Nusikám — mondta, — de szerződésedet nem újítom meg... sajnálom. Te csak szép vagy. Már pedig a drámához elsősorban mégis csak tehetség kell.

A második meglepetést, az igazgató eltávoztása után, a belépett sofőr hozta:

— Művész — kezdte, — tessék megengedni, hogy szolgálatából kilépek.

— Miért? Talán megtudta, hogy mivel is kedveskedett az igazgatóm?

— Nem tudtam meg semmit, de kilépek azért, mert nem bírom tovább ezt az állapotot. Én vigyem a művész leveleit annak a szerencsés harmadiknak és ugyancsak én hozzam a válaszeit? Ezt, bocsássa meg, művész, már nem bírom, mert — most, hogy kilépek, már megvallhatom, — mert én szeretem és imádom a művészt.

Nusi erre jólelkűen nevetett. — Tehát szeret engem, Bertalan barátom?! De hát mi haszna, kedvesem, ha azt mondom, hogy én is nagyon szimpatizálok magával, amikor nem lehetek a magáé, mert semmim nincs. Szerződésedet nem újítja meg a direktor, más színháznál meg nem hiszem, hogy kapkodnának utánam. Kénytelen lesznek eladni az autót és ennek árából élni, addig, amíg tart belőle; hogy azután velem mi lesz, bizony nem tudom.

— Említettem egy alkalommal, művész, hogy el tudok én tartani egy asszonyt, mert van néhány hold földem és egy házikóm is. És mielőtt eladná az autóját, jöjjön velem Hevesberénybe és Jászérre; megmutatom a házamat és pár hold földemet. Ha most indulunk, estefelé megint itt lehetünk. Tessék tehát felkészülni az

útra, addig lemegyek és benzint veszek a túrára.

Alighogy a sofőr elment, lelkenedezve visszajött a detektív. — Művész — mondta, — szerencsésen kinyomoztam, hol vásárolta ösmeretlenje az autóbilt, és megtudtam, hogy a vevője: báró Emmerics Bertalan, hevesmegyei és jászéri földbirtokos.

— Ah, hevesmegyei és jászéri birtokos?! — Így már érthető, hogy mikor visszajött a sofőr, Nusi, mintha miről sem tudna, így szólt az emberhez:

— Ilyen vidéki útra csakis a vőlegényemmel mehetek; ha tehát fenntartja, hogy szeret...

— ... Fenntartom, művész, és feltevé, hogy viszonzza szerelmemet, vállalom a vőlegényi szerepet. De nem fogja-e megbánni, ha megtudja, hogy gróf Csekonicznak például sokkal több földje van, mint énnekem?

— Nem fogom megbánni... én viszonzom a szerelmét... menjünk.

Hevesberényben a sofőr egy impozáns kastély parkos udvarába kormányozta az autót. — Ez az én házikóm mondta. — Bizony nem olyan nagyszabású, mint a Csekonicisé. És földem sincs annyi, mint neki van, mert csak nyolcezer hold az én birtokom. S most már levethetem az inkognitóm is, édesem; nem Bartalkó Bertalan vagyok, hanem báró Emmerics Bertalan.

— Hát miért nem ezzel kezdted, te rossz ember?

— Mert két szándék vezetett, Nusi. Először is meg akartam tudni, hogy tisztességes nő vagy-e, drágám. Erről legbiztosabban a sofőr vagy a szobalány nyerhet tudomást, ez egy. Azután meg, Nusi, ha mingyárt mint báró és gazdag ember kezdem meg regényemet, kételyeim lehetnek volna, vajjon őszinte és igaz-e a szerelmed.

— Biztosítlak, hogy igaz és őszinte — válaszolta Nánási Nusi és viharosan megcsókolta a „rossz embert”. Magában meg azt gondolta hozzá:

— Hiszen igaz, hogy szimpatizáltam ezzel a fiúval, de szerelemmé az én szimpiám csak azután mélyült, hogy sikeresen nyomozott a detektív.

A tűzoltó

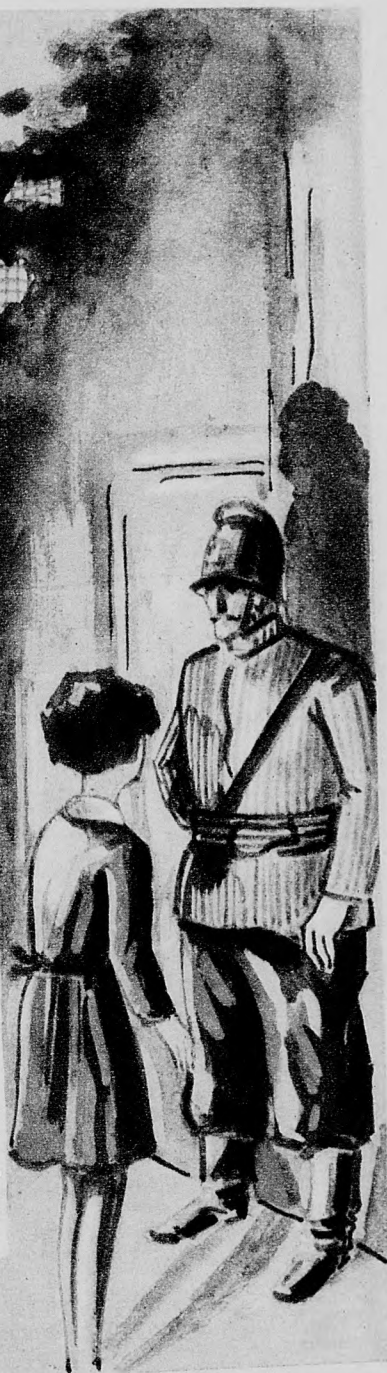
IRTA
GÁCS
DEMETER

Ott állt a tűzoltó úr minden este az otromba reflektorgép alatt, szűk őrhelyéről komolyan figyelte a nyüzsgő-zajgó színpadi hadat. Napszitta kun arcában a sisakja alól két szíves, barna szem vigyáz . . . úgy őrködött a színpad tarka nyáján, mint egy száműzött, átruhás juhász.

Tündérszubrettek, pillekarcú görlok suhognak illatosan, selymesen. Rá is nevetnek . . . ám a tűzoltó úr csak őrködött némán, türelmesen. Komoly nyugalmát semmi sem zavarta, egy este aztán történt valami . . . a tűzoltó úr szíve lánggra lobbant s a tűzet nem tudta elollani.

A deszkák vig népe közé egy este ijedt arccal bebotlott egy lány. Eltévedt és a kaján diszletek közt csak állt, lapult könnyezve, tétován. Villózó furcsa fények rémitették, bohócmaszk vigyorodott rá bulán . . . s végre egy sisakos úr megkérdezte szelíden, szépen : „Kit keres, hugám ?”

A primadonna szobalánya volt ő, a pozsgásképzű, bohó Borika. A tűzoltó úr kézenfogta lágyan s ő ment utána, mint a kisliba. Az ötlöző előtt a tűzoltó úr még ennyit szól : „Eljövök, angyalom!” . . . És ezen az estén nem vette észre, ha cigarettáztak a színpadon.

Amin az egész világ nevet

A női ipariskolában

Szomszédasszonyok egy-
más között

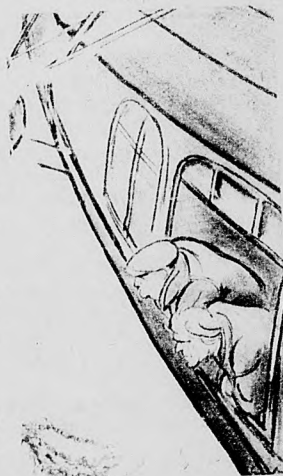

— Hallja, hogy énekel a kisasszony a második emeleten! A hangját az anyjától örökölte!

— Milyen boldog lehet az anyja, hogy megszabadult tőle!

(Le Journal Amusant)

Beszélgetés a Zeppelin ablakában

Tanárnő: Már megint milyen rendetlenség van itt! Vegyék tudomásul egyszer és mindenkorra, hölgyeim, hogy soha meg nem tanulják, mi a divat, ha a szemük állandóan nem függ rajtam!

(Lustige Blätter)

Ok

— Miért ül maga az operában mindig a jobb-oldalon?

— Mert az orvos megtiltotta a baloldalon való alvást!

(Punch)

Vígasz

A festő: Minden vagyonom a tehetségem!

A bankár: Vígasztlódjék barátom, a szegénység nem szegény!

(Kasper)

Az anyajegy, vagy juszt is nekl van igazá

— Mondja, Krachelec úr, mi az a sebhely a maga feje bubján? — kérdezte Schmiedthausner.

— Anyajegy!

— Nem lehet az. Az anyajegy egészen másként néz ki...

— Pedig az! Ötéves koromban szereztlem, amikor az anyám leejtett a lépcsőn!

(Lustige Kiste)

— Szép, szép ez az Európa, de kicsit nagyon kicsi!...

(Jugend)

+

Óvatos

— Miért kérted el a szomszéd kótáját?
 — Amíg nálam vannak nem tud játszani.
 (Weekly Telegraph)

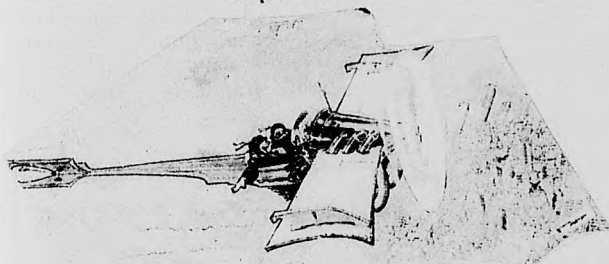
Irodában

— Főkönyvelő úr, ez mégis csak szemtelenség! Maga itt csipkedi a géptróki-asszony arcát...
 — De Főnök úr, biztosíthatom!...
 — Ugyan, ne tagadja, hiszen csupa vörös az ujjai!
 (Meggendorfer Blätter)

Férjek beszélgetnek...

— A feleségem most jött haza a nyaralásból. Mondhatom, úgy néz ki, mintha kicserélték volna!
 — Igazán? Adja ide gyorsan annak a fürdőhelynek a címét.
 (La Vie Parisienne)

Reptülés közben

— Hogy én nem ismerem a Smithné fiát? Már akkor ismertem, mikor ilyen kicsi volt...
 (Life)

Ha a férj tengeri beteg...

— John, John! Gyere, nézd, milyen szép nagy hajó közeledik a tulsó oldalon!
 — Ugyan, haggy békén Mary! Akkor szólj, ha egy villamost látsz!
 (The Passing Show)

A férj pereről-perere ki-sebbs lesz...

... amíg a nagyságos asszony szabójával a téli divatujdonságokat megbeszéli.
 (Lustige Blätter)

No de ilyet!...

— Csodálatos, hogy a feleségedet ma még nem hallottam veszekedni!...
 — A szája rövid ideig átalakítás miatt zárva...
 (Jugend)

Az apa

— Mit csinál a mamád?
 — Amit akar.
 — És a papád?
 — Ő is azt!
 — Amit akar?
 — Nem. Amit a mamám akar...
 (Uhu)

Barátnők

— Szeretném valamivel meglepni a vőlegényemet.
 — Mondd meg neki, hogy mikor született.
 (Sourire)

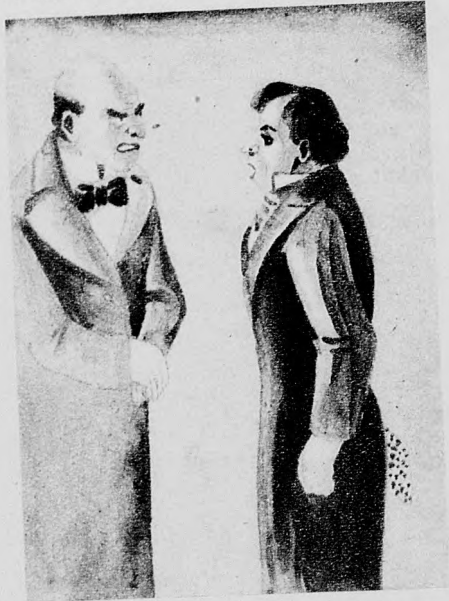
+

Ris * * anekdoták * * nagy művészet * * C *

Nagy zsigori volt az öreg Hetényi. Tagjaival garaszkodott, ő maga mindenekfelett szerető a hasát, családjával nagy bőségben élt. Este két fiatal színész éhségében elhatározta, hogy fölkeresik a direktort és kérnek pár hatos előleget. Lassan mennek be és a konyhába érve, látják nincs ott senki, de a tűzhely szélén hülőben van egy hatalmas karika fokhagymás kolbász. Elcsenvén azt, meglógnak.

Hetényi bá', mindig előadás előtt vasorázott, várja a finom kolbászt és mikor annak hült helyét mondják, roppant dühbe gurult. Nem hitte, hogy a Bodri kutya lett legyen a bűnös, inkább azokra az éhenkórász fiatal színészekre gyanakodott.

A darab megkezdése előtt bement az öltözőbe és ráparancsolt a tagokra, jöjjenek egyenként és leheljenek rá. Az öreg nem érzett semmit a fokhagyma

Ráparancsolt a tagokra

isteni illatából... Akkor nyit be a két fiatal lurkó.

— Leheljenek rám! — ripakodott rájuk.

Nagy Pista és Zsiga komája kicsit megszeppentek, de nagy furfangosan befelé vették a lélekzetet.

— Pusztuljanak az urak, még lélekzetet se tudnak venni!

Így lőn rend a kolbászügyben.

Hódi Muki tagja volt a híres kvar-tettnek, amelyik megindult világot hódítani a magyar dallal. Fél Európán át ünnepelték a négy tüneményes énekest, akik tulajdonképpen sohase tanultak rendszeresen énekelni. Velencében járván, Muki — aki egy árva szót nem tudott más nyelven, csak magyarul, — elindult elemőzsiát vásárolni, ő lévén a szakács, amely mesterség a kisujjában volt.

Kérdi tőle a mézárós:

— Che qualita di carne volete signore?

Hódy, mert báránylús kellett neki, így magyarázta meg kívánságát a tulajának:

— Signore carne bé, bé, bé!

Ha marhahúst akart: bú, bú búval adá tudtára; máskor rőf, rőf, rőffel vásárolt.

Ez volt a magyarázata annak, amit a három kollégája sehogy se tudott megérteni, hogy a lagunák városában köszálva, miért kiabálnak utánuk a lézengő nebulók mindenféle állati hangon...

R. K.

BÉLYEGALBUM

előrajzolt ábrával elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér. Megrendelhető a

Delibáb kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Anók bálványa

REGÉNY. IRTA: P. HEAT

FORDITOTTA: FORRÓDÁL

Tom Gibson, az elkényeztetett színész megúnta a nőket és elhatározta, hogy minden összekötletést megszakít a szép nemmel. Miss Mary Overton, Overton bankár leánya csell sző Gibson ellen. Görlnek szerződik ahhoz a színházhoz, melyben Gibson játszik és így kényszeríti a színészt, hogy a szerep utasítása szerint csókolja meg. Gibson a színhalak mögött felháborodva tiltakozik Mary ravasz üldözése ellen, de Mary kijelenti, hogy a harcot nem adja fel. Miss Overton újabb támadásra készül Gibson ellen. Bosszúra szólítja fel a visszautasított nőket és bojkottot hirdet az elbizakodott színész ellen. A fellázított nők erőszakkal akadályozták meg, hogy a nézők bemehessenek a színházba és Gibsont végzetes bukás fenyegeti. Gibsonnak szeniális ötlete támad. Ráveszi Dórárt, a színház primadonnáját, hogy szerepeljen a világ előtt mint a felesége és az újságíróknak most már nős voltával magyarázza meg nőgyűlöletét. Mary kétségbeesik e hír hallatára, amit a barátnői sietnek visszamondani Gibsonnak.

— Igazán nekünk is elégtételt kellene szolgáltatnunk Gibsonnak. Hiszen mi is méltatlan eszközei voltunk Marynek. Bocsánatot kellene kérnünk tőle. És mingyárt megmondjuk neki, hogy Mary mennyire kétségbe van esve. Ennek bizonyára örülni fog.

— Nagyszerű ötlet! Menjünk egyenesen hozzá.

Gibson alig tudta elpalástolni mérhetetlen izgalmát, mikor az inas bejelentette miss Wade és miss Sparker látogatását.

— A békekövetek! — gondolta daldalmasan.

Ünnepélyes, szigorú arcot öltött és úgy fogadta őket a szalónban.

— Uram — kezdte miss Sparker, — azért jöttünk, hogy boesánatot kérjünk öntől.

— A maguk nevében teszik ezt, vagy ismét csak megbizásból kerestek fel? — kérdezte Gibson.

— A magunk nevében. Saját elhatározásunkból jöttünk ide. Úgy éreztük, hogy tartozunk ezzel az elégtétellel.

— Nagyon örülök hölgyeim és jólesik a kedvességük. Egyébként önökre nincs is okom haragudni.

— Éppen ezt akartuk mondani! Mindennek Mary az oka, aki egyébként alapos leckéztetésben részesült. Szolgáljon elégtételül önnek mr. Gibson, hogy Mary teljesen megtört.

— Hisztériás rohamai vannak! — mondta nemes egyszerűséggel miss Wade.

— Gondolhatja, mennyire magánkívül van, ha velünk is összeveszett! — sietett megjegyezni miss Sparker.

Friss és üde lesz a **Pilavin** fenyőfürdőből

— Igazán nagyon sajnálom — mondotta minden meggyőződés nélkül Gibson, — hogy fájdalmat vagyok kénytelen okozni miss Overtonnak, de hiszen ő indította a kiméletlen harcot.

— Még szerencse, hogy ezúttal nem a gonoszság, hanem az igazság győzött! — bókolt miss Wade.

— Azt hallom, hogy a női erényt és házasságot védő egyesületek tüntetni fognak Mary ellen! — mondta leplezelen kárörömmel Miss Sparkler. — Mindenesetre érdeklődni fogok az elnökségeknél.

— Mert hátha ez még nem jutott az eszükbe és akkor úgy-e nem árt őket ilyen módon figyelmeztetni? — mosolygott Gibson.

A másik szobából bájos szőke nő fej bukkant be.

— Tomykám — fuvolózza lágyan, — beszélni szeretnék veled!

Miss Sparkler és miss Wade egyszerre kiáltottak fel: — Ah, mrs. Gibson! Nagyon örvendünk, hogy láthatjuk és üdvözölhetjük.

Gibson az ajkába harapott bosszúságában, de hát nem szólhatott egy szót sem.

— Hölgyeim — mondotta kedves mosollyal Dóra, — ne vegyék rossz néven, de fontos beszélnivalóm van a férjemmel. De azért szeretném, ha még néhány percig maradnának. Szabad egy kis likőrrel szolgálnom? Brandyt vagy whiskyt parancsolnak? Úgy-e különösnek találják, hogy a bonviván és a primadonna itthon éppen olyan nyárspolgárok, akárcsak a másfajta prózai foglalkozásúak. Ah, higyjék el hölgyeim, a színpad minden hazug csillogásánál szebb az otthon édes meghitt melege és ha van valami ami szomorít, úgy az csak az, hogy nincsenek gyermekeink! Pedig mennyire szeretnék! Tomynek is ez a leghőbb vágya. Én persze akkor visszavonulok a színpadtól és Tomy is át fog térni a kedélyes apa szerepére!

Gibson valami morgó hangot hallott és gyilkos pillantást vetett Dórára, aki azonban egyáltalában nem zavartatta magát és tovább fecsegett.

— Hát nem szörnyű, kedves höl-

Ime, egy új estélyi toalett,

de ilyen és ehhez hasonló nagyszerű ruhát közel száz eredeti párisi rajzban mutat be a Párisi Divat új száma.

A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában, amelynek szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány ucca 12.

gyeim
éve
Sőt, a
előtt
minth
csak
gok
Sven
legbia
tunk,
pet,
véért
prim
attól
erős
nek!

deibab

Gábor Viktória Kozmetika

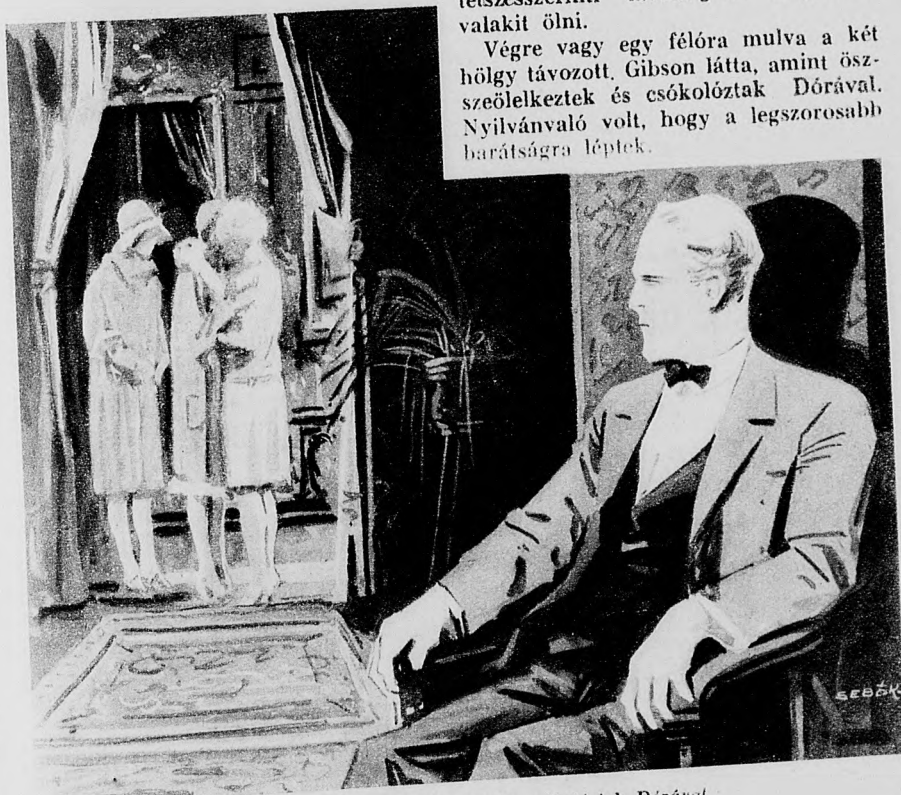
Modern szépségápolás, tisztátalan arcok rendbehozatala. Hajszaalak, szemölcsök végleges eltávolítása. Arcmasszázs. Olcsó bérletrendszer. **(Podmaniczky u. 2. II. em. 4. Vilmos császár út sarkán)**

gyeim, ez a mai erkölcstelenség? Két éve titkoljuk boldog házasságunkat. Sőt, ami a legvisszataszítóbb, a világ előtt úgy kellett feltüntetnem a dolgot, mintha viszonyom lenne valakivel. Oh, csak ne tiltakozzanak, hiszen az újságok elég gyakran tettek célzást lord Swensburyra, aki egyébként házunk legbizalmasabb barátja. Szegény barátunk, nem szívesen vállalta ezt a szerepet, de meg kellett tennie a világ kedvéért, amely nem tudja elképzelni a primadonnákat barát nélkül! Ah, úgys attól félek, hogy a mostani leplezés erősen fog ártani művészi karrierünknek! De ha így is lenne, boldog va-

gyok, hogy vége a titkolózásnak. Semmi sem jöhet, ami elvehetné annak az érzésnek mézét, hogy az egész világ előtt uracskámnak nevezhetem Tomyt. Képzeld, eddig úgy járt hozzám, mintha a kedvese lennék. Titokbanlopózott a tulajdon felesége lakására. De most végre itt fogok lakni... Holnap már idehozzák a dolgaimat!

Gibson úgy érezte magát, mint akit kínpadra feszítenek. Azt hitte, hogy nyomban gutaütést kap. Valami ürügyet mormogott és átmant a másik szobába. Ott kínjában dobolni kezdett az asztalon és különféle gyilkos tervekben gondolkozott és szidta a feltalálót, hogy még mindig nem árulják a láthatatlan halálsugarakat, melyekkel tetszésszerinti távolságból meg lehet valakit ölni.

Végre vagy egy félóra mulva a két hölgy távozott. Gibson látta, amint összeültek és csókolóztak Dórával. Nyilvánvaló volt, hogy a legszorosabb barátságra léptek.

Látta amint összeültek és csókolóztak Dórával

nagy-
ti pá-
isi Di-

legelő-
t fenn
daszép
bb kézi-
számá-
ái igen

a Párisi
és után
, hogy
érdekes
engő 50
ért.
not, me-
üldünk.
II, Do-

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,
VI/37 Király ucca 58—60 sz.

— Mit szólsz, milyen drága voltam és milyen tökéletesen játszottam a szerepemet? — kérdezte Dóra, mikor a hölgyektől elbúcsúzva, visszatért a szobába.

Gibsonnak igen nagy megerőltetésébe került, hogy valami nagy gorombaságot ne mondjon. De türtőztette magát. Egyelőre még nagy szüksége volt Dórára.

— Nagyon kérlek, kedvesem — mondotta az elfojtott dühtől fuldokolva, — hogy ne élj vissza a helyzetteddel és tartózkodj az ilyen túlzó izléstelenségektől!

Dóra méltóságteljes mozdulatot tett.

— Boesáss meg Tomy — mondotta gögösen, — lehet, hogy jobb színész vagy, mint én, ámbar ehhez is kétség fér, de azt, hogy mi a jó és tisztességes feleség kötelessége és hogyan kell fiatal lányokkal beszélni, mindenesetre jobban értem, mint te. Egyébként meg tudom érteni, hogy különösnek találod, ha ifjú lányok előtt a családi élet szépségéről beszélnek, ahelyett, hogy a fejüket próbálnák elcsavarni, amint azt eddigi magánygyakorlatodban szoktad.

A karcsú nőtypus

meghódította a világot. A divatos vonalak kedvéért sok mindenről lemondanak a nők, amit szeretnek. Egy élvezeti cikket azonban — a valódi babkávét — bátran fogyasztgatják, mert a hamisítatlan babkávét ártalmatlan módon megakadályozza a felesleges zsírképződést. Nem ok nélkül szeretik tehát a nők a babkávét.

Meini Gyula r.-t.

— Nézd — mondotta kínzottan Gibson, — legalább akkor hagyd ezt a komédiát, amikor négyszem között vagyunk!

— Jó — mondotta nagytlekűen Dóra, — magadra hagylak. Elvégre belátom, sokkal rövidebb ideje vagy férj, semhogy beleélted volna magad a szerepedbe. Bevallom, úgysis attól félek, hogyha eszedbe jutna egyszer megcsókolni, utána nyomban elénekelnéd a szerelmi áriát, mert azt hinnéd, hogy a színpadon vagyunk!

E szavak után Dóra távozott, Gibson pedig megkönnyebbülten lélekzett fel. Végre nyugodtan a karosszékre temetkezhetett és kedve szerint gondolkozhatott Maryról. Tehát szenved! A barátai szerint sír és idegrohamai vannak. És miatta gyötrődik. Így már jól van! Megtanultuk, elkényeztetett királykisasszony, hogy a szerelmet nem lehet úgy megszerezni, mint valami drága autót vagy toalettet! Akarom, van pénzem, megveszem! Oh nem, kedves Marykám. Ott nincs fölény! Illik egy kicsit szenvedni, harcolni, kétségek között háborogni. És éreznünk kell annak az erejét, akihez hozzá akarjuk láncolni az életünket. Nem úgy kell

TRIUMPH

10 model

**Standard
Portable,**

a
legmodernebb
írógép

Előlről állítható tabulátorral

Vezérképvislet:

Európa Kereskedelmi Rt.

V, Nádor ucca 28 ♦ Telefon: Aut. 110—22

szeretnünk, mint egy szép kutyát vagy angora macskát, mint a meleg, hízog, duruzsoló pajtásunkat, hanem egy kicsit fölénk is kell helyezni, édes, jól-éső megalázkodással.

Gibson tovább is szeretne volna fűzni gondolatait. El akarta képzelni, hogyan lesz most? De sehogy sem alakult ki elfogadható képe a jövőről. Ó közeledjen Maryhoz? De hogyan? Milyen formában? Milyen ürüggyel? Vagy várja be, hogy megint Mary jelentkezzen? No, ez nem nagyon valószínű a történetek után. Ej, lesz, ahogy lesz, valahogy majd csak tisztázódik a helyzet. De hátha...

Gibson hirtelen megállt. Nem merte folytatni a megkezdett gondolatot. A vére szinte megdermedt rémületében. Csak úgy homályosan remegett át benne, mint valami kínos, kellemetlen fenyegetés: hátha Mary bosszúból, elkeseredésből férjhez megy?

Gibson úgy megijedt, hogy a homlokán kiütött a verejték.

— Hátha Mary bosszúból férjhez megy? ...

— Hm! — mondotta meglepetten, úgy látszik jobban szeretem ezt a lányt, mint gondoltam! Különös — tette hozzá fejcsóválva, — mennyire bonyolult dolog két ember találkozása még akkor is, ha mindegyik vágyik a másik után és szeretik egymást! De hát miért is félnek egymástól az ilyen emberek? Miért haboznak, taktikáznak és miért keresnek árutakat, melyeken néha végleg elveszítik egymást?

Megnyugtatjuk az olvasót, hogy Gibson nem talált választ e kérdésekre. Elvégre miért is lett volna ő okosabb, miért az a sok millió tudós, költő és író, akik évezredek óta törnek a fejüket ugyanezen a kérdésen és mégsem tudták megfejteni!

Az események egyébként teljesen igazolták Gibson tervének helyességét. Már kora délelőtt elkelt valamennyi jegy és estére példátlan melegséggel ünnepelték Gibsont és Dórát. A színpadot valósággal elárasztották virágokkal. A görögök ölegették miss Dórát, kezét csókoltak neki, irigyelték és csodálkoztak. Romney, a direktor, anyyira még volt zavarva, hogy már maga sem tudta mi az igazság? Felesége Dóra Gibsonnak, vagy csak trükk az egész. De mindenesetre kitérte a karját, magához ölelte mind a kettőt és csak ennyit mondott:

— Gyerekek, óriási!

— És a heti kétszáz font emelés? — kérdezte Gibson, aki a legérzelmesebb percekben is megőrizte hidegvérét.

— Megadom! — válaszolta sugárzó arccal Romney.

A színpadon, miközben hajlongva köszönte meg a viharos tapsokat, Gibson a jobb első páholyt kutatta. De idegen arcképek néztek rá. Kiderült, hogy Over-

tonék telefonáltak a színházba, nem reflektálnak a páholyra, kiadható.

Az első felvonás utáni szünetben deputációk jelentek meg Gibson öltözőjében. A házasságvédők egyesülete, az erkölcstelenség ellen küzdők ligája, az otthon tisztaságát követelők szövetsége, a különböző Lilium és Rozmaring leánycsoportok, missziós nővérek vezetői üdvözölték lelkes szavakkal Gibsont és valamennyien átadták virágajándékukat. A pálmák, babérlevelek, orchideák már nem is fértek az öltözőbe, hanem a folyosón sorakoztatták fel a rengeteg virágot. Természetesen Dóráról sem feledkeztek meg és a virágokon kívül ezüstvázák, aranycigaretta-dobozok, porcellánfigurák, bronzszobrok, plakettek és a családi élet tisztaságát szimbolizáló képek sokaságával árasztották el a színészpárt.

Mikor a második felvonásban a színre léptek, a zenekar tuszt húzott, a közönség pedig felállva tíz percen keresztül szüntelenül tapsolt. Dóra kis batisztzsebkendőt vett elő és a szemét törülgette. Gibson zavartan hajlongott. Nagyon kínosan érezte magát. Legszívesebben száz kilométernyire lett volna az ünnepeltetéstől, melynek képtelen voltát nagyon érezte.

— Csaló vagyok! — mormogta magában — és hitványul viselkedtem. Dórának persze tetszik ez a mulatság, de az én férfizlésem és önérzetem fellázad ez ellen.

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Ceszakadt a csillár?
Előrt a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztartásban, amelyek mindegyike pár fillérrel megoldható. Lelkiismeretesen és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fáradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címem: Schwarz Károly,

hat. eng. elektrótechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány uca 10 szám
Telefón: J. 352-37

KOÓS JÓZSEF

SZÜCS • KÜRSCHNER • FOURREUR
BUDAPEST, IV, MÁRIA VALÉRIA U. 7.
Vis-à-vis: Hotel Hungária, Carlton, Bristol
szállodákkal szemben.

TELEFÓN: AUTOMATA 851-28

A „Délbáb“ olvasói
nagy kedvezményben részesülnek.

Nagyon rosszkedvű volt. Romneynek, aki a színpalak mögül nézte végig az előadást, ez feltűnt. Mikor Gibson kijött a színpadról, megkérdezte tőle:

— Mi lelte, Gibson? Olyan képet vág, mintha temetnék, pedig soha életében nem volt még a mainál forróbb sikere. És azonfelül a fizetését is emeltem. Mi az ördögöt akarna még, hogy jókedve legyen?

— Azt hiszem, igazgató úr, hogy hamarosan megbolondulok! — válaszolta mogorván Gibson.

— Ej, ideges, az utóbbi napok kissé megviselték az idegeit. Majd a siker megint rendbe hozza!

De Gibson sehogy sem akart felderülni. Valami megnevezhetetlen szorongás kínozza. Rossz sejtései voltak, melyekről azonban még maga sem tudta, hogy kicsodák. Ez a siker valahogyan nem olyan volt, mint amilyennek képzelte. Még nem tudta, hogy hol a baj, de érezte, hogy valami vihar készülődik. Graham sem volt rózsás kedvében.

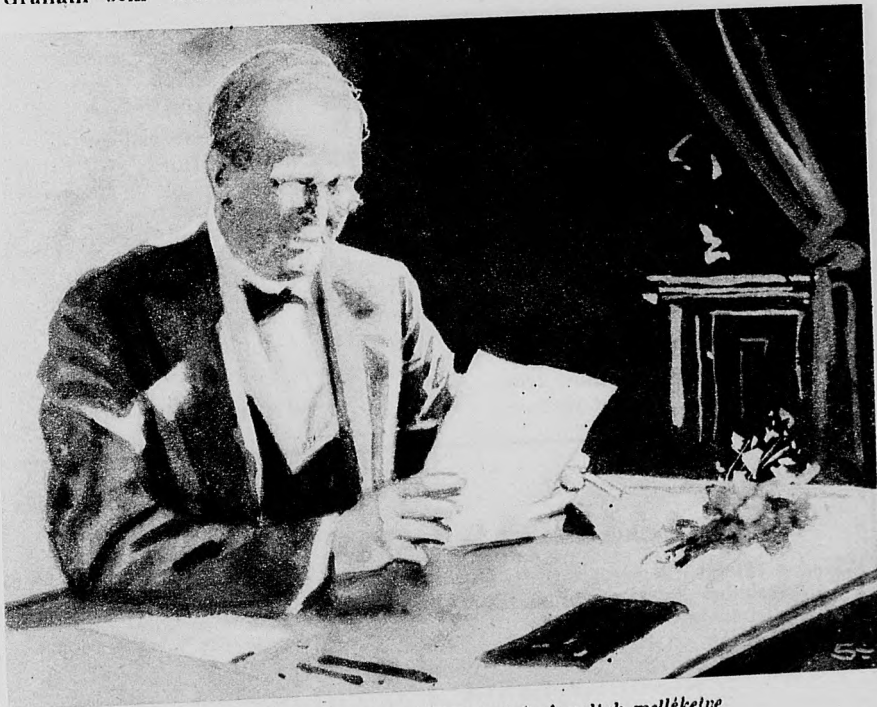
A derék férfi fülig szerelmes volt Helénbe, de olyan különös események történtek, hogy egészen megzavarodott és nem tudta, hogy mit tegyen. Kora reggel ugyanis levelet kapott, melyhez margarétavirágok voltak mellékelve. A levelet Helén küldte.

„Imádott zsarnokom,
tegnap este óta egyre csak Rád gondolok. Oh, mennyire haragszom magamra, amiért olyan tévesen ítéltelek meg régebben. De most szeretném levelezekelni hibámat. Jőjj ma előadás után hozzám. Nem kérek semmit. Még egy jó szót sem. Csak azt engedd meg, hogy alázatos rabszolgaként eléd rakjam kedvenc ételeidet. Úgy fogok főzni, mint még soha! Úgy-e eljössz?
Imádattal vár hű kutyuskád

Helén.”

Graham megmutatta a levelet Gibsonnak.

— Rémes — mondotta a szegény titkár, — úgy látszik, ugyanaz a sors vár

Levelet kapott, melyhez margarétavirágok voltak mellékelve

Magyar lányok, asszonyok!
Magyar mintát varrjátok!
Munkátokhoz terveket
Nálam készíttessetek!

CS. FERENCZI JOLÁN IV, Mária Valéria u. 3.
Mindenfajta régi és új kézimunkák

rám is, mint magára, mr. Gibson. Mit akarhat tőlem ez a ravasz nő? Kérem, bennem sohasem volt egy penny ára kegyetlenség, szigor vagy más ehhez hasonló kellemetlen tulajdonság és most minden áron azt akarja belém magyarázni, hogy én valami vérszomjas tirannus vagyok! A világért sem megyek hozzá vacsorázni! Pedig, valamikor ez volt az álmom! Hogy Helén a kedvenc ételeimet főzze és szerelme-sen várja az érkezésemet!

— Látja, Graham, ez az érthetetlen és megfejthetetlen titok! Én is éppen így vagyok. Az ember akkor a legboldogtalanabb, mikor legnagyobb kívánsága teljesül.

— De hát mit tegyünk?
Gibson vállat vont.

— Várnunk kell, Graham. Eddig mi intéztük az eseményeket, most az események sodornak bennünket. Úgy vagyunk, mint a tigrisvadász, aki leteríti ugyan a királyi vadat, de fél hozzá menni, mert a vadban még mindig lehet annyi élet, hogy támadójára vesse magát és megölje. Én bevallom, még mindig féleg a tigrisemtől!

— Én is az enyémtől! — helyeselte Graham. — Szóval a szerencsés vadászat után nem visszük haza a zsákmányt!

Nevettek, de nem szívből és nem jókedvűen. Inkább keserű, haragos nevetés volt ez, amilyent akkor hallat az ember, mikor érzi a tehetetlenségét

SZÖNYEGJAVÍTÁS

vidékre is PREIS KATA iparművész-nőnél, Budapest, VII, Rákóczi út 30.
Telefón: József 404-23. (Dr. Preis K.)

Az előadás befejeztével Gibson és Graham némán haladtak le a színház lépcsőjén. Semmitsem vittek magukkal lelkükben az est forró sikeréből, amely még izzott, forrt, morajlott mögöttük. A diszletmunkások fűtültek, a zenészek hangos tréfálkozás közepette beszéltek meg, hogy hová menjenek, a lányok izgatottan idézték fel emlékükben a nagyszerű ünneplés egyes részleteit és a nézőtér is zibongott még a kitédulók százféle hangjától, nevetésétől, lármás vitaközlésétől.

Gibson gépiesen az autóbá akart szállni és Graham is már emelte a lábát, hogy utána lép. De ebben a pillanatban Grahamot egy erélyes kézmozdulat billentette félre és egy nő libbent Gibson mellé.

— Pardon, barátom, ez az én helyem!

Dóra volt. Gibson úgy meglepődött, hogy bambán nézett rá.

— Mi az? Mit kíván? — kérdezte.

— De micsoda szórakozottság! — utasította rendre Dóra. — Elfelejtji, hogy a felesége vagyok és hogy együtt kell haza mennünk.

— De...

— Semmi! de! Nézzen körül. Nem látja, hogy százával állnak itt az emberek, akik mind arra vártak, hogyan szállunk az autóbá? Inkább intsen ki és köszönje meg a tüntetést.

(Folytatjuk)

Terítés tálalás

A szép tálalás a legegyszerűbb ételt is ízletesebbé, gusztusosabbá teszi.
Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.

Mind a két füzet megrendelhető:

DÉLBÁB kiadóhivatalában, VII, Dohány ucca 12.

Dáma és gavallér

című füzet kimeríti mindazokat a formákat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó modornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

szorosan túlhaladja azt az összeget, mellyel tartozunk.

Megkérdeztük Tarnay igazgatót, hogy az intendánsválságról és az állami kezelésről szóló hírek mennyiben felelnek meg a valóságnak.

— Ezek a hírek — válaszolta a direktor — csak pletykák. Az minden esetben kívánatos volna, ha a kultuszminiszter anyagilag támogatná a színházat, mert így sok gazdasági nehézséget lehetne áthidalni. Minden reményünk megvan arra, hogy ezt az anyagi támogatást meg is kapjuk.

— Milyen tervei vannak az új szezonra?

— Ebben az évben közelebb jutok ahhoz a célhoz, melyet a színház vezetésének átvételekor kitűztem. Úgy szerveztem meg a társulatot, hogy az opera és a klasszikus együttesre fektettem a fősúlyt. A múlt évben csak egy eredeti bemutatót tartottunk, az idén négy-öt eredeti bemutatóra készülök. Már november közepén elő akarom adni a *Móra-Vince-daljátékot*, „Az aranyszőrű bárány“-t, melytől országos sikert várok. Továbbá *Berczeli Anzelm Károly* „Isteni színjáték“ című szatirikus vígjátékát, *Czobor Károly* „Angela“ című kétfelvonásos és a „A tanítónő“ című egyfelvonásos operáját is bemutatom. Valószínűleg sor kerül *König Péter* és *Lugossy Döme* „Csodabál“ című pantomimjére is. Ezekén kívül *Paul Gerald* egyik darabjának, a „Son Mary“-nek bemutatóját is tervbe vettem. Ezt a darabot *Stella Adorján* fordította a szegedi színház részére.

— Milyen változások történtek a társulaton?

— *Dayka* és *Kovács* a Vigszínházhoz, *Pöldényi* a Magyar Színházhoz szerződött.

A MOVE budapesti fősztály „Astra“ művészcsoportja a MOVE színház dísztermében hetenként bemutató művészestélyeket rendez. Ezen előadásokon a művészet minden ágában (ének, szavalt, zene, színpad) szerepelni ohajtó tehetséges, fiatal keresztény hölgyek és csak jelentkezzenek j. hó 26-án, délután 4-8 óra között a MOVE bpesti főszt. helyiségében, VI, Podmaniczky u. 45, I. emelet 26 sz. alatt.

Tarnay Ernő, a szegedi színház igazgatója

dött. Többen szerződtek el vidékre is. Helyettük sok tehetséges művésszel frissítettem fel a szegedi együttest. Szerződöttem *Könyves Tóth Erzsit* és *Cselle Lajost* Miskolcra, *Táray Ferencet* a Magyar Színházból, *Kiss Manyit* Kolozsvárról, *Kádár Margitot* Pécsről, *Hont Erzsébet* operaénekesnőt, ki szegedi leány és aki, mint vendég nagy sikerrel mutatkozott be múlt évben a „Dorótyá“-ban. A most végzett növényekékek közül sok fiatal tehetséggel egészítettem ki a társulatomat. Új rendezője is van a szegedi színháznak. Dr. *Németh Antal*, ki Berlinben működött, mint rendező, hozzánk szerződött.

— Még egy tervvel foglalkozom — mondja Tarnay direktor az interjú végén, — *Kamarszínházat* akarok Szegeden felállítani. Erre a célra legjobban az ipartestületi színházának nagyterme lenne alkalmas. Hetenként két kamara-előadást tartanánk olyan darabokból, melyek a nagy színház dimenziójának nem felelnek meg. Ez egy speciális irodalmi színpad lenne fiatal tehetségek és merészebb tárgyú darabok részére.

Vig György.

M * * EGYNYILT * * "CIGÁNYAKADÉMIA"

Valamelyik nap a József körúton az egyik szálloda előtt furcsa jelenetnek voltunk szemtanúi. A szálloda kapuját ugyanis úgyszólván minden percen újabb és újabb „vendég” lépte át. Ez már egymagában véve is különös, mert a legjobban menő hotel sem dicsekedhetik Pesten ilyen nagy forgalommal. De ami még rejtélyesebbnek tűnt fel előttünk, az az volt, hogy a „vendégek” valamennyien egy fajhoz tartoztak — még pedig a cigányéhoz. Hirtelen újabb meglepetés ért bennünket, amelyet *Balázs Árpád* és később *Sándor Jenő* megjelenése okozott, akik szintén a szállodába siettek.

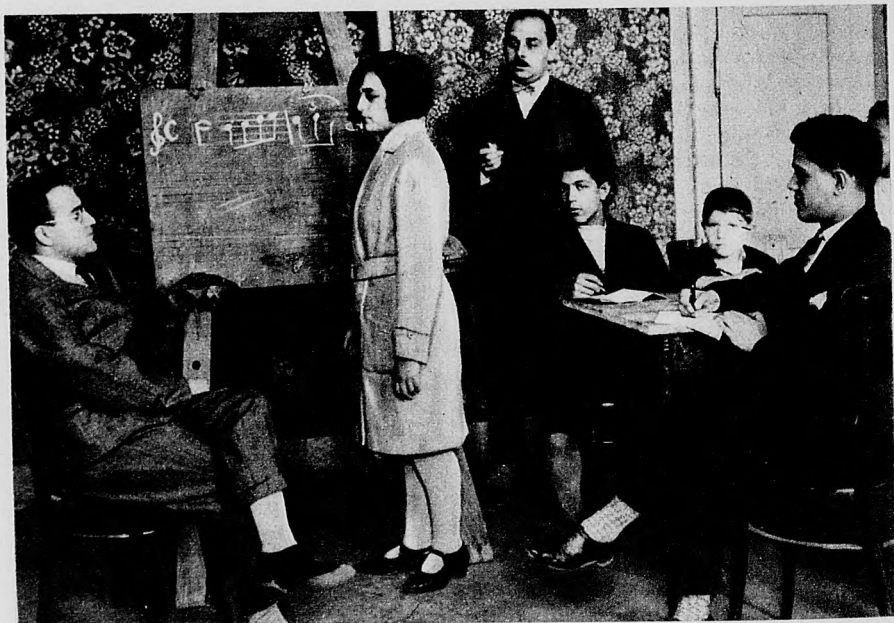
Magunk is követtük a példájukat és a szálloda egyik emeletén végre megtaláltuk a rejtély kulcsát. Kiderült ugyanis, hogy itt van a *Bihari Zeneiskola*,

ahol néhány hét óta a magyar cigányzenészek tanulják a zenét — kottából.

A *Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete* létesítette nemrégiben ezt az iskolát azért, hogy a jövőendő cigányzenésznemzedék alaposabb felkészültséggel interpretálja a magyar muzsikát. A „cigányakadémia” vezetésével *Szeke-res Ferencet*, az ismert orgonaművészt és zenetanárt bízták meg, aki kérésünkre a következőkben vázolta a *Bihari Zeneiskola* programját:

— Teljesen zeneakadémiai módszer szerint tanítjuk az iskola tagjait. Főcélunk a magyar nóta kiképzése kottából. Emellett izelítőt adunk a klasszikus zeneszerzők műveiből egész speciális alapon. Kéthetenként ugyanis szemléltető módon bemutatjuk a világhírű zeneszerzők műveit *Monteverditől Bartókig*. Természetesen vigyázunk arra, hogy ezek az előadások a velük született intelligenciát meg ne haladják.

— A Zeneművészeti Főiskola tizen-négy tanára vesz részt az oktatásban és ezekben az ismertető előadásokban, amelyeket természetesen nem akadé-

Az elméleti tanítás

mikus stílusban tartanak meg, hanem az egészen népszerű módon.

Nagy súlyt fektetünk a fegyelmességre, amelyre szükség is van. A hallgatók egyelőre ezt még nem szokták meg és nagyon sok azoknak a száma, akik mulasztanak. Eddig az volt a helyzet, hogy a cigányzenészek tizenöt százaléká ismerte csak a kottát és a többi csak hallás után játszotta le a zeneszámokat. Napokon keresztül próbáltak el egy zenedarabot — kottaismeret hiányában, — amíg végre sikerült eljátszaniuk. Ez hallatlan időpazarlás volt és amellett rendszerint nem tökéletes munka. A cigányzeneiskola tagjainak egy-egy új zenedarab belanulására mindössze egy-két óra szükséges.

A tipikus cigányhangszerek mellé — ezek tudvalevően a hegedű, mélyhegedű, brácsa, cselló, nagybőgő és cimbalom — felvettük a zongoratanulást is és így a jövőben a cigányzenekarok egy hangszerral szaporodnak. A gazdasági körülményeikre való tekintettel a tandíjat is a legminimálisabb összegben állapítottuk meg, ami mindössze havi két pengő. De ennek ellenére is nagyon sok a tandíjmentes tanítványunk. A magam részéről nem fogadok el semmi díjazást, mert az iskola rezsijét a minimumra akarom csökkenteni. A

tanárok legnagyobb része szintén anyagi ellenszolgáltatás nélkül tanít.

A Bihari Zeneiskolának akadt már egy mecénása is, aki a szükséges kottákat vásárolta meg a számunkra. A hangszereket pedig néhány pesti hangszergyárostól kaptuk meg ajándékba. Az iskola megalakulásakor számtalan hivatalos és nem hivatalos helyről kaptunk biztatást arra nézve, hogy minden tekintetben támogatni fognak minket. Ez, sajnos, ezideig még nem történt meg. E pillanatban százhatvanegy tanuló van, akiknek az életkora hattól negyven évig váltakozik. Ötven százaléká ezeknek húsz év körül jár. Boldogan vettük ezt a tömeges jelentkezést, amely azt bizonyítja, hogy a magyar cigányzenészek megértették azt, hogy haladni kell a korrallal.

Érdekes, hogy a cigányzeneiskola iránt nagy érdeklődés mutatkozik külföldön. Egy angol és egy német lap tudósítója és fotográfusa járt már nálunk riportot csinálni. Sőt Párizsból egy ismert grófnő érkezett hozzánk, aki kizáróan csak a Bihari Zeneiskola megtekintése végett jött Budapestre. Nagy szeretettel végezzük mindnyájan a ránk bízott feladatot és szent meggyőződésem, hogy a magyar cigánymuzsika renaissance-sza fog elkövetkezni.

A gyakorlati oktatás. A széken a kis Radics áll

Régi idők — mai idők

Nyolcvan évvel ezelőtt is megjelent egy „Délbáb” című hetilap. Felelős szerkesztője volt: Tolnai Festetich László gróf. Ha nem is volt kimondottan színházi lap, színházzal intenzíven foglalkozott.

Igy ír az akkori kritikus egy premiéről.

„Január elsején először adatott Nemzeti Színpadunkon a „Koldusnő” 5 felvonásos dráma. Irták: Anicet Bourgois és Masson. Fordította Csepreghy. A koldusnő egy eltévelyedett asszonynak és családjának történetét állítja elénk azon romantikus iskola alapján, melynek nagymestere Hugo Viktor”...

Továbbá így folytatta:

„A darab különben egy pár igen szép érteleműs helyzeténél s általában tiszta szerkezeténél fogva a közönség részéről érdemelt tetszésben részesült, amit nagy részben fényesen sikerült előadásnak is tulajdonítható.

Shisi-Nai, a japánok nemzeti táncosa

Közönség nagy számmal.”

Egy nagyszerű eset, amely ma már alig történhetik meg.

„Rigolettó. Folyvást közkedvességben részesül s ezzel együtt az előadás is folyvást szorgalmasabb és correctebb. A szél ma különösen jól süvöltött. Ez este az illúzióknak igen szép diadalát tapasztaltam. Egy zártszéki szomszédom valahonnan a szelek országából, azaz a pusztából jöhetett, a darab elején neki-melegedve, leterítette nyakából a gúnyját s odébb helyezte, amint a negyedik felvonás azon jelenete jött, hol kardalnokaink a szélzúgást oly jelesen utánozzák, az én szomszédom nem vette tréfára a dolgot s mint az egyszeri ember, ki midőn a felhő-díszítvény elszakadt, megijedt, hogy felhőszakadás lesz s megázik, úgy ez is, mint a szél erősebben kezdett zúgni, phlegmatica bundája után nyúlt s beburkolta magát. Meglehet, hogy csak véletlenül történt az egész, de Verdi ily hatásra bizonyosan véletlenül sem számolt.”

Egy magasztaló kritikából.

„Január 31. Othello. Nem hinném, hogy Lendvainál nagy darab földön jobb Othellót lehetne találni és e szavamat nem vonom vissza, habár valaki e mondásomat a szűk magyar határnál túl terjeszti is. Ő a szerepet a szó teljes értelmében művészileg adja. Hányszor láttunk már tőle Othellót s vette-e valaki csak egyszer is észre, hogy neki egyik vagy másik jelenet csak öntudatlanul sikerül, hogy nem biztos művészi kiszámítás és nem a legszilárdabban átgondolt felfogás volt, mi őt az indulatok leghevesebb legönjeledebb kitöréseit vezeteli”.

Akkor is volt Skót-rovat, amely intim híreket közölt „Híradó” címmel. egy pár hír:

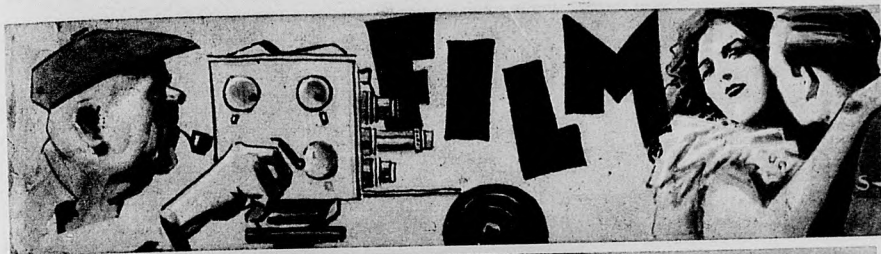
„Párizsból ismét fordított mű érkezett színházunkhoz: „Sulliván”.

*

„Nemzeti Színházunk igazgatója a Bécsben működő néger művész, Ira Aldridgevel szerződést kötött több előadásra.”

*

„Tamás bátya kunyhója” legközelebbi idő alatt színpadunkra kerülend.” Stb., stb.

Nagy Kató, a magyar származású német filmszínésznő (Fotó Nero-film)

A filmvállalkozás műhelytitkai

IRJA
HAVAS ZSIGMOND

Az extrák.

Extrák alatt az amerikai filmstudiookban azokat a filmszereplőket értik, akiket csak időről-időre szerződtetnek le és akik munkájukért napidíjat kapnak. Az extrák tömege: a statiszták tömege. Ezek a szerencsétlen emberek, akik kétheti munkára hónapokon keresztül várnak, majdnem mindig éheznek és elképzelhetetlen nyomorúságban tengődnek. Az amerikai filmstatiszta foglalkozása a legbizonytalanabb mesterség az egész világon. Ha az összes gyárak üzemben vannak, akkor nagy részük tényleg megkeresi a hétdolláros napidíjat, de abban a pillanatban, amint az intenzív filmgyártás megszűnik, ha szünet következik, ijesztő méretekben kezd kibontakozni a statisztanyomor. És csodálatos, hogy ilyen állapotok mellett, ahelyett, hogy a statiszták tömege fogyna, állandóan növekszik. Ennek egyetlen magyarázata van: az extrák mindig abban reménykednek, hogy egyszer megakad rajtuk valamelyik filmrendező szeme és nagyobb szerepet kap.

Az igaz, hogy nem egyszer megtörtént, hogy egyszerű statisztából híres filmstár lett, de ezek a statiszták mind komolyan készültek a színészi pályára. Film- vagy színészközpontot végeztek és

csak azért lettek statiszták, mert a téltenség helyett még ezt a munkát is elvállalták. Ezzel szemben a statisztatömegek legnagyobb része műveletlen emberből áll. Ezek megúnták egyhangú polgári foglalkozásukat és fantasztikus álmaikban gyönyörű filmkarriert rajzoltak ki maguknak.

Sehol a világon nem tárul az ember elé olyan szomorú látvány, mint a statiszták elhelyező irodáiban, az úgynevezett statisztabörzén, ahol tizennégy éves kifestett arcú leányok ülnek hetvenéves ráncosarcú öregasszonyok és torzarcú férfiak között. A legtöbbjük éhe-

A statiszták munka közben

zik, s
azért
téli
így
arra,
öket.

Ha
diózu
kődu
előtti
estél
kos
arra,
és h
vász
ban,
a le
nyon
rek.

Az
azok
akik
és r
zöb
tana
men
vag
lodá
E
ame
kod
De
köz

zik, szabadban alszik, de azért *rendes frakkja*, estélyi toalettje van, mert így több reményük van arra, hogy leszerződtek őket.

Ha moziban egy grandiózus estélyben gyönyörködünk és elvonulnak előttünk a vendégsereg estélyi ruhás női és frakkos urai, nem gondolunk arra, hogy ezek az urak és hölgyek csak a mozivásznon duscálnak a jobban, mert az életben ők a legszegényebb, a legnyomorúságosabb emberek.

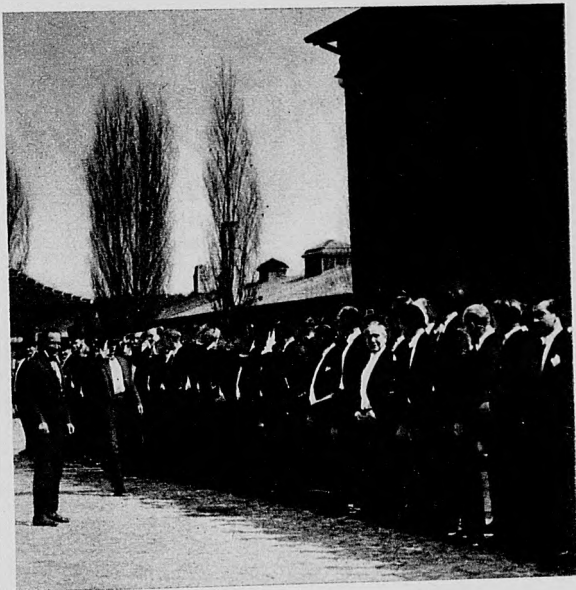
Az extrák közül még azok járnak a legjobban, akik megújítják az éhezést és rendesebb, jövedelmezőbb foglalkozást választanak maguknak, akik elmennek *mosogatólegénynek* vagy elmennek egy szállodába *szobaleánynak*.

Ezek *elkerülik a börtönt*, a lejtőt, amelyhez pedig hosszabb statisztáskodás után biztosan elvezet az út... De ha börtönbe kerül, el is pusztul közülük néhány vagy néhány száz,

mindig többen és többen lesznek. Szerepért verekednek a gyárak kapuiból s boldogok, ha ott lehetnek beöltözött a filmgyár udvarán a „lázado fegyencek”, rendőrök” vagy „üdv leányok” között.

A hollywoodi *Casting Office*-ban minden jelentkező extrát nyilvántartanak. Pontos kimutatást vezetnek róluk és ha valamelyik filmgyárnak statisztákra van szüksége, akkor a „tömeg”-et egyszerű telefonhívásra „házhozszállítják”.

Aki ilyenkor munkát kap, boldog és boldogan veszi fel minden este a filmgyár pénztárában a napibérét. Kifizeti adósságát és eszik. Két hét múlva azután megint az uccán vannak és újra várják a jószerencsét.

Seregszemle a frakkos extrák fölött

„Beöltözött” statiszták a studió udvarán, szünetben

Clive Brook

Mistinguette

Mi történt?

A híres revükirályról

és énekes filmszínészről, Al Jolsonról mesélik a következő történetet: Al Jolson nemrégiben nősült újra, ez azonban nem ment könnyen, mert mostani felesége sehogyan sem akart igent mondani neki akkor, amikor megkérte a kezét.

— Hát mondd meg legalább, hogy miért nem akarsz a feleségem lenni — kérte Al Jolson.

— Azért, mert nem értesz úgy a szerelemhez, mint John Gilbert...

— Csak azért?

— Azért sem, mert nem vagy olyan tüzes, mint Ramon Novarro...

— Komolyabb okod nincs?

— De igen: nem tudsz úgy csókolni, mint Nils Asther... Hát miért lennék a feleséged?... Mihez értesz te?...

— Remélem, hogy meg tudlak majd úgy ugatni, mint Rin-Tin-Tin — felelte csendesen Al Jolson...

Az amerikaiak

jobban rajongnak a filmszínészekért, mint az európaiak. Ezt bizonyítja Clive Brook esete is, aki legújabb filmjében egy orvos szerepét alakítja. A népszerű filmszínész az új film bemutatója után levelet kapott a westvirginiai orvosszövetségtől, amelyben arról értesítették, hogy beválasztották a szövetség tiszteletbeli tagjai közé. „Olyan tökéletesen játszotta az orvos szerepét — írja a szövetség elnöke a filmszínésznek, — hogy kar-társunknak tekintjük...” Hát kell ennél nagyobb naivitás?

Óriási szerencsése van

Paul Whiteman-nek, a híres amerikai jazzkirálynak, aki tömérdek pénzt keres anélkül, hogy a kisujját is megmozdítaná. Az egyik amerikai filmgyár tavaly egy filmre leszerződött Whitemant és zenekarát, de mivel ezideig még nem találtak számára megfelelő beszélőfilmszenáriót, hó-

napok óta tétlenül vár. A jazzkirály minden héten szorgalmasan felveszi nyolcezer dolláros gázsiját és zenekara is becsületesen zsebrevágja a heti négyezeröttszáz dolláros gázsit. Hollywoodban száz és száz neves filmszínész ödög munka nélkül és ugyanakkor vannak filmgyárak, amelyek könnyelműen leszerződtek jazzkirályokat, anélkül, hogy előbb szenárióról gondoskodnának.

Szomorú,

hogy Olga Csehova filmvállalata összeomlott, de egy haszna mindenesetre van ennek a bukásnak, az, hogy ezentúl a híres filmsztárok óvakodni fognak attól, hogy filmgyárakat alapítsanak. Ha egy sztár nagyon nagy sztár lesz, egyszerre megállítja, hogy nem bírja el, hogy rendezők vagy igazgatók rendelkezzenek vele, nem bírja és mindent mindenkinél jobban vél tudni. Végül filmgyárat alapít és nemsokára megbukik, hiszen minden úgy történik, ahogyan ő akarja... Csehova asszony bukása mindenesetre elvette néhány társnőjének vállalkozási kedvét.

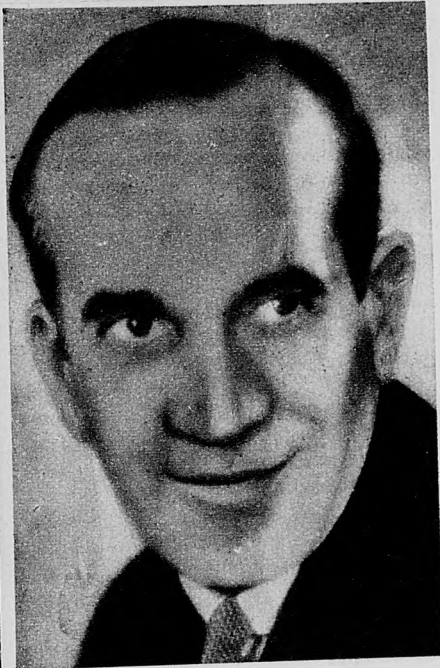
Azt beszélk,

hogy Mistinguette, a párizsiak legkedvesebb revüprimadonnája legközelebb szintén Hollywoodba utazik. Természetes, hogy ezzel a hírel kapcsolatban főleg arra kíváncsiak az emberek, hogy a híres primadonna miért akar az amerikai filmmetropolisba menni, amikor annyi pénze van, hogy többre nincs is szüksége. A mindentudók persze máris tudják az igazi okot. Szerintük Mistinguette nagyon vágyódik régi partnere, Chevallier után, aki a múlt esztendőben ment ki Hollywoodba, ahol azóta egy sereg filmet készített. A pletykák szerint a primadonna nagyon szerelmes a francia revüsztárba és az ő kedvéért megy Hollywoodba is, ahol emellett egy beszélőfilmben is szerepet fog vállalni.

Azonos — nem azonos?

Billig Hugó (jobboldalt) a bátyjával

Al Jolson

Alig bukkan fel egy népszerű hollywoodi sztár — Budapesten máris a legfantaszikusabb kombinációk indulnak meg az illető filmdémonok és arslánok magyar származásáról.

Néhány hete egyik folyóiratunk kipattantotta a legújabb szenzációt, hogy Al Jolson, a „Singing Fool“ világhíres főszereplője — magyar. A hír hamarosan elterjedt, más lapok is foglalkoztak vele és megállapították, hogy Al Jolson egy Billig Hugó nevű budapesti volt textil- és irógépügynökkel azonos.

Elmentünk az irógép-vállalathoz, ahol Meyer Károly műhelyvezető a következőket mondotta:

— Billig Hugó itt dolgozott nálunk. Most láttam a beszélőfilmben. Meg mernék rá esküdni, hogy a Hugót láttam.

Billig Hugónak egyik közeli rokona szintén nyilatkozott a „Délbáb“ számára: — A „Pesti Napló“ mellékletén láttam először Al Jolson képét. Az első pillanatban felkiáltottam: ez a Hugó! A hasonlóság meglepő volt. Most természetesen nem tudok állást foglalni ebben az ügyben. Azt hiszem, ha valóban Hugó lenne ez a nagy filmsztár — mégis csak megírta volna nekünk.

Kurucz Jánost is megkérdeztük, aki nevetve válaszol. — En abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy Al Jolson is és Billig Hugó is személyesen ismerem — sőt Billig Hugó már Pestről régi jó barátom volt. Fivérének kitűnő restaurantja van New-Yorkban és az Amerikába szakadt magyar művészek, színészek nagyon sokat köszönhetnek az idősebb Billignek. Hugónak minden fél évben más foglalkozása van. Al Jolsonnal fivére, Harry Jolson révén ismerkedtem meg. Azt hiszem, Hugó szívesen elcsérelné vele a jövedelmét.

Kuriózum szempontjából mindenesetre érdekesnek tartjuk leközölni Al Jolson és Billig Hugó képeit, hogy érthetővé tegyük, miért terjedt el Pesten a két ember azonosságának híre.

Bebe Daniels

ÉS AZ "IGAZI

FÉRFI"

Hollywood, 1929 október hó.

A hollywoodi filmváros egyik legérdekesebb nő típusa kétségkívül Bebe Daniels. A szép moziszínésznő valamennyi filmsztár közül rekordot tart a menyasszonyság terén, mert nem kevesebb, mint tizennégy vőlegénye volt már. A partik azonban eddig még mindig meghiúsultak, mert Bebe Daniels előbb, vagy utóbb kiadta az útját a férjfelöltjeinek.

Milyen lehet az igazi férfi Bebe Daniels szemében? Ez a kérdés addig izgatott, amíg végre a minap megkérdeztem magától a filmszínésznőtől.

— Igazi férfi? — ismételte meg a kérdést Bebe Daniels. — Azt hiszem, ilyen nincs, mint ahogyan tökéletes nő sincs. Szerintem egy mintaférj mellett az átlag nő nem is tudna élni.

Minden leánynak van férjideálja, aki a legszebb és legnemesebb a világon. Csak természetes, hogy a film-

Bebe Daniels

sztárok is álmodoznak egy tökéletes férfiről, hiszen utóvégre ők is csak nők. A végén azonban úgy a polgárleány, mint a filmszínésznő rendszerint homlokegyenest ellenkező típusú férfihoz megy feleségül, mint ahogy azt magának éveken keresztül kitervezte.

A filmsztárok legnagyobb hibája, hogy rendszerint művészházasságot kötnek,

amely az én véleményem szerint sohasem lehet boldog, mert a nőt a férfi legtöbbször a pénzéért veszi el, lévén a filmsztárok férjei szegények.

Az értelmes férfiak nem mernek házassági ajánlatot tenni a bearrivált filmszínésznőknek, mert az igazi férfi nem tűri, hogy felesége saját maga keresse meg a kenyerét. Az ilyen férfitípus csak jó feleséget akar, aki jó háziasszony és még jobb társaságbeli lady egyszemélyben.

Ha valaha egy ilyen férfira találnék, habszék nélkül álmodnám fel pályámat és cserélném fel egy puha meleg otthonnal. Sajnos, eddig még nem találtam ilyen férfit és ebben az egyben a sors mindig ellenem volt.

Eddig csak olyan férfira akadtam, aki énbennem kereste a támaszát.

Sokszor voltam szerelmes — vagy legalább is azt hittem, hogy az vagyok, — de az utolsó pillanatban mindig felülkerekedett bennem az ész.

A házasság a leggyönyörűbb dolog a világon. Éppen ezért óvakodom az elhamarkodott lépéstől, mert

azt akarom, hogy férjhezmenésemet soha az életben ne bánjam meg.

Én — ellentétben a többi nővel — igenis megvárom azt a férfit, akit ideálomul elképzeltem, mert *nem akarok úgy járni, mint pályatársnőim itt Hollywoodban, akiknél már az eljegyzés napján meg lehet jósolni, hogy rövidesen válóper lesz a házasságuk vége.*

T. T.

Tizennégy éves voltam, amikor egészen árva lettem. Most már csak magamról kellett gondoskodnom. Sokáig nem tudtam, hogy mihez kezdjek, de nemsokára a szerencsés véletlen következtében a Fort Lee Studio statisztának alkalmazott. Már anyám életében is dolgoztam ebben a filmgyárban, de most állandó szerződést kötöttek velem és ez nagy dolog volt, mert állandó jellegűnek látszott. Heti tíz dollár fizetést kaptam és mellékesen egy kalapszalónban is dolgoztam, ahol az új modelleket mutattam be a vevőknek. Egy napon egy fiatal leánnyal talál-

koztam a stúdió előtt, aki hiába próbálta meg, hogy a műterembe jusson. Én bevittem magammal és ettől a naptól kezdve annyira összebarátkoztunk, hogy nemsokára már közös lakást bérellünk ki. Ő ajánlott be az egyik színházhoz statisztanőnek és ebben az időben heti huszonöt dollárt kerestem.

*

Akkoriban már-már azt hittem, hogy minden jóra fordul és nem lesznek többé gondjaim, amikor egy napon a stúdióban hirtelen beszűntették a munkát.

Evelyn Brent

Ugyanakkor lejárt a szerződés a színházban is és így minden jövedelmemet elvesztettem. Barátnőm és szobatársnőm hazament szülővárosába, én pedig egészen egyedül maradtam.

Egy napon a Metro-gyár igazgatója magához hívatott és elmondta, hogy le tudna szerződtetni heti huszonöt dolláros gázsival és legalább két héten keresztül foglalkoztatna, de munkám mindössze annyiból állna, hogy hosszú, fekete hajamat kellene mutogatnom a felvevőgép előtt. Ezt a szerepet nagyon lealáztónak tartottam, de mivel már az éhhalál küszöbén voltam, kénytelen voltam elvállalni.

Ebben az időben ismertem meg az élet egyik legcsúnyább oldalát. Egy idősebb úr állandóan ajánlatokkal üldözött, egy napon pedig annak a filmgyárnak az igazgatója, amelynél alkalmazásban voltam, kijelentette, hogy bizonyos feltételek mellett szívesen csinálna belőlem híres sztárt... Az igazgató öreg és visszataszító volt és én legerélyesebben visszautasítottam ajánlatát.

„Ha nem fogad szót — mondta erre az igazgató, — akkor itt a stúdióban lehetetlenne fogom lenni további szereplését...”

Én — bár nagyon szorult helyzetben voltam — nem vártam be, amíg kintrikál a gyárból, hanem önként hagytam ott a helyemet. Ezután szerencsém volt, mert egy másik gyár sokkal előnyösebb feltételek mellett és nagyobb gázsival szerződtetett le, úgyhogy jól elheltem és emellett még valami pénzt félre is tehettem.

A háború végén az egyik barátnőm azt az ajánlatot tette nekem, hogy menjünk el együtt Párizsba és Londonba. Minden költséget ő fog fedezni. Kérésének

szívesen eleget tettem és nemsokára már Európában voltunk. Párizs után Londonba mentünk és én annyira megszerettem az angol fővárost, hogy már akkor is második hazámnak tekintettem.

Itt ismerkedtem meg egy fiatal ügyvéddel és ekkor ismertem meg először, hogy mi az igazi szerelem. Boldog napokat és heteket éltünk és én azt hittem, hogy ez a boldogság örökké fog tartani.

Londonban játszottam első színpadi szerepemet is és heti harminc font gázsit kaptam, ami óriási pénz volt.

És ekkor egyik csapás a másik után ért. Szerelmemet elvesztettem és egy napon a színpadon a próbán összeroppan. Idegzelem összeroppan. Hónapokon keresztül fektüdtem egy szanatóriumban, amíg ismét az emberek közé mehettem.

Nemsokára ismét New-Yorkban voltam, ahol egy régi iskolatársammal, Bernie Fineman-nel találkoztam és annyira egymásba szerettünk, hogy néhány hét múlva házasságot kötöttünk. Nászutunkon Hollywoodba mentünk, ahol azonban nem sokáig éltünk együtt, mert sohasem voltam

jó háziasszony. Elváltunk és én nemsokára ismét New-Yorkba mentem, ahol mai férjemmel, Harryval ismerkedtem meg. Ő volt az első férji az életemben, aki megértett, aki minden gondolatomat kitalálja és aki mindig hűségesen örökösökkel felelt.

Nem hiszem, hogy valaha gyermekeim lesznek, pedig egy időben nagyon, de nagyon vágyódtam egy aranyos kislány után...

Sokáig szeretnék élni, nem azért, mintha az élet nagyon kellemes lenne, hanem azért, mert nagyon félek a halál

Evelyn Brent

től. Sok pénzt, nagy vagyont szeretnék gyűjteni, hogy Londonba költözködhessenek és, bár nem szeretem a luxust, a megszokott kényelemről nem tudnék lemondani... Nem tudok lemondani, mert tudom, hogy mi a gond. Életem legszebb éveiben egymásután értek a csapások. Gyermek voltam, amikor elvesztettem az apámat és amikor legnagyobb szükségem lett volna az anyai támogatásra, ő is elhagyott. A nyomor nagyon megédeszt, de ma mégis úgy érzem, hogy nem tudnék még egyszer szegény lenni. Hamar belepusztul-

nek.
Most állandó nehézz munkával tel-

nek a napok, nem érnek nagy bajok, bánatok, de azért sokszor eszembe jut az anyám és eszembe jutnak a gyermekkor szünetei és azok a férfiak, akik szerelmükkel üldöztek és akik elrabolták fiatal életem minden illúzióját...

Evelyn Brent és William Powell

A férfiak olyan furcsák: sokan, ha látják, hogy egy védtelen nővel állnak szemben, akkor nagyon brutálisak tudnak lenni. Kegyetlenek és kérelhetetlenek. Ezeket a férfiakat mindig megvettem és elkerültem a velük való találkozást a filmgyártásnak gyakran pokoli színterén.

Ez az én életem regénye.

ismét
vol-
régi
al,
n-nel
any-
a sze-
hány
assá-
Nász-
olly-
tünk,
nem
gyűtt,
vottam
emso-
ahol
cedtem
mben,
atomat
en ör-
nekeim
on, de
islány
azért,
lenne,
a halál

a 68-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Münchenben azt a teret, ahol a jelenlegi Studio áll,

Rádió-térnek nevezték el.

München tehát az első város, amely a rádióról teret nevezett el. Más.

November huszonötödikén a közép-európai műsorcsere...

pest fog hangversenyt adni, amelyen a Filharmónikusok fognak közreműködni Dohnányi Ernő vezényletével.

Ezen az estén kerül bemutatásra Kókai preludiuma és Székely Zoltán hegedűművész interpretálásában Bartók Béla új rapszódiaja. Más.

A 60 kilowattos

oszlói adóállomás elkészült

és próbaadásai megkezdődtek. Más.

A budapesti Studión látszik az az igyekezet, hogy műsorát jobbá és változatosabbá akarja tenni. A „Délbáb” által oly régen sürgetett

műso-
idő.

vemberben
szer. Más.
k

di, ame-
jra fel-

be Lon-
szs rádió-
ban, ahol
fizetők

nyanannyi
szág többi
rádiózó,
et, hogy a

ás lesz a
külföld a
tórás mű-
ek kereté-

rtetni

idális zené-
gramofón-
l. Más.

Érdekes versenyt rendez a csikagói adóállomás.

Tíz férfit és tíz nőt szólaltat meg a mikrofon előtt, akiket a hallgatónak jellemezni kell.

A pályázatban meg kell írni, hogy a szereplők szépek-e vagy csúnyák, fiatalok-e vagy öregek. Más.

A budapesti rádió újszerű közvetítést fog adni két hét múlva, amikor is elviszi a mikrofont az egyik filmszínházba és közvetíteni fogja az „Éneklő bold” című beszélőfilm előadását.

Ha a kísérlet beválik, a beszélőfilmek rádión való közvetítését rendszeresíteni fogják. Más.

A rádióriportok terén feltétlenül Németország produkálja a legötletesebbeket és legérdekesebbeket. A legközelebbi „hangos riportot” a hamburgi adóállomásról fogják közvetíteni, amelynek keretében

be fogják mutatni, hogy miképpen folyik le egy árverés.

Nem hisszük, hogy sok hallgatója lenne ennek a drótnélküli árverésnek. Más.

Október harmincegyedikén este nyolc órakor

Tisza István gróf halálának évfordulójára emlékünnepelet rendez a Stúdió,

amelyen az emléksbeszédet valószínűen Szász Károly fogja tartani. Rajta kívül Mátray Erzsébet és az Operaház zenekara fog közreműködni. Más.

November harmadikán

a Rákóczi kor emlékei címmel előadást közvetít a pesti rádió,

amelyen Gál Gyula, Kiss Ferenc, Bodán Margit és Somló István fognak közreműködni. Ugyancsak ekkor kerül színre a „Virágember” című kurucz tárgyú egyfelvonásos színdarab. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

Betty Amann német filmszínésznő szabad óráit legszívesebben a rádiója mellett tölti el (Fotó Ufa)

TARTÓSAN ONDOLÁLTASSA KRÁNITZ A.

háját, mert az a nedves és esős időben is hat hónapig eltart.

TELEFÓN: AUT. 890-40.

hölgyfodrász
IV, Párisi utca 5. Főpóstával szemben.

Itt a hölgyek, ott az urak

Zenés bohózat. Írta: Vadnai László

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV. Bécsi uccsa 1. szerezhető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Személyek:

Selymes Ede tánctanár
Berta kisasszony
Mancika
Miklós
Venyige
Krausz
Hölgyek, urak

Szín: Selymes tánciskolája. Nagyobb terem, jobb és baloldalt járás, középen szárnyas ajtó az előszobába. Mikor a függöny felmegy, táncoló párok, Selymes tánc-tanár a színen elején áll és lábával, kezével taktust verve énekel.

Selymes (idősebb ember, választékos, de izléstelen elegancia... Énekelve a Goodley Duna dallamára). A kályhától elindulunk az ajtó felé. Jobb láb, bal láb, ein-zwei, jó van... (Odaszól valakihez.) Krausz úr vigyázn! (A most következő sort dúdolja.) Krausz úr, Krausz úr, istenbizonny kidobom magát. At kell fogni derékban a partnert. kisasszony! (Dúdolja a következő sort.) Jobb láb, bal láb, ein-zwei, jól van Krausz úr, vigyázn. Az ajtó-tól elindulunk a kályha felé.

Krausz (megáll a partnernőjével. Dühösen Selymeshez): Zene nélkül nem lehet táncolni, kérem!... Egy tánciskolában az a minimum, hogy van egy tapir!...

Selymes: Van itt is, csak késik!... És egyáltalán micsoda jogon kiabál itt kegyed?... Ha nem tetszik a táncintézetem, menjen a Zeneakadémiába táncolni, ahol Dohnányi a taport!

Krausz (csendesebben): Legalább rádiót vezetne be, hogy arra táncoljunk!...

Selymes: Rádió? (Óráját nézi.) Tudja, mi van most negyed nyolckor a rádióban? Felolvasás a babtenyésztés titkairól!... Ha kegyed arra tud táncolni, akkor kegyed egy Ptasinszky Pepi... (A többiekhez.)

RUHASZAKADÁS
művészi műtömése, harlsnyák művészi javítása
Dr. KASSAINÉ iparművészeti műhelyében VII,
Lövölde tér 1. Telefon: József 395-34

Alles meine Damen und Herren, most be fogom mutatni a braziliai tangó negyedik figuráját!... Szabadna Mancóka?!...

Manci (fiatal, csinos lány. Eddigi partneréhez): Pardon! (Selymeshez.) ... Tessék!...

Selymes (kezet csókol): Ha megengedi!... (Átfogja Mancit.) Lezser kéztartás, láb térdben hajlítva, szembenézés... Venyige úr!... Lesz szíves dúdolni egy braziliai tangót!...

Venyige (idősebb ember, énekelni kezd valami régi slágert).

(Manci és Selymes táncolnak, a többiek félkörben állnak és próbálják utánuk csinálni.)

Selymes (tánc közben sügva Mancit fölébe): Mancikám, én gyöttrődöm magáért!...

Manci (nevet): Az jó lehet!... Csak csinálja, Selymes úr!...

Selymes (a többiekhez): Előbb a jobb-láb és azután a balláb! Nagyon mutatós és mégis finom figura!... (Mancához.) Mancika, én epedek magáért!... (Venyigéhez, aki bőmböli a slágert.) Pianó, Venyige úr! Pianó!... Több érzéssel!...

Berta (vén kisasszony. Balról be): Jó estét! (Leül a zongorához.)

Selymes (abbahagyja a táncot, dühösen Bertához): Most kell jönni, Berta kisasszony?! Maga miatt már egy félóra szünetel a táncoktatás!

Berta: Be fogom hozni a késést! Majd gyorsabban fogok zongorázn!

Selymes: De az nem úgy van, kérem! Mindennap elkésik!...

Berta: Egy óráig vártam villamosra a Kazinczy uccában!

Selymes: A Kazinczy uccában nem is jár villamos.

Berta: Hát nem is jött!... Mit játszszak?

Selymes: Egy szép tangót kérek!...

Hölgyek balra, urak jobbra!...

Mancika, maga velem táncol! Alsól!

Ein-zwei!...

Berta (belecsap a zongorába. A Schneider Fánit játszsa, gyors tempóban):

Selymes: Hé, Berta kisasszony!...

Már megint Schneider Fáni?...

Húsz éve mindennap ezt játszsa!

Berta: Hát mit játszszak ezen a vacak zongorán?...

Wagner-operát?

Selymes: Valami lassút, amire el lehet

egy tangót lejteni!... Hölgyek balra, urak jobbra!... Alsól! Ein-zwei!...

Berta (a Schneider Fánit játszsa, csak lassabban):

Selymes (rövid táncolás után): Hé, Berta kisasszony!... Ez megint a Schneider Fáni?!

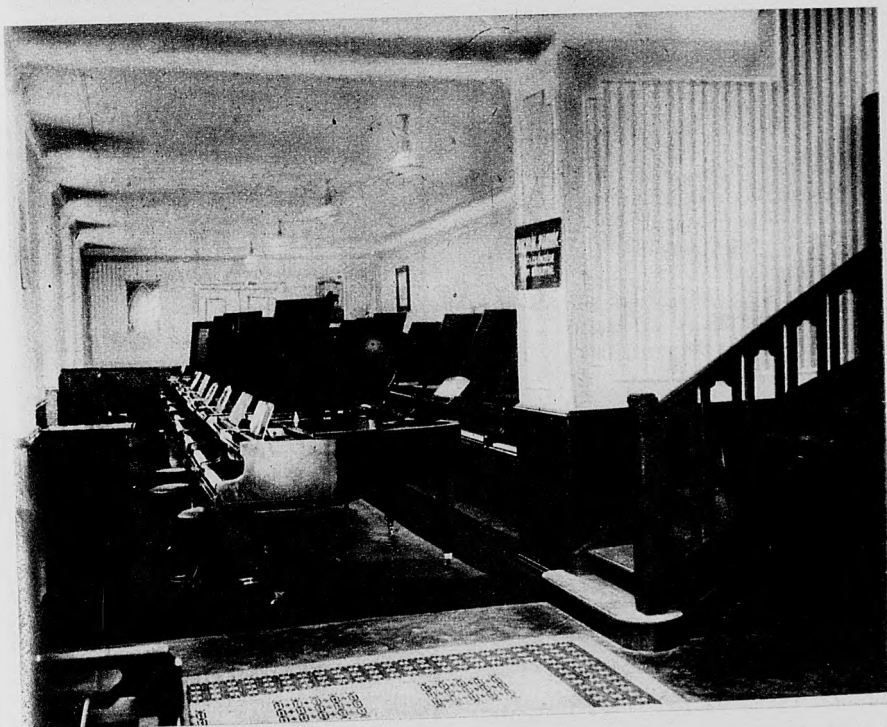
Berta: Mit csináljak?! Rájár a kezem!...

Selymes: Az Isten szerelméért, miért nem tanul be valami újat?

Berta: Nem érdemes! Mire megtanulom, már régi lesz!...

Selymes: Talán játszana valamit kottából.

Berta (dűnnyög): Ezért a fizetésért. Kérem!... (Előhú: egy kottát)

A Musica zongora- és hangszerkereskedelmi P.-t.

Erzsébet körút 43 sz. alatti új helyiségének egyik belső terme

Selymes: Hát ein-zwei... (int Bertának.)

Berta (dühösen): Nézze, Selymes úr, maga nekem ne dirigáljon!... Dirigálni lehet egy negyventagú zenekarnak, de nem egytagú tapórnek!...

Venyige (súgva Selymeshez): Én rég agyonlöttem volna!...

Selymes: Hiszen ha volna pisztolyom!... Alsó meine Damen und Herren... ein-zwei...

Berta (játssza a Schneider Fánit).

Selymes (megdöbbenve): Berta! Ez megint a Schneider Fáni!... Maga azt mondta, hogy kottából fog játszani!...

Berta: Abból is játszik!... Ez a Schneider Fáni kottája!...

Selymes (megnézi az óráját): Hölgyeim és uraim!... A nagy teremben kezdetét veszi az össztánc... Azok tehát, akik össz akarnak táncolni, fájradjanak be a szomszéd terembe!...

(Mind indulnak jobbra.)

Krausz (partnernőjéhez dühösen): Ma megint nem tanultam semmit! Három hónapja járok fel és még nem tudok egy sanzét csinálni. (El jobbra.)

Selymes (Mancihoz, aki öltözködik): Csak nem megy el, Mancika?

Manci: Muszáj, Selymes úr!... Zsúrra vagyok híva!...

Selymes: Kár!... És holnap mi lesz?

Manci: Csütörtökl!

Selymes: De feljön?...

Manci: Még nem tudom!... Meglehet!...

Selymes: Várom!... Nézze, Mancika, hogy lássa, kivel áll szemben, kegyednek nem kell itt ezentúl fizetnie!... Kegyed az én tánciskolámnak díjmentes növendéke lesz!

Manci: Köszönöm, Selymes úr!...

Hát jó estét kívánok!

Selymes (kezet csókol): A viszontlátásra!

Manci (el).

(A fentiek alatt mind szállingózva el jobbra. Csak Berta és Selymes maradnak a színen.)

Berta (aki vasvilla szemekkel nézte Selymes és Manci búcsúzkodását, most dühösen): Mondd, Ede, nem sül le a bőr az arcodról!

Selymes: Miért sülné le?... Villany-nál?...

Berta: Elöttem mersz udvarolni egy ilyen kis süldő leánykának? Elöttem, akinek ezelőtt tíz évvel még azt mondtad, hogy olyan szerelmes vagy, hogy nem látsz?...

A legolcsóbb és legjobb

reggel megjelenő napilap a

MAGYAR HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre	P 30.—
Fél évre	P 15.—
Negyed évre	P 8.—
1 hónapra	P 2.90

Megrendelő cím:

**MAGYAR
HIRLAP**
kiadóhivatala

Budapesti, Aradi u. 14

Szépség + Flatalság =
SZAKÁL RÓZSI kozmetikája
IV. Szervita tér 4, I. em. 9.

va el
narad-

nézte
odását,
, nem

illany-

ni egy
Előt-
l még
erelmes

bb

b

a

g

ik:

30.—

15.—

8.—

2:90

n:

u. 14

Az
ujságírás
és az ujságtech-
nika legnagyobb diádala a

PESTI HIRLAP

mindennapi új 8 oldalas
mélynyomású ké-
pes és szöve-
ges

INGYEN MELLÉKLETE

Selymes: Hiszen, ha akkor látok, nem lettem volna szerelmes!

Berta: Mit akarsz attól a süldő leánykától?... Az apja lehetné!...

Selymes: Te meg az anyja!... Mit szólnál, ha adoptálnánk?...

Berta: Ede, ne viccelj, ne viccelj!...

Hogy nem veszel el feleségül, rendben van! De más nőnek udvarolni!

Ah! Abba én nem megyek bele!... Ha nő kell, itt vagyok én! Udvarolj nekem!... Hódíts meg!...

Selymes: Hódítani? Az én asztmám-mal? Nem vagy olyan szónok, hogy erre rábeszélj!...

Berta: És a Mancsi?

Selymes: Kis különbség! Egy süldő leány és egy süldő öregasszony!?

Berta: Csak sértegess!... Ezt érdemelted én tőled!?

Selymes: Berta, ne böggj!... Menj be az ösztánchoz és játszd el nekik a Schneider Fánit foxtrott tempóban!

I. SZÁM

Berta, Selymes

(szám után mindketten el jobbra, Selymes vissza.)

Venyige (jobbról jön, kalapban): Visszontlátásra Selymes úr!

Selymes: Szolgája Venyige úr! Miért megy el már?

(Bentről felhangzik a Schneider Fáni.)

Venyige: Elegem van a Schneider Fániból... Azt hiszem, végleg kimaradok innen. És jóakarátulag figyelmeztetem, ha ki nem dobja ezt a zongoravillát, két hónap múlva becsukhatja a táncbaltot!...

Selymes: Most mondja, mit csináljak?! Magától nem megy el és kidobni nem lehet!...

Venyige: Miért nem lehet?

Legszébb
egolcsóbb

FORNÉT HUGÓ

paplan- és női divatcikkekben

Erzsébet körút 44.
Tel.: J. 335-97.

Selymes: Szerelmes belém!

Venyige: Ez komoly?... És Maga?...

Selymes: Áprilisban még én is szerelmes voltam belé!

Venyige: Ebbe a nőbe?... Még áprilisban?

Selymes: 1916 áprilisban! Feljött, eljásztotta a Schneider Fánit, én szerződtettem... és mit meséljek, azóta se éjjelem, se nappalom... Hogy a tanítványok kimaradnak, az még semmi! De egy nővel sem enged szoba állni! Előbb is veszekedett a kis Mancsi miatt! Még képes és leönt lugkövell

Venyige: Borzasztó! És mondja, nem talált még okot a szakításra?

Selymes: Semmit! Hű hozzám...

Venyige: Kunszt! A férfiak nem viszik kísértésbe!... Ez olyan öreg már, hogy én azt hiszem, nem is anyától született!

Selymes: Hanem?...

Venyige: Úgy ásták ki Aquincumban!

Selymes: Könnyű viccelni magának!

Venyige: Várjon Selymes úr! Jött nekem egy ötletem!... Magának rajta kell csípni a Berta kisasszonyt valakivel!...

Selymes: Ugyan!... Hol van olyan elszánt ember, aki erre vállalkozik?!

Venyige: Akad!... Van nekem egy csinos fiatalember ismerősöm, az jó pénzért vállalná! Pláne most, hogy kitétték az árvaszéktől!

Selymes: Mi volt ő ott? Tisztviselő?

Venyige: Nem! Árva! Annak olyan sikere van a nőknél, hogyha ránéz a kávéházban a kenyeresleányra, hát ingyen kap három kiflit! Ha azt én most ide felhoznám és bemutatnánk Berta kisasszonynak, hát két perc múlva csókolóznának!

Selymes (örömmel): Én belépnék, rajtakapnám őket és kidobnám a Bertát!... Nagyon jó! És mondja, mit kér az az úriember?

Venyige: Száz pengőt!

Selymes: Az sok!... Ötven pengőt adok!

„Firenze“

Ajándéktárgyak:
Babák, börmunkák,
lámpaernyők

Tanfolyamok

Iparművészeti műhely

IV, Múzeum krt. 27. I.

Venyige: Nézze én felküldöm és állapodjon meg velem!

Selymes: Rendben van! Hát akkor hiszen!... *(Indul balra, örömmel.)*
Mind a két nőt ki fogom dobni!...

Venyige: Kettőt?

Selymes: A Bertát és Schneider Fánit! *(El balra.)*

Berta *(jobbról ki)*: Hová megy, Venyige úr?

Venyige: El!... Végleg kimaradok innen! Ünöm a Fánit!

Berta *(dühös)*: Úgy? Épp ideje! A Selymes úrnak úgyis az volt a vágya, hogy bár kimaradna maga! Azt mondja, rontja a társaságot!

Venyige *(nagyon dühös)*: Ezt mondta volna?

Berta: Még különbet is! Azt mondta, hogy szeretné, ha ön kétes existencia lenne! De nem kétes! Biztos, hogy hamiskártyás.

Venyige: Ez igaz? No megállj Selymes!... *(Izgatottan)*: Berta nagysám!... Ön ellen itt egy maffia készül!

Berta: Ne mondja!... Mi az?

Venyige: Fel fog ide jönni egy fiatalember... Udvarolni fog magának és meg akarja majd csókolni! Berta nagysám, ne hagyja magát!... Az egész a Selymes trükkje! Rajta akarja kapni magát, hogy így szabaduljon meg magától és Schneider Fánitól. A fiatalember ezért pénzt kap tőle!... Ezt meg kellett mondanom... Pá kisleány! *(El középen.)*

Berta *(megdöbbenve)*: Jó Isten!... El akarnak csábítani!... Mint a Putifár a Józsefnét!... No megállj, Selymes! *(El jobbra.)*

(A szín egy pillanatig üres, majd közepén lihegve berohan Mancsi, hátra néz, majd jobbra megy és beszél.)

Mancsi: Pszt!... Lányok!... *(Int nekik.)*

(Nég-öt leány ki jobbról.)

Lányok: Mi történt Mancsi, miért jöttél vissza?

Mancsi *(elfulva)*: Üldöz egy férfit! Ide is utánam jött!... Mikor lementem innen, a nyomomba szegődött és megszólított! Én elkezdtem sietni, ő utánam!... nem bírtam másképp megszabadulni tőle, hát visszafordultam és felszaladtam ide! Amikor most lenéztem a lépcsőházba, hát látom, hogy jön fel a lépcső!

1. leány: Miért nem adtad át egy rendőrnek?

Mancsi: Isten örizz!... Nem akartam botrányt, meg aztán olyan csinos, fess fiatalember! És... és nekem ez az első kalandom!...

II. SZÁM

(Mancsi és a leányok.)

(Szám után mind vissza.)

Mancsi *(lassan kinyitja a középső ajtót)*: Szent Isten!... Itt van!... Milyen csinos!... Gyerünk gyorsan gyerekek! Én úgy félek!... *(Nevetve, beszélgetve el mind jobbra.)*

Miklós *(be középen. Körülnéz)*: Itt nincs senki! Hová tűnhetett az a kis angyal?...

Gubaesi út 13.

Selymes (bátról ki).

Miklós (hozzálép): Bocsánat, uram!

Egy hölgyet keresek!...

Selymes (örömmel): Alászolgája! Már vártam!... Hát ötven pengő!...

Miklós (bámulva): Tessék?

Selymes: Ötven pengőnél egy krajcárral sem tudok többet adni!

Miklós: De kérem, nekem nem kell a maga pénze!

Selymes: No, no! Ingyen nem kívánhatom! Kegyed még nem látta azt a nőt!...

Miklós: De láttam!

Selymes (ijedten): És hogy tetszik?

Miklós: Nagyon szép!

Selymes (megdöbbenve): Az?... Micsoda izlések!... Hát kérem én be fogom ide küldeni és kegyed elkezdi neki udvarolni!

Miklós (nem érti): De kérem, hogy lehet ilyeneket előírni?

Selymes: A pénzemért?... És mikor kegyed megcsókolja, én belépek!...

Miklós (dühösen): De ne lépjen be!

Selymes: Hát muszáj!...

Miklós: Mi az, hogy muszáj? Megörült?

Selymes: Hát anélkül nem ér semmit a csókolózás!

Miklós: Ha maga nincs bent?... (Körülnéz, ijedten): Jó Isten! Hová jutottam én? Nem egy tánciskola ez?

Selymes: Dehogyan nem! Bízva kegyed azt csak reám!... Rögtön hozom a hölgyet és bemutatom!... (Indul, majd jobbról): Hallom, miket csinál a kenyeresleánnyal!... (Tréfásan megfenyegeti.) Maga kis zsivány!... (El jobbra.)

Miklós (megdöbbenve): Mit csináltam én a kenyeresleánnyal?... És miért akart ötven pengőt adni? Ez bolond szegény!

Selymes (Bertával be jobbról): Engedje meg, Berta kisasszony, hogy bemutassam azt a csinos fiatalembert!...

Berta (félre): Akiről a Venyige beszélt?! No, megállj!...

Selymes (bemutat. Bertára mutatva): Bertuska, az én házimenekarom!... (Miklósához.) Hogy kegyed?

Miklós (meghajol): Vértés Miklós! (Súgva Selymeshez.) Ez nem az...

Selymes: De ez az!

Miklós (dühösen): De nem!

Selymes: De ez!... Hát legyen hatvan pengő!

Miklós: Az egy csinos nő!!

Selymes: Hazudott a Venyigel... (Fent.) Pardon, de engem szólít a kötelesség! Magukra hagyom kegyedéket! Bocsánat!... (Súgva Miklósához.) Csak ügyesen, fiatalember!... Mikor megcsókolja, én belépek! (El balra.)

Miklós (utána bámul): Ez bolond!

Berta: Mondja, nem szégyenli magát?

Miklós (megdöbbenve): Miért, kérem?

Berta: Ilyenre vállalkozni egy nett fiatalembernek és még hozzá pénzért!?

Miklós (ijedten): De kérem, itt valami tévedés van!...

Berta: Jó, jó! Csak ne adja magát! A Venyige nekem mindent elmondott!

Miklós: Ki az a Venyige? (Egy lépést tesz Berta felé.) Kérem, én...

Berta (hátra ugrik): Ne közelítsen! Engem maga nem fog megcsókol-

MINDENBEN

ELSŐ A

PESTI NAPLÓ

ni!... Szégyelje magát. Egy ilyen nett ember vállaljon ilyet!... Nekem kisülne a szemem! Pfuj! Ne közelítsen! Eresszen el!...

Miklós (nagyon dühösen): Ne ordítson! Én nem nyúlok magához!

Berta: De szeretne, mi?... Hát abból nem eszik!... Nekem nem imponál egy csinos arc és egy jó nyak-kendő! Engem maga nem fog meghódítani!... Szégyelje magát!... **Pimasz! (El jobbra.)**

Miklós (dühösen): Hát ez egy bolondok háza! A fene egye meg a vén skatulyát! Hogy én őt?... Hallatlan!

(Bentről zene szűrődik ki.)

Manci (jobbrol kitáncol egy úrral).

Miklós (örömmel látja meg): No végre! Milyen szép! (Odalép hozzájuk.) Szabad?...

Egy úr (leköszön és el balra).

Miklós (táncolni kezd Mancival).

Manci: Hogy mert utánam jönni?

Miklós: Bátor ember voltam mindig!...

Manci: Mit akar tőlem?

Miklós: Egy csókot!...

Manci: Nem táncolok ismeretlen emberrel!

Miklós: Vértés Miklós!

Manci: Manci! Szégyelje magát!...

Miklós: Drága Mancika... hát szabad így bánni egy régi ismerőssel?

Manci: Miért ismerős?

Miklós: Hát előbb is együtt sétáltunk!

Manci: Én elől és maga hátul!

Miklós: Beszélgettünk is!

Manci: Csak maga beszélt!... Én hallgattam!

Miklós: Pardon, egyszer visszafelelt!

Manci: Hogy takarodjon, szemtelen... Mit akar tőlem?

Miklós: Tetszik nekem... édes kis Mancika.

Manci: Miért éppen én? Annyi ilyen édes kis szöke Manci szaladgál az uccákon!

Miklós: De egy sem ilyen édes, ilyen szöke és ilyen Manci... Maga a

legmancibb Manci, akit életemben láttam!

(A zene véget ér, megállnak.)

Manci: Most bemegyek!

Miklós (megfogja): Nem engedem el... Szeretem magát, Mancika!...

Manci: Mit szeret rajtam?...

Miklós: Mindent!... Így ahogy van! A haját, a szemét, a tekintetét, a lépését, a ruhája fodrát, a székét, amin ült, a kilincset, amit megfogott! Szeretem!

Manci (lehúnyt szemmel, érzéssel): Kedves!... Még beszéljen!...

III. SZÁM

Manci és Miklós

(Tánc után hosszú csók.)

Selymes (a csók alatt balról be, boldogan látja a csókolózó párt): Ez igen! Milyen jó slukkjuk van! (Tettetett féltékenységgel.) Ah!... Kigyó! Most megfojtalak!

(Manci és Miklós ijedten szétrebbennek.)

Selymes (rémulten veszi észre Mancit): Mancika!? Maga az!? (Odarohan Miklóshoz.) Nem ez az!

Miklós (megnyugtatta): De ez az!

Selymes: De nem! A másikat kellett volna.

Miklós (dühösen): Ugyan! Az egy öreg nő!

Selymes: Hát legyen hetven pengő.

Manci (csodálkozva): Kérem... miről beszélnek? Mi történt itt?

Selymes: Egy tévedés. A Bertát kellett

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legkételetesebb gyógyszeré.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORÁTORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi ucca 46 sz.
Telefón: József 464-71

Vagyonosodhat „DRIM” matyóhímzésemmel!
Exportálja, értékesítse! Rengeteg embernek ad külföldön kenyeret. Szállítja; Releh Emáné, kézimunka nagyiparos, Mezőkövesd

volna megcsókolnia maga helyett!
Most kezdhetsz előlről!

Miklós (dühösen megrázva): Megőrült!
Miket beszél?

Selymes: Mondja, mit ráz? Mit ráz?
Hát azt hiszi, azért kapja a pénzt,
hogy a Mancikát csókolgassa?

Manci (megdőbbenve): Miklós!... Ez
igaz? Maga Berta miatt jött ide fel,
hogy pénzéért megcsókolja?

Miklós (dühösen): Dehogy kérem...
Ez meg van örülve!... Én csak
magát szeretem!

Selymes: Ezt mondta a kenyeresleány-
nak is! Ne higgye egy szavát sem!

Berta (jobbról be. Selymeshez): Már
kereslek... Hát hiába akart ez az
alak megcsókolni, nem sikerült.
(Miklósához.) Egy nett ember ilyet
vállaljon.

Manci (kétségbeesve): Hát mégis igaz,
hogy azért jött fel?! Rettenetes!

Miklós: Kérem itt egy szörnyű tévedés
van...

Manci: Menjen! Látni sem akarom!

**Miklós (dühösen nekimegy Selymesnek
és megrázva a fejét):** Gazember!
Mit csinált?! Nekem megáll az
eszem!

**Selymes (akinek jobbra-balra rázkódik
a feje):** Bár már az enyém meg-
állna!

Berta: És velem mit csináltál?!

Selymes: Én veled? Tíz éve már nem
csinálok semmit!... Ilyen trottlít
küldjön ez a Venyige.

IV. SZÁM

(Kvartett, Manci, Berta, Miklós.)

(Szám után.)

Miklós (Mancához): Mancika! Eskü-
szöm, hogy csak maga miatt jöttem
fel ide!

Manci: Hazudik! Egy szava nem igaz!
Akkor is hazudott, amikor azt mon-
dotta, hogy szeret.

Berta: Engem is meg akart csókolni,
alig bírtam elkapni a fejem. Egy
nett ember ilyet vállaljon!

Selymes: Ilyen trottlít küldjön ez a
Venyige!

Venyige (középen be): Jó estét, Selymes

úr! Hát kérem én meggondoltam
magam! Én nem küldöm ide fel azt
a fiatalembert.

Selymes: Nem küldi? Hiszen itt van
már.

Venyige: Hol?

Selymes: Itt áll!

Venyige: Ittam! De miért tegez maga
engem?

Selymes: Mondom, hogy itt áll.

Venyige: Két stampedlit! De mondja,
miért tegez maga engem?

Selymes (ordít): Azt mondom, hogy itt
áll az a fiatalembert, akit maga kül-
dött! Ez az! (Miklósra mutat.)

Venyige: Dehogy ez az! Ezt a bácsit én
soha életemben nem láttam!

Selymes (ijedten): Jó Isten! Én azt hit-
tem, hogy ő az! (Miklósához.) Bo-
csásson meg kérem!

Miklós (Mancához): Látja, hogy csak
tévedés volt!

Manci: Ne haragudjon! (Megölelik egy-
mást.)

Selymes: És mondja, miért gondolta
meg kegyed magát?

Venyige: A lelkiismeretem nem en-
gedte! (Bertához.) Megsajnáltam
ez a drága jó teremtet. (Odalép
Bertához.) Édes kis Bertuska.

Berta (ellágyulva): Venyige úr! (Sír.)

Venyige (átöleli): Ne bögjön nagysám,
mert vizes leszek! Én nem hagyom
el magát, aranyos, jó Berta... her-
cig Berta... szép kis fiatal Berta...
virágszálam. (Megcsókolja.)

Selymes (bámulva): Venyige úr?...
Maga megcsókolja a Bertát?

Venyige: Igen! Megcsókoltam! (Félre-
húzza.) Ötven pengőt!

(Finálé... szám, reminissencia.)

FÜGGÖNY

GÓMBÓSNÉ-GALAMB MARGIT

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv,
amely az írás művészetével tárgyalja mind-
azt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege,
a magyar irodalomban páratlan sikert ért
el. Figyelmébe ajánljuk az „Úriasszony“-t
mindazoknak, kik lelki finomságra és úri
gondolkodásra törekednek. A mű csinosan
van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90
fillér. Megrendelhető a „Délbáb“ kiadóhiva-
talában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Válasz
amelyhe
szelvény
Aki írta
kötői,
bőlyegzet
pengőt.
jében vá
kell a „

Ábrán
Mindig
kecske i
maradjon
kellemes
udvarias
dekeny,

Ki ma
lelkü, fe
kenyen
csodálon
önmagál
bantódil
sok fig
szerény
tos mo
követke
saságba

Egy r
egyenis
ellenörz
maga
kerülme
vállal is
Magbíz
Filozó
gokhoz
nek, H
denre,
közású,
Nagyon
emberis
nyes k

Kivá
raa el
ösze m
nyel
deja r
nye
ke ijék
sé nek
Salon
ha nag
lftette
van b
sohase
Azt ab
sikérül

Jömerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény.” Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímzett, felbélyegzett borítékot és irásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológia” szót.

Ábrándozó 19. Nem nagyon energikus. Mindig úgy szeretne cselekedni, hogy a kecske is jóllakjék és a káposzta is megmaradjon. Erősen hangulatember. Modora kellemes, kissé finomkodó, kényeskedő, udvarias és szívélyes. Meglehetősen feledékeny, felületességre hajlamos.

Ki magát nem ismeri. Nagyon fogékony lelkű, fejlődésképes egyéniség. Anyyra érzékenyen reagál mindenre, hogy nem is csodálom, ha maga sem ismeri ki magát önmagában. Nagyon érzékeny, hamar megbontódik. Anyagi érdekeire nem fordít sok figyelmet, de nem követelő és igen szerény tud lenni. Alkalmazkodó, tapintatos modora van. Életére nagyon fontos következményekkel jár, hogy milyen társaságba kerül.

Egy régi olvasó. Egyenletes, következetes egyéniség. Nagyon fegyelmezett, szigorúan ellenőrzi önmagát. Rendszerető, nem tűri maga körül a rendezetlen, bizonytalan körülményeket s még ha kellemetlenségeket vállal is magára ezáltal, világosságot teremt. Magbízható. Nagyon tartózkodó, zárkózott.

Filozófus. Sok tehetsége van üzleti dolgokhoz. Nagyon ügyes mestere a beállításnak. Híu, nagyon vigyáz a holmijára, mindenre, ami vagyont jelent. Józan gondolkodású, semmit sem hisz, amit nem látott. Nagyon értelmes és életrevaló. Síma és nagy emberismereten alapuló modorával sok kényes helyzetből sikerül kivágnia magát.

Kíváncsi. Kissé széles, cselekedetei gyakran elhamarkodottak. Csak akkor szedi össze magát, ha nagyon kényeszerítik a körülmények. Túlságosan kényelmes, nem gondolja meg soha, hogy mi lehet a következménye annak, amit mond vagy tesz. Iparkejték, mert így nagyon sok kellemetlenséget tesz ki magát.

Salome. Mesterkelt modora van. Szereti, ha nagyon érdekes, komplikált és megközelíthetetlen egyéniségnek tartják. Sok góg van benne. Mindenkiel szemben fölényes, sohasem árulja el, ha valami fáj a lelkében. Azt akarja, hogy azt higgyék róla, minden sikerül az életében.

H. X. Y. Ügyes, van érzéke a szép iránt, s nagyon örül, ha valami széppel foglalkozhatik. Meglehetősen türelmetlen, kevés benne a kitartás. Ha nehézségei támadnak, ahegyett, hogy megküzdene velük, hamar feladja a harcot. Önmagától el van ragadtatva, mindig másban keresi a hibát.

Vidéki 26-os. Nagyon finomlelkű, nobilis gondolkozású egyéniség. Kissé túlzottan érzékeny és romantikus. Nem nagyon energikus és kerüli azokat az életkörülményeket, amelyek ezt megkövetelnék tőle. Lehetőleg távol tartja magától a történéseket, külön világában szeret élni, csendben és tisztán lelki muzsikáját hallgatva. Izlése nagyon fejlett, kifinomodott. Modora rendkívül kellemes, tapintatos. Szenvédélyei nincsenek. Bizalomkeltő.

Inferno. Kissé félreértette a rovatot, mert bizony jóslással nem foglalkozom. Írásának elemzése a következő: Jökedélyű, nagyon sok érzéke van a komikus iránt s mindig hajlandó nevetni. Elelmes, mindenféle helyzetben könnyen feltalálja magát és nyoma sincs benne az érzélgősségnek. Ószinte és közvetlen.

Sárga lámpaernyő. A külön elemzésért járó P 2.—bélyegben is küldheti az írásmintával együtt.

Kolumbus. Nagyon érett. Teljes felelősség-érzéssel áll az életben. Következetes, férfias jellem. Van benne kezdeményezési bátorság. Nagyon ragaszkodó. Meleg kedélyű, azok mellett, akiket szeret, kitart. Igen rokonszenves. Türelmes, van benne elképzelés és alkotóerő. Fentlekből láthatja, hogy nem kell félnie az ételtől, sok értéket és szépséget fog találni. Ha nehezebb körülményekkel kell is megküzdnie, mint sok másnak, ne keseredjék el előlött. Ha az egyik oldalon kevesebbet is kapott, annál többet kapott a másikon. Ha talált valakit, akiről úgy érzi, hogy megérti és méltó élettársa, ne vágja el erőszakkal ragaszkodását, mert ez belső nyugalmanak megőrzésében nagyon segítségére lehet. Természetéből fakad, hogy minden állhatatlanságát nagyon meg kell bántania s azon, ami elmúlt, sokáig ragódik, ha úgy érzi, hogy helytelenül cselekedett.

Noli me tangere. Nagyon könnyen lelkesedik. Mindennap valami másért rajong. Fantáziája magával ragadja. Még sokat kell tanulnia és tapasztalnia, amíg kész emberré fejlődik. Gyors felfogású. Nincsen benne nehézkesség. Rokonszenves, friss egyéniség.

Többeknek. Szíves türelmüket kérem, a levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolok.

S. Sz. V.

GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

volna megcsókolnia maga helyett!
Most kezdheti előlről!

Miklós (dühösen megrázza): Megőrült! Miket beszél?

Selymes: Mondja, mit ráz? Mit ráz? Hát azt hiszi, azért kapja a pénzt, hogy a Mancikát csókolgassa?

Manci (megdöbbenve): Miklós!... Ez igaz? Maga Berta miatt jött ide fel, hogy pénzért megcsókolja?

Miklós (dühösen): Dehogy kérem... Ez meg van örülve!... Én csak magát szeretem!

Selymes: Ezt mondta a kenyeresleánynak is! Ne higgye egy szavát sem!

Berta (jobbról be. Selymeshez): Már kereslek... Hát hiába akart ez az alak megcsókolni, nem sikerült. (Miklóshoz.) Egy nett ember ilyet vállaljon.

Manci (kétségbeesve): Hát mégis igaz, hogy azért jött fel?! Rettenetes!

Miklós: Kérem itt egy szörnyű tévedés van...

Manci: Menjen! Látni sem akarom!

Miklós (dühösen nekimegy Selymesnek és megrázza a fejét): Gazember! Mit csinált?! Nekem megáll az eszem!

Selymes (akinek jobbra-balra rázkódik a feje): Bár már az enyém megállna!

Berta: És velem mit csináltál?!

Selymes: Én veled!? Tíz éve már nem csinállok semmit!... Ilyen trottlit küldjön ez a Venyige.

IV. SZÁM

(Kvartett, Manci, Berta, Miklós.)

(Szám után.)

Miklós (Mancihoz): Mancika! Esküszöm, hogy csak maga miatt jöttem fel ide!

Manci: Hazudik! Egy szava nem igaz! Akkor is hazudott, amikor azt mondta, hogy szeret.

Berta: Engem is meg akart csókolni, alig bírtam elkapni a fejem. Egy nett ember ilyet vállaljon!

Selymes: Ilyen trottlit küldjön ez a Venyige!

Venyige (középen be): Jó estét, Selymes

úr! Hát kérem én meggondoltam magam! Én nem küldöm ide fel azt a fiatalembert.

Selymes: Nem küldi? Hiszen itt van már.

Venyige: Hol?

Selymes: Itt áll!

Venyige: Ittam! De miért tegez maga engem?

Selymes: Mondom, hogy itt áll.

Venyige: Két stampedlit! De mondja, miért tegez maga engem?

Selymes (ordít): Azt mondom, hogy itt áll az a fiatalember, akit maga küldött! Ez az! (Miklóstra mutat.)

Venyige: Dehogy ez az! Ezt a bácsit én soha életemben nem láttam!

Selymes (ijedten): Jó Isten! Én azt hittem, hogy ő az! (Miklóshoz.) Bocssásson meg kérem!

Miklós (Mancihoz): Látja, hogy csak tévedés volt!

Manci: Ne haragudjon! (Megöletik egymást.)

Selymes: És mondja, miért gondolta meg kegyed magát?

Venyige: A lelkiismeretem nem engedte! (Bertához.) Megsajnáltam ez a drága jó teremtést. (Odalép Bertához.) Édes kis Bertuska.

Berta (ellágyulva): Venyige úr! (Sír.)

Venyige (átöleli): Ne bögjön nagysám, mert vizes leszek! Én nem hagyom el magát, aranyos, jó Berta... hercig Berta... szép kis fiatal Berta... virágszálam. (Megcsókolja.)

Selymes (bámulva): Venyige úr?... Maga megcsókolja a Bertát?

Venyige: Igen! Megcsókoltam! (Félrehúzza.) Ötven pengőt!

(Finálé... szám, reminissencia.)

FÜGGÖNY

GÖMBÖSNÉ-GALAMB MARGIT

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „Uriasszony“-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „Délbáb“ kiadóvatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Válasz: amelyhez szelvény. Aki írás (kötés), bélyegzet pengőt. Jében vá kell a „

Ábrán: Mindig kecske is maradjon kellemes, udvarias dékeny,

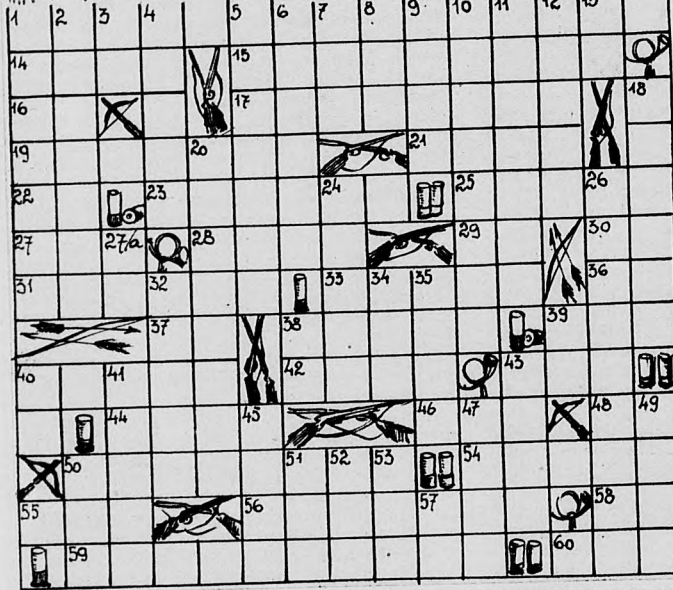
Ki ma lelkü, fej kenyen csodálon önmagán bantódik sok figy szerény tos mo követke saságra

Egy r egyénisé ellenőrizt maga l körülmé vállal is Megbízh

Filozó gekhoz. nak. Hí denre, kezású, Nagyon en beris nyes h

Givár: ran el ősze m anyek doja m nye ke ljék, ső nek alon ha nag lit tetet van be sonaser Azt ak sikerül

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. Vadásztársaság ezt nagy apparátussal rendezti 14. Folyó neve 15. Vadászat egy fajtája 16. „Ó”-vel testrészt 17. Hírreves gyárunk 19. Férfihang 21. Irányt mutató szó 22. A a a 23. Alakra mondjuk 25. Időhatározó szó 27. Dísznóval kapcsolatos mostanában 28. Férfinév 29. Mássalhangzó fon. 30. Korhol és görög betű 31. Gyümölcs kenzerválóhely 33. Testrész 36. A közbeszűrésével testi fogyatkozás 37. Azonos mássalhangzók 38. Kártyajáték (hibásan) 39. Női név 40. Nagy vad 42. Fordítva verjük a földbe 43. A kisládók egyik szigete 44. Gyermekek a játékszerére 46. Névmas 48. Német helyhatározó 50. Vadász teszi (két szó) 54. Nép 55. Idegen helyesítés 56. Előadásra szánt zenei műfaj. Leghíresebb, melyet Rákócziival kapcsolatban írt Bóka 58. Ásvány 59. Mátvás király egy vadászaton találkozott vele 60. Bányaváros.

Függőleges sorok: 1. „E”-betű közbeszűrésével gyerekek orvossága 2. Ilyen tarisznya is van 3. Hívó szó mássalhangzól 4. Nőstény madár teszi 5. Nem volna szabad vadászni 6. Vadállat fegyvere 7. Akkor németül 8. A vadból is ez lesz, ha piacra kerül 9. Ennek királynéjáról ope-

rát írtak 10. Főzéshez is használják 11. Szín 12. Vadásztáskára is mondják 13. „T”-vel helyhatározó 18. Fenyőbogyó, melyből pálinka készül 20. Szabó franciául 24. Jó falat 26. A függőleges 5. más szóval 27/a. Fém mássalhangzól 32. Pihenés 34. Levégő idegen nyelven 35. Vad (ékezet-hibával) 38. Víz 39. Magánhangzók 40. időhatározó 41. Sportegyleti tagok viselik (hibásan írva) 43. Vadász teszi a lövedékkel 45. Nem nekem 47. Megszólitás 49. Az egyik elektród 50. A vadász igéje 51. Leadják 52. Szerszám 53. Vese latinul 57. Vallás rövidítése.

A 42. számban között keresztirejtvény megjelése. Vízszintes sorok: 1. Edison Alva Tomas 14. Laza 15. Ahá 16. Riáde 17. Eszteien 19. Ló 21. Nagyothallás 24. Tálca 26. Ave 27. As 28. Rábir 30. Otmar 33. Karora 34. Mappa 35. Fafúró 36. Olá 37. Lap 38. Sato 40. Sáska 42. Unitis 43. Si 44. Ed de 45. Tost 46. Ámul 48. Ót 50. Epe 53. Arz 54. Gázló 56. Tanusit 58. Élelmes 62. Gyakorlati 63. Kamat.

Függőleges sorok: 1. Elektromosság 2. Das 3. Izzólámpa 4. Sat 5. Nála 6. A heg 7. Lány 8.

Arat 9. Ti 10. Hála 11. Odol 12. Me 13. Só 18. Ena 20. Távirótiszt 22. Laboratorium 23. Sera 25. Csap 28. Raf (far) 29. Arusitás 31. Találmány 32. Ragad 33. Kapu 35. Fa 37. Ló 39. Ost 41. Kellék 47. (Z)uz 49. Toll 50. Etet 51. Fasi 52. En 55. O(i)ó 57. Ulk 59. Er 60. Ma 61. Ót.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben avatták fel Szolnokon a Tisza-hídat?
2. Hol, melyik évben koronázták magyar királynővé Mária Teréziát?
3. Melyik évben választották meg Ravasz Lászlót ref. püspökké?
4. Melyik évben avatták fel a pécsi műgyegetemet?
5. Ki a „Walkür” zeneszerzője?

6. K
7. M
a hét
néphit
8. l
Osztr.-i
előbbi
9. M
műnk
váltak
10. l
leon L
11. l
kollák
Feren
hereceg
12. l
művés
13. l
galom
14. l
kemét
15. l
budap

Ked
göleg
latban

13. l
21. l
1. l
17. l
6. 7.
2. 4.
3. 1.

6. Ki fedezte fel Perut?
7. Mely napon ünnepli a kat. egyház a hét alvószent ünnepét és milyen néphit fűződik ehhez?
8. Melyik évben állították fel az Osztr.-magy. Bankot és mi volt annak előbbi neve?
9. Melyik volt az egyedüli győzelmünk 1866-ban? Hol volt a csata, kik voltak a vezérek?
10. Melyik évben állítja vissza Napoleon Lengyelország függetlenségét?
11. Melyik évben, melyik napon gyilkolták meg a „nagy szerbek” Sarajevóban Ferenc Ferdinánd trónörökösét és Zsófia hercegnőt?
12. Melyik évben nyílt meg a szolnoki művész-telep?
13. Melyik évben jött hazánkban forgalomba a levelezőlap?
14. Melyik évben leplezték le a kecskeméti Kossuth-szobrot és ki az alkotója?
15. Melyik évben dobtak bombát a budapesti Club kávéháza?

BETŰPÓTLÓ REJTVÉNYEK

Kezdőbetűk helyesen pótolva és függőlegesen olvasva, a szénnel kapcsolatban három időszerű szavat adnak.

—ár	—ár	—ok
—re	—vi	—tó
—ip	—ép	—ég
—áp	—ot	—du
—va	—ró	—im
—ap	—in	—in
—ab	—üg	—va
—ru	—de	—in
—ap	—om	—ső
—es	—ab	—ap
—ko	—lő	
	—ok	

SZÁMBETŰREJTVÉNYEK

13. 14. 15. 16.	= járómű
21. 20. 23. 22.	= így is, fordítva is állat
1. 11. 24. 5.	= növény
17. 18. 19.	= hal
6. 7. 8. 9. 10.	= gazzal teszi az ember
2. 4.	= ismeretlen
3. 12.	= Őszi földmunkával kapcsolatos népdal kezdete
1—24.	

BETŰREJTVÉNYEK

Falióra, ébresztőóra, pásztoróra, számtanóra, zsebóra **i** —m író dolgozza fel **l** polka

—t 1526 aug. 3 a Garda zártszék páholytűlés

v k=g e d d **D** × **E** pl. **&**

sz p=b e **S** **M**

Az ar a vegyjele SAS

ar —r Garda tt zártszék

A 42. számban közölt rejtvenyek megfejtése.

Amről mindenki beszél. 1. † Erkel Ferenc. 2. Rákosi Jenő. 3. 1520. 4. 1815 június 18. Napoleon bukása. 5. 1880. 6. Alagon 1924. 7. 1895. Északi- és Keleti-tengereket. 8. Wagner Richard. 9. Strobl Alajos 10. 1926. 11. Offenbach Jakab. 12. 1707. a Habsburg-ház detronizálása. 13. Vespasianus Titus Flavius 14. 1856. 15. Viribus Unctis.
 Betűrejtvenyek. Bethlen grófné három meséje Ez hát a szerelem. Színházi bemutató. Egy, kettő, három. Nagy sikerek. Magyar kritikuskok.
 Betűpótlórejtvenyek. Vadászlesen. Vadásztarisznya. Lesipuskás.
 Számbetűrejtvény. A vadász ül hosszú, méla lesben.

Ez a könyv nem az ürdög bibliája,

s nem válik az ürdög prédájává az, aki azt forgatja. Ha szereti az ártatlan szórakozásokat, megtanulhatja az ebben ismertetett modern kártyajátékokat, az alsóstól a Rummyig. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér.
 Megrendelhető Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12.

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

S. Béláné. A darab megbukott, de erről nemcsak a szerző tehet. A nevezett színész nő külföldre ment. — **Rózsaszál.** Verse nagyon gyenge. Bírálatot nem is mondhatunk róla, arról pedig szó sem lehet, hogy nyilvánosságra kerüljön. — **Mici.** Ne sajnálja az öreg filmszínésznőket, hiszen a fiatalok már rég elfoglalták a helyüket. Az illető 46 évesnek mondja magát, de a valóságban már a 60 felé közeledik. — **Kereskedő.** Panaszával forduljon közvetlenül a színház igazgatóságához. Mi ezt már többször szóvá tettük. Alkalmadtán ismét foglalkozunk a kérdéssel. — **Berlini.** Más kárán tanul az okos ember, tartja egy igen bölcs közmondás. Ön is tapasztalhatott volna annyi ember kárán. Előre is megmondhattuk volna, hogy Berlinben nem tud elhelyezkedni. Jöjjön haza és semmiesetre se menjen Amerikába, ahová ugyis nehezen juthatna ki. — **Türelmetlen.** A levelet továbbítottuk, bár elfelejtett bélyeget mellékelni. A választ nem garantálhatjuk. — **Tamás bátya kunyhója.** Hogy hányan mondták ugyanezt, azt igazán nehezen lehetne megszámolni. Egy tapasztalattal mindenesetre gazdagabbak lettek azok, akik ezt a filmet megnézték. — **F. Sándor, Debrecen.** Igazán csodálkozunk a kérdésen, hiszen még némafilmet is csak kettőt-hármat csinálnak évenként. Hol van még a magyar beszélőfilm-gyártás! — **Kisleány.** Az alt, alto, olasz származású szó, annyit jelent, hogy női mélyhang. A kóló dél-szláv tánc. — **London.** James Hall éveken keresztül színpadon szerepelt, mielőtt a filmhez került volna. Lon Chaney nős, egy fia van és szülei tényleg siketnémák voltak. Constance Talmadge a közelmúltban ment férjhez ismét. — **N. T., Kaposvár.** Ne jöjjön fel, mert nem biztos, hogy a művész nő fogadja. Előbb írjon neki egy levelet a megadott címre. — **Honfi.** Nem nekünk való. A cselekmény

nem elég gördülékeny és a téma sem új. — **Athen.** Versei és novellája nagyon kedvesek, de nem nekünk valók. — **Rózsalevél.** Maria Paudler címe: Berlin, Hallensee, Albrecht Achillesstrasse 5a. 1904 június 20-án született. Németül írjon. A továbbiakat tőle kérdezze meg. — **H. János, Pécs.** 1. Vannak, de nem működnek. Willy Fritsch természetesen válaszol. Címe: Berlin—Charlottenburg, Kaiserdamm 95. — **Érdeklődő 13.** A „Noé bárkája”-t Kertész Mihály rendezte. Jól beszél angolul. — **Budapest.** Ilosvay Rózsának két férje volt. Egy fia. Sanzónénekesnő. — **Színházjáró.** 1. Titkos Ilona elvált asszony. 2. Jelenleg nem menyasszony. 3. Kertész Dezső felesége. 4. Góthék a legideálisabb házasesélet élék. — **Zenebarát.** A „Liliomszál” szerzője Dientzl Oszkár volt. Öngyilkosságát családi okokkal magyarázzák. — **Berlini.** Willy Fritsch játszotta a főszerepet. Lil Dagover asszony. Mindketten az Ufa sztárjai. — **Ilonka.** Ramon Novarro filmezik. Angolul vagy németül. Válaszbélyeg nem kell. Nőtlen, Mexikóban született. — **Olly.** A kérdezett művész nő feketehajú és saját bevallása szerint — hűszesztendős. Legalább még ötöt hozzátehet. — **Énekesnő.** Tizenhat éves korig nem tanulhat énekelni. Addig szorgalmasan zongorázhat. **Fiatal író.** Regényt nem veszünk. A kéziratot bármelyik nap délelőtt átveheti szerkesztőségünkben. Két héttel megőrizzük. — **Terka lep-kém.** Az ajándékokat küldje vissza a leánynak. Nem illik adni, de még kevésbé elfogadni. A vacsorára bátran elmehet fekete ruhában. — **Mari 77.** Joan Crawford és Greta Garbo címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, Calif. Lillian Harvey: Universum Film A.-G., Berlin, S. W. 68, Kochstrasse 6—8. Valószínűleg küldenek autogramot.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámak:
József 423—39 és József 423—50

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapul vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben.

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADÁCH IMRE

örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud!

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmat ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különbéle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér,

MADEIRA ES
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér

Házi cukrászat

160 oldalon sorolja fel a cukrászat receptjeit. Ára kötve 1 pengő 20 fillér bérmentve

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél 40 fillérrel drágább!

KALODONT

ÜDE LEHELET

MECE